

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkib in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.—, lanskoletne 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, zatljino 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 80-70, 80-89 in 80-71

Jugoslovan

Splošno ne vračama. Oglas po tarifi in dogovoru. Uprava v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-88. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-00. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 128

Ljubljana, nedelja, dne 7. junija 1931

Leto II.

150-letnica rojstva Jurija Stephensona

Jurij Stephenson, ki je izdelal prvo uporabno lokomotivo, je bil rojen 8. junija leta 1781. v Angliji. Pod njegovim vodstvom so otvorili leta 1825. prvo železniško progo med Stocktonom in Darlingtonom. Njegova fabrika za lokomotive v New-Castle-u je uživala svetovno sloves.

Velikodušni dar Nj. Vel. kralja

Zagreb, 6. junija. AA. Nj. Vel. kralj je na svojem potovanju dne 3. t. m. ko se je vozil skozi Novi Marof, med drugimi sprejel tudi prošnjo od ognja prizadetih in je blagovolil podeliti podporo 30.000 Din iz lastnih sredstev.

Škofje v avdijenci pri Nj. Vel. kralju

Zagreb 6. junija. AA. Danes dopoldne je Nj. Vel. kralj sprejel v avdijenco zagrebskega nadškofa dr. Anteja Bauerja. Nato je Nj. Vel. kralj sprejel v skupni avdijenci škofa pakrškega Mirona Nikolića in administratorja župnije gornjekarlovške dr. Maksimilijana Hajdina in episkopa šibeniškega.

Vojaška imenovanja

Beograd, 6. junija. I. Z ukazom Nj. Vel. kralja je postal intendantski major Adolf Reut, upravnik vardarskega intendantskega skladišča, višji vojni uradnik 4. razreda gospodarske stroke Josip Sušnik pa vršilec dolžnosti upravnika kosovskega intendantskega skladišča. Pehotni kapetan I. razreda Franjo Finžgar je bil službeno premeščen k vojni delegaciji pri prometnem ministrstvu, uradnik meštanskega reda I. kategorije 4. skupine Jurij Budimir pa k poveljniškemu štabu dravske divizijske oblasti, in sicer kot svečenik ljubljanske garnizije.

Romunski kralj bo obiskal vsa večja mesta v Romuniji

Bukarešta, 6. junija. n. Romunski kralj namestila po otvoritvi novega parlamenta, ko se bodo v državi pomirili duhovi, posetiti nekatera romunska mesta. Doslej je bil kralj v Cluju in Temišvaru. V kratkem pa namerava posetiti še Arad, Braşov, Kişinev, Cernovice. V Arad bo šel bržkone 26. t. m. Tam se že pripravljajo, da bi kralja čim lepše sprejeli.

Francoski glas o našem posojilu

Pariz, 6. junija. AA. »Information« piše o uspehu jugoslovanskega stabilizacijskega posojila: »Vpisovanje jugoslovanskega posojila je končano. Uspeh je popolnoma zadovoljiv, posebno če se upošteva po eni strani sedanja gospodarska situacija, po drugi strani pa to, da so deležne te obveznice istega zaupanja, kakršno uživajo solidni vrednostni papirji. Uspeh je tem pomembnejši, če se vzame v račun stališče, ki ga danes zavzema javnost nasproti posojilom.

Pred novo nemško-romunsko trgovsko pogodbo

Bukarešta, 6. junija. n. Danes je odpotovala v Berlin romunska delegacija za trgovinske pogajanja. Vse kaže, da bodo v kratkem sklenili novo romunsko-nemško trgovsko pogodbo. Po zaključitvi pogajanj z Nemčijo se bodo pričela romunsko-avstrijska pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe. Vladi v Bukarešti in na Dunaju sta se diplomatskim potom že sporazumeli na osnovah nove pogodbe. Zaenkrat pa je bila stara pogodba podaljšana za dobo 3 mesecev.

Francija za izvoz našega žita

Pariz, 6. junija. AA. Na včerajšnji seji zbornice je pri interelaciji o gospodarski politiki vlade poslanec Margain, ki pripada skupini radikalnih socialistov, govoril o uspehih ženevske konference, naglasil, da so Nemci razbili veliko politično in trgovsko aktivnost ravno nasproti Jugoslaviji in Romuniji. Zahteval je, da se Francija pobraja za organizacijo uvoza žita iz teh držav. Drugi narod, ki sklenil svoj govor, ne smejo biti zaščiteniki kapitalizma s tem, da ščitijo svoje kartele.

Zgodovinski sestanek v Chequers-u

Nemški gostje so bili povabljeni v Anglijo v sporazumu s celokupno angleško vlado
Sestanek nima samo gospodarskega, ampak tudi velepolitičen značaj - Glavna točka pogovorov bodo reparacijske dajatve Nemčije

London, 6. junija. AA. Snoči sta bila kancelar Brüning in zunanji minister Curtius gosta ministrskega predsednika Macdonalda v zunanjem ministrstvu. Banketa so se udeležili vodilni člani vlade in opozicije. Gosta odpotujeta danes v Chequers k ministrskemu predsedniku Macdonaldu, kjer ostaneta do jutri popoldne. Državniki ne bodo razpravljali le o političnih vprašanjih.

Povabljeni so bili v Chequers tudi neki nepolitični gostje, med njimi Bernard Shaw. O izjavi, ki jo je dal Brüning včeraj v Southamptonu novinarjem, razpravljajo razni listi v uvodnikih.

»Times« pravi, da so nemški državniški sprejeli angleško povabilo v duhu, kakor ga je Anglija zamislila. Kancelar Brüning je dejal, da je prišel v Anglijo brez programa in listin in da želi razpravljati z angleškimi državniški prijateljsko o vseh vprašanjih, ki zanimajo obe državi.

List dalje poudarja, da potrebuje celo ta skromna izjava komentarja. Res je veliko vprašanj, ki zanimajo Anglijo in Nemčijo. Pri tem se pa ne sme pozabiti, da so prizadete pri teh zadevah tudi druge države. Ni niti enega političnega in gospodarskega vprašanja, ki bi zanimalo samo Anglijo in Nemčijo. Veliki problemi sedanjosti so mnogostranski.

Vse, o čemer se bo razpravljalo v Chequersu, bo zanimalo tudi druge države. Brez sporazuma z drugimi državami se v Chequersu ne bo moglo skleniti nič definitivnega. List omenja dalje naraščajočo propagando v Nemčiji proti mirovnim pogodbam in reparacijam in končuje, da bo sedanja sestanek v Chequersu resnično koristen, ako bo pomagal Nemčiji iz duhovne osamljenosti, v kateri se sedaj nahaja.

»Daily Telegraph« piše, da je namen poseta nekih državnikov ojačiti prijateljske odnose med Anglijo in nemško republiko, kar je v programu angleške politike prijateljstva z vsemi drugimi narodi. List končno priznava odločnost Brüninga, s katero je obvladal notranji položaj v Nemčiji in poudarja, da je reparacijsko vprašanje zadeva vseh vojnih upnikov Nemčije, ki se bo morala o tem vprašanju posvetovati tudi z Združenimi državami.

»Manchester Guardian« piše, da bi bilo groteskno misliti, da bi v razgovorih v Chequersu izdelali kak osnutek revizije reparacij. List končuje, da je možna rešitev tega vprašanja edino le v sporazumu z vsemi bivšimi zavezniki.

London, 6. junija. d. Nemški državni kancelar dr. Brüning in zunanji minister dr. Curtius sta danes opoldne zapustila London, da prebijeta konec tedna z ministrskim predsednikom Mac Donaldom in zunanjim ministrom Hendersonom v Chequersu. Poletna rezidenca Mac Donaldova je bila za vsakogar zaprta, da se bodo državniški lahko neovirano razgovarjali. Ker je bilo sklenjeno, da se po posvetovanjih v Chequersu izda skupen komunik, nemška ministra jutri ne bosta sprejemala novinarjev.

Chequers, 6. junija. d. Nemški zvezni kancelar dr. Brüning in zunanji minister dr. Curtius sta s svojim spremstvom danes popoldne ob 2. dospela v Chequers. Pri zajtrku, ki ga je gostom na čast priredil Mac Donald, so bili navzoči: angleški zunanji minister Henderson s suprogo, predsednik angleškega trgovskega urada Graham, spremstvo nemških ministrov, hčerka ministrskega predsednika Mac Donald, miss Byvets in miss Sinclair. Isti gostje bodo tudi pri večerji.

London, 6. junija. AA. Davi se je vršila v Whitehallu vsakoletna parada konjeniške garde s pozdravom zastavi. Nadvse slikovitemu prizoru so prisostvovali kraljica, princezinja Marija, yorška vojvodinja, kraljevi vnuki in ogromna množica. Kraljeva družina je z velikim zanimanjem opazovala premikanje čet. Ko je kralj v spremstvu waleškega princa in drugih odličnih osebnosti prijahal na paradni prostor, ga je občinstvo živahno pozdravljalo. Parada sta gledala med drugimi tudi nemški kancelar Brüning in zunanji minister Curtius.

Nastopilo je 67 častnikov in približno 800 mož. Izvajali so vaje z največjo preciznostjo, po kateri slovi kraljeva garda po vsem svetu.

Berlin, 6. junija. AA. V političnih in finančnih krogih nemške prestolice je bil z začudenjem sprejet članek, ki ga je objavil »Daily Herald« na dan prihoda nemškega državnega kancelarja dr. Brüninga in zunanjega ministra dr. Curtiusa v London. List je namreč objavil de-

belo tiskani članek pod naslovom »Ali bo Nemčija proglasila bankrot?« Pisec tega članka se vprašuje, kaj bo neki storila Nemčija sprito njenih gospodarskih težkoč in ali bo z reparacijskimi dajatvami odpovedala tudi obrestna plačila svojih zunanjih posojil.

Berlinski finančni in politični krogi izjavljajo, da v Nemčiji nihče ne misli na državni bankrot in opozarjajo na opetovane izjave članov državne vlade in predsednika nemške narodne banke, da reparacijske dajatve nimajo nikake zveze z zasebnimi posojili. Nemčija zahteva moratorij za Youngove reparacije le, da si olajša svoj notranji gospodarski položaj in da si s tem omogoči nadaljno redno odplačevanje svojih zasebnih zunanjih posojil.

Na potu v Chequers

Na sliki vidimo nemškega državnega kancelarja dr. Brüninga in nemškega ministra za zunanje zadeve dr. Curtiusa v razgovoru z angleškim poslanikom Horace Rumboldom v Berlinu na kolodvoru tik pred njihovim odhodom v Anglijo. Sir Horace Rumbold je na sliki na levi strani.

Mussolinijev odgovor Vatikanu

Vzgoja mladine je samo stvar države -- »Poleg knjige mora mladina seči tudi po puški«, pravi Mussolini

Rim, 6. junija. n. V odgovor na papeževe besede o fašistovski kampanji proti katoliškemu pokretu v Italiji je fašistovski list »Gioventu Fascista« objavil Mussolinijev članek z naslovom »Mladina in fašisti«.

Mussolini je v tem svojem članku naglasil, da nima nihče pravice vmešavati se v vzgojo mladine. Država je edini faktor, ki ima to pravico. Mladina mora biti prežeta s fašistovsko disciplino in zaradi tega je potrebno, da so vsi fantje in dečki, vsa dekleta in vsa deca zbrani v fašistovskih organizacijah. Poleg knjige mora mladina

seči tudi po puški, ker je to orožje potrebno za obrambo domovine in fašistovske revolucije. Takšna močata in vojaška vzgoja je Italiji potrebna, ker vsa stoletja svoje zgodovine ni znala pokazati svojih vojaških vrlin. Po vojnah, ki jih je vodilo starorimsko cesarstvo je bila vojna od leta 1915. do 1918. edina vojna v kateri je Italija zmagała. Mussolini je končno pozval mladino, naj ohrani vojni duh, da bo, ko bo treba, pevaje šla v borbo, ki bo nastala v zračnih, morskimi in na zemskih mejah Italije.

Veliki načrti SKJ

Tyršev tečaj v Novem Sadu -- Obisk v Franciji -- Gradba sokolskega stadiona v Beogradu -- Zlet v Pragi

Beograd, 6. junija. I. V četrtek, dne 4. t. m. je bila seja izvršilnega odbora SKJ. Na dnevnem redu so bile razne tekoče zadeve, ki so vse zapovrstjo velikega pomena za nadaljni razvoj sokolskega dela.

V prvi vrsti so govorili o sanaciji dolgov, ki obremenjujejo sokolske domove. Predsednik prosvetnega odbora je nato obširno poročal o zboru prosvetarjev vseh sokolskih žup, o delu češkoslovaškega sokolskega prosvetnega zbora. Na njegov predlog so sklenili prirediti meseca septembra v Novem Sadu Tyršev tečaj, katerega se bodo udeležili prosvetarji vsega jugoslovanskega sokolstva.

Sklenili so nadalje sodelovati pri proslavi 50letnega delovanja francoske telovadne zveze. Program in organizacija jugoslovanske udeležbe sta v načrtih že pripravljena. V Francijo bo potovalo 500 najboljših jugoslovanskih sokolskih telovadcev. Prvi izmed njih se bodo pri pariških proslavah borili za naslov svetovnega telo-

vadnega prvaka. Jugoslovanski Sokoli bodo po proslavah potovali po Franciji. Poklonili se bodo tudi žrtvam svetovne vojne na njihovih grobeh.

Z velikim zadovoljstvom so na seji sprejeli poročilo podstorešine Paunkovića o zgraditvi sokolskega stadiona v Beogradu, ki ga bodo zgradili pod sokolskim vodstvom. Gradnja ga bodo začeli že te dni. Dalje so govorili o ureditvi dveh sokolskih zavetišč v Crikvenici in v Fužinah. Savska banovina je SKJ že odstopila svoj higijenski dom v Fužinah.

Končno so govorili o zletu v Prago. Sklenili so, da se bo v najkrajšem času pričela organizacija jugoslovanskega sodelovanja na praških svečanostih. Z zadovoljstvom so končno ugotovili, da se sokolstvo v naši državi širi in da postaja vedno silnejši činitelj našega narodnega življenja.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 6. junija. Skraja bolj močno, kasneje zopet manj oblačno; nagnjenje k nevihtam.

Nobene potuhe več izdajalcem in tujim plačancem!

S popolnim polomom se je končal dunajski proces za njegove iniciatorje. Ne zadestuje pa, da to polomijo samo ugotovimo, temveč treba z vso jasnostjo pokazati tudi na vse druge zanimivosti procesa, ki dokazujejo, da se z gotove strani daje izdajci Perčecu in njegovim pajdašem prav izdatna potuha. Da pa se nam ne bo očitala neobjektivnost, bomo navajali le ona dejstva, ki jih je ugotovilo dunajsko glasilo socialne demokratske stranke, »Arbeiter-Zeitung«. Da se smemo na njena izvajanja v polni meri sklicevati, sledi pač najzgovornejši iz dejstva, da »Arbeiter-Zeitung« večkrat piše tako proti našim interesom, da ji je vlada odvzela poštni debit.

Dunajski proces se je vodil proti trem politično čisto brezpomembnim Hrvatom, ki so sloveli le kot tihotapec in glavni obtoženec celo kot kralj tihotapcev. To je bilo tudi avstrijskih tihotapcem dobro znano. Proces proti tem trem tihotapcem pa je postal nakrat tako zanimiv, da so proces pristopovali, kakor poroča »Arbeiter-Zeitung« tudi zastopniki italijanske, madžarske in albanske vlade. Zakaj to veliko zanimanje? Na to vprašanje pa odgovarja obtožnica, ki pravi, da so hoteli ti trije tihotapec umoriti Perčeca. In dokazi za to trditve: 1. Pri dveh obtožnicah so našli fotografije Perčeca, vsi so imeli revolverje in »z dobro informirane strani« je slišala dunajska policija, da je bilo 7. marca 1931 v Zagrebu zapriženih 10 mož, da bodo v tujini umorili voditelje separatistov. K tej ločki pa dostavlja »Arbeiter-Zeitung« to-le: »Značilno je na tej vesti, da je že dan prej izšla v neki časopisni korespondenci g. Perčeca in da je bila dan kasneje objavljena v »Reichsposti« in značilno tudi to, da so vsi trije obtoženci, ki naj bi tudi spadali k onim 10 zagrebškim zarotnikom, bili že dne 6. marca na Dunaju.« Nadaljni dokaz je bil še to, da so obtoženci obiskovali kavarno, ki je v hiši, kjer stanuje Perčec.

Kakor vest »od dobro poučene strani«, tako so tudi vsi drugi dokazi žalostno propadli. Fotografija Perčeca, ki se je našla pri Tomljenoviću, je bila nad 20 let stara, revolverje so imeli kot vsi tihotapec in kar se tiče kavarne, je bilo ugotovljeno, da so jo obtoženci obiskovali že 4 leta prej, preden je prišel Perčec na Dunaj. Ni čuda, če na ta popoln polom obtožbe pravi »Arbeiter-Zeitung« v svojih zaključnih izjavah: Bil je to sila odveč proces, ki ga je državno pravdnštvo uprizorilo tu kot podaljšana roka neke politične skupine in njenih pokroviteljev. Napovedane politične senzacije so zato seveda tudi izostale. Ta očiitek avstrijskega lista avstrijskemu uradu si je pač treba zapomniti!

Pa še par drugih ugotovitev »Arbeiter-Zeitung« si je treba zapomniti. Tako pravi »A.-Z.«, da je bil predsednik sodišča dr. Czerny v ne majhni meri kriv, da je bila razprava polna incidentov... Gospod dvorni svetnik obkłada obtožence neprestano z opombami, kot nesramnost, prazne fraze, lažnivost, on opominja vedno znova zagovornike, da živimo v Avstriji, ki je še vedno pravna država, da smo tu v Evropi, da smo pred avstrijskim sodiščem... Prav hvaležni smo »A.-Z.«, da je zapisala te »taktne« pripombe na račun vseh balkanskih držav pred dunajskimi laičnimi sodniki.

Zanimivo je tudi, kako je prišel Perčec k razpravi. »A.-Z.« piše: »Perčec je prišel v razpravno dvorano »od izrečnimi varnostnimi ukrepi: kriminalni uradniki in justična straža, poleg tega še njegov zagovornik dr. Babnik.« — Ni brez vzroka govoril na razpravi dr. Babnik o strahu, ki ga lahko čuti Perčec.

Pozabiti pa se ne sme, kar je zapisano v poročilu »A.-Z.« glede dunajske policije. Piše namreč: »Mucna je bila ugotovitev zagovornikov, da manjkajo v sodnih spisih pismo, ki naj bi kritičnega 12. marca prišlo v roke Tomljenoviću in ki je bilo izročeno policiji, dalje dva zvezka voznih kart, ki bi mogla podati jasnost o nameravanih potovanjih obtožencev. Vprašanje zagovornika, če je bil dan Beloševiću, ki slabo zna nemško, tolmač, je policijski komisar dr. Schönauer zanikal.

O važni priči obtožbe, 20-letnem Hrvatu Ljubomiru Kremsiru, pravi »A.-Z.«, da je moral priznati, da je tik pred odkritjem »načrta za atentate dobil od Perčeca 120 šilingov.

Da bo slika popolna treba samo še omeniti, da je dunajska policija podala sodišču obširno poročilo o našem notranjem političnem položaju.

Vse to so ugotovitve iz lista, ki je nam tako malo prijeten, da sploh ne sme prihajati v našo državo. Vsaka teh ugotovitev pa jasno govori, da nekdo daje veliko potuho Perčecu in njegovim pajdašem, pa čeprav je dokazano, da pošiljajo v Jugoslavijo atentatorje in bombe in skušajo zanečiti nemire v Jugoslaviji, s katero vendar hoče Avstrija živeti v dobrih sosednjih odnosih!

Ni naša krivda, če po vseh ugotovitvah

Jugoslovanski bojovníki v Franciji

Sprejem pri Briandu -- »Kralj Aleksander najposobnejši voditelj svojega naroda« -- Na jugoslovanskih grobeh

Pariz, 6. junija. AA. Včeraj popoldne ob 17. je francoski zunanji minister Briand sprejel delegacijo bivših jugoslovanskih bojovníkov, ki je prišla na obisk v Francijo.

Ko se je zunanji minister Briand pokazal v dvorani, so ga sprejeli navdušeni vzkliki: »Živel Briand! Živel veliki državnik! Živel ustanovitelj solunske fronte!« Briand je bil vidno ginjen. Jugoslovanski poslanik v Parizu dr. Spalajković je v imenu delegacije izrekel zahvalo za izkazano čast. Nato je odgovoril Briand s prisrčno dobrodošlico, v kateri je med drugim naglasil svoje prepričanje, da se bodo delegati dobro počutili v Franciji, kakor da bi bili doma in ne v tujini. Francija je mnoge dolžna Jugoslovanom za njihovo prijateljstvo in goji enako prijateljstvo do njih, ki se ne bo omajalo.

V imenu bivših jugoslovanskih bojovníkov je govoril Stepanović. Nato je spel povzel besedo zunanji minister gospod Briand in rekel med drugim: Prepričan sem, da boste ostali z enako energijo ve ni se adniki Franciji pri delu za ohranitev miru. Prepričan sem, da potem mir ne bo mogel biti ogrožen.

Nato se je g. Briand dal časa razgovarjal s posameznimi delegati. Posebno dolgo je govoril s poslanikom Spalajkovićem in Cincarjem Markovićem. Ko je odhajal iz dvorane, so mu navzoči spet priredili burne aklamacije.

Danes popoldne bo bojovníke sprejel predsednik francoske republike Doumergue.

Ob 11:15 je bil prirejen delegaciji bivših jugoslovanskih bojovníkov sprejem v vojaškem cerclu. Vojnega ministra je zastopal fran-

coski maršal in jugoslovanski vojvoda Franchet d'Esperay, ki je izvršil pregled smotre prisotnih bojovníkov. Jugoslovanski bojovníki so ga pozdravljali s klicem: Živel jugoslovanski vojvoda! Maršal je imel govor. Spomnil se je hrabrosti in junštva srbske vojske leta 1916. Jugoslavija ima v osebi kralja Aleksandra najposobnejšega vodjo, ki ga je spoznal pri delu za rešitev in blagor svojega naroda. Prepričan sem, je dejal maršal, da bo Jugoslavija pod njegovim vodstvom doživela vrhunec razvoja in moči. Besede maršala so prisotni pozdravili s klicem: Živel kralj Aleksander! Živela Francija! Glasba je intonirala nato jugoslovansko in francosko himno.

Podpolkovnik Radosavljević se je ob koncu v lepem govoru zahvalil za dokaze prijateljstva ter dejal da je jugoslovanska vojska sestra francoske vojske in naglasil ljubezen do Francije in francoske vojske.

Danes je bila na svečan način izvršena posvetitev pokopališča jugoslovanskih bojovníkov v Thiaisu. Posvetitvi je prisostvovala delegacija bivših bojovníkov, predstavniki vojaških in civilnih oblasti ter jugoslovanskega poslanstva in jugoslovanske kolonije. Na pokopališču je dozdaj pokopanih 612 jugoslovanskih vojakov. Ko bo postavljeno drugo leto na pokopališču spomenik, bo pokopanih tam že 900 junakov ter bodo ob tej priliki postavljena posebna vrata.

Po nagrobnih govorih se je izvršila posvetitev kelača, ki je bil prinešen iz Beograda. Prisotni so si ogledali grobove ter položili nanje vence, prinesene iz Beograda, Zagreba in Ljubljane.

Papežev odgovor nadškofu Bauerju

Zagreb, 6. junija. k. Danes je nadškof dr. Bauer prejel ta-le telegram iz Vatikana: »Sveti oče se zelo raduje spričo prošnje, ki ste jo izrazili ti in tvoji. V znak ljubezni vam podeli apostolski blagoslov.«

Slovanska zveza lekarnarjev

Praga, 6. junija. AA. V prisotnosti 120 delegatov iz Bolgarije, Jugoslavije, Poljske in Češko-slovaške se je ustanovila v Pragi zveza slovanskih lekarnarjev. Za predsednika je bil izvoljen jugoslovanski delegat Janković.

Varčevanje v Nemčiji

Berlin, 6. junija. d. Danes je bila objavljena zaslina naredba državnega predsednika. V uvodni izjavi naglašja državna vlada, da imajo vsi njeni ukrepi slej ko prej za cilj ozdravljenje vsega gospodarstva. V ta namen se morajo znižati proizvodni stroški industrije kakor tudi cene. Proizvajalna zmoglost industrije se mora prilagoditi možnosti prodaje. Kmetijska breme na se morajo olajšati z znižanjem obresti. Za razbremenitev delavnega trga potrebne gradbe, melioracije itd. se morajo pospeševati s prostovoljnim delom. Državne železnice so izdelale naročilni program v višini 200 milijonov mark, s čemer bi se zaposlilo takoj 120.000 delavcev. Istemu namenu služi tudi možnost znižanja delovnega časa na 40 ur na teden. V obratih, ki jih upravlja država, bo delovni čas takoj primerno znižan in sicer po prostem dogovoru. Zaslina naredba določa našteta finančno-politične ukrepe, zakone in odloke, nadalje obsega naredba še nameravane znižanje uradnih plač za 4 do 8 odstotkov, znižanje ministrskih prejemkov za 30 odstotkov, uvedbo kriznega davka, znižanje podpora za brezposelne za 5 odstotkov, podaljšanje čakalne dobe brezposelnih itd. Naredbo spremlja poseben oklic, ki velja kot uvod k reviziji nemških reparacijskih obveznosti.

»Arbeiter Zeitung« ne moremo v to voljo preveč verjeti. Verjeli bomo šele takrat, kadar bo izpolnjeno to, kar je zahteval zagovornik dr. Babnik, da se ne bo na avstrijskem ozemlju trpelo nikogar, ki skuša v drugi državi povzročiti nemir!

Govor zagovornika dr. Babnika

Uvodoma svojega govora je povdarjal zagovornik dr. Babnik, da je v nasprotju z državnim pravdnikom pristaja praktičnega razuma in praktičen razum bi v tem slučaju zahteval v interesu avstrijskega prava mnogo bolj priprosto rešitev, kakor pa jo more dati od državnega pravdnika dvignjena obtožba.

Ljudi, ki so obtoženci, se čisto navadno izene. Klic: »Ven iz ozemlja republike!« mora pa veljati za vse, ki v Avstriji razvijajo v škodo sosednjih držav delavnost, ki prizadeva avstrijskim uradom, počenši s policijo pa tja gori do najvišjih mest nič drugega kot delo, sitnosti in neprijetnosti.

G. državni pravnik pravi, da gre za politični proces in da gre celo za umor. Jaz nasprotno zastopam stališče, da gre samo za poskusen političen proces, ki se je pa popolnoma ponesrečil.

Politika v sodni dvorani je vedno tvegana zadeva; gibal se bom sicer le v ozkih mejah, toda moram se baviti s političnimi izjavami g. državnega pravdnika, ker poskuša to svojo obtožbo zgraditi na političnih motivih. To je zelo neprijetna naloga za zagovornika. Če bi vsaj šlo za resnično politiko, toda tu moremo govoriti kvečjem o quasi-politiki, ki je garnirana z bombami in atentati. Politika razlaga g. državnega pravdnika je od začetka do konca napačna. Zagovornik pa vsled tega ne dela državnemu pravdniku nobenega očitka, ker se ne sme in ne more zahtevati od avstrijskih uradov, da se bavijo z mišljenji, namerami in iluzijami nekaterih gospodov, ki se vsedejo za mizo, se konstituirajo kot hrvatska stranka in ki jih nihče

Pogajanja za trgovsko pogodbo med Jugoslavijo in Avstrijo

Beograd, 6. junija. AA. V nedeljo popoldne ob 5. potuje na Dunaj naša delegacija, ki bo nadaljevala pogajanja za sklenitev trgovske pogodbe z Avstrijo. Ta pogajanja so se vršila nedavno že v Beogradu. Našo delegacijo sestavljajo sledeči gg.: dr. M. Todorović, univerzitetni profesor, Velimir Stojković, načelnik oddelka za agrarno politiko ministrstva za kmetijstvo, dr. Mile Lazarević, svetnik ministrstva za trgovino in industrijo, in Peter Borisavljević, načelnik ministrstva financ. Po potrebi bodo poklicani še strokovnjaki kot eksperti delegacije. Kakor znano, po teče trgovinska pogodba z Avstrijo 1. julija t. l.

Zagrebski proces

Zagreb, 6. junija. k. Danes se je nadaljeval proces proti Hraniloviću in tovarišem. Čitali so razne spise in akte. Proces se bo v ponedeljek nadaljeval.

Velik požar v Monakovem

Zgorelo je nad 3000 slik in drugih umetnin.

München, 6. junija. d. V »stekleni palači« v Münchenu je davi kmalu po 3. nastal velik požar. Že v eni uri je vsa palača popolnoma zgorela. Ostalo je le železno ogrodje, vse drugo je bilo uničeno. Pa tudi železno ogrodje se je tu in tam porušilo. Gasilci so se morali omejiti na obrambo okoliških zgradb. Vzrok požara ni znan. Domnevajo pa, da je nekdo ožen zadel. 10.000 ljudi oblega ves dan pogorišče. Škoda je ogromna; pogorelo je med drugim več kot 3000 slik neprecenljive vrednosti.

München, 6. junija. d. Na letošnji umetniški razstavi v »stekleni palači« je bilo razstavljenih vsega 2820 del grafike in plastike. Od vsega tega se je dalo rešiti le kakih 50 do 60 del, a vse kar brez izbire.

na svetu noben resen politik tudi ne za trenutek ne more vzeti resno. Ne moremo pa prihraniti g. državnemu pravdniku očitka, da je pri opisu osebnosti g. Perčeca vzel vso stvar malo prelahko. Kar enostavno je prevzel opis osebnosti g. Perčeca, kakor se je ta opisal sam. Je pa čisto gotovo, da ni Perčec zadnji, ki bi mogel v svoji zadevi veljati kot dokazani vir. Kdo da je g. Perčec ste mogli gg. sodniki spoznati z vam predloženih razsodbi, ki jih je izreko eno najvišjih sodišč Jugoslavije. Ta razsodba se podlaga za pravilno presojo tega moža.

Zagovornik nima namena napasti g. Perčeca. Osebo je zanj čisto neinteresanten in kolikor pride v tem slučaju v poštev so kompetentna jugoslovanska sodišča že izrekle kompetentno sodbo. Iz teh razsodb pa se da sklepati, da se ta mož in njegov privesek nahaja v stalnem strahu. Da, kder leto za letom ravari proti svoji domovini v govoru in tisku, kadar leto za letom vthotaplja bombe in orožje v svoje domovino, tega se more končno polastiti strah, da se bo na vse zadnje nazaj streljalo nanj. Tega strahu pa niso vzbudili v Perčecu trije obtoženci, temveč ta Perčecov strah je posledica njegovih slabih dejanj in njegove slabe vesti.

Ne sme se pa tudi prezreti, da so Perčec in njegovi prijatelji hoteli napraviti monstre-proces. Atentat, pri katerem se nikomur nič ne zgodi, so vendar zlati želja vseh takih quasi-političnih eksistent, kakor je g. Perčec. Proces naj bi na stroške avstrijskih davkoplačevalcev delal reklamo in propagando za to politično čisto neresno skupino. To je pa tudi vse, kar prinaša zagovornik proti g. Perčecu, ker si more živo misliti, da ni eksistenca tega moža niti najmanje zavajanja vredna in more si misliti, da trpi ta mož tu pa tam celo muke, ko se zave, od katere strani prejema sredstva za svojo eksistenca denar on, ki je bil nekdanji avstrijski in jugoslovanski oficir.

Nato je zagovornik podrobno razkril vse pomakljivosti obtožbe.

Hvaležni principi

Split, 6. junija. AA. Včeraj popoldne so Nj. Vis. prestolonaslednik Peter in princa Tomislav in Andrej napravili izlet do Marjanske ceste. Tu so stopili v hišo št. 13 in obiskali go. Dojko Radinovića, soprogo Gjura, ki je polnih 6 let bila zaposlena v dvoru pri negi kraljevičev. Ta visoki obisk je prijetno iznenadil go. Radinovića in vse one, ki so videli, s kakšno ljubeznijo se mladi principi spominjajo vseh onih, ki so zanje skrbeli.

Bivša SDS in sedanja vlada

Beograd, 6. junija. Dr. Miša Matić, dr. Pera Erdeljanić in dr. Vojislav Došen so dali kot predstavniki bivše SDS v Velikem Bečkerek u gornjem Banatu v sporazumu s svojimi prijatelji za javnost to-le izjavo:

»Ugotavljamo, da smo vedno kakor tudi danes kot nesebični javni in nacionalni delavci, ne upoštevaje moralne ni materialne žrtve, koristno delovali na vseh poljih javnega, komunalnega, nacionalnega in društvenega življenja s plodonosnim delom pri ureditvi razmer v naši domovini, da smo bili vedno kakor tudi danes iskreni idejni poborniki jugoslovanstva in da bomo tudi v bodoče kakor danes vložili vse svoje sile v družbi pravih nesebičnih rodoljubov brez ozira na prejšnjo strankarsko pripadnost za edinstveno in nedeljivo kraljevino Jugoslavijo. Pozdravljajoč odredišni in največji akt z dne 3. oktobra 1929 izjavljamo, da bomo sodelovali z veliko požrtvovalnostjo in neumorno ter koristno na vseh poljih državne, banovinske in občinske uprave, če se naše sodelovanje kot potrebno zaželi, da na ta način pomoremo s svojim izkušenim delom Nj. Vel. kralju in kraljevski vladi.« — V Velikem Bečkereku 1. junija 1931.

Zastopniki naših rojakov v Ameriki bodo zborovali v Jugoslaviji

Beograd, 6. junija. I. Okrog en milijon naših rojakov, ki so stalno naseljeni v USA, je sklenilo prirediti v Jugoslaviji izseljeniški kongres, da bi tako navezali tesnejše stike s svojimi brati v stari domovini. V Ameriki so pripravili že vse potrebno in okrog 250 ameriških Jugoslovancov je že odpotovalo iz Amerike proti Evropi. Izseljeniški kongres se bo vršil v Beogradu in Zagrebu. Otvorili ga bodo v Zagrebu 27. junija, 29. t. m. pa se bo nadaljeval in zaključil v Beogradu. Po kongresu bodo rojaki iz Amerike napravili velike ekskurzije po Jugoslaviji, kjer bodo ostali dva meseca.

Otvoritev združnice Državne obrtne banke v Sarajevu

Beograd, 6. junija. AA. Jutri bo na svečan način otvorena filijala Zanatske (Obrtne) banke kraljevine Jugoslavije v Sarajevu. S strani centrale bo otvoriti prisostvoval generalni direktor Milan Dragić.

Papeški nuncij izgnan iz Litve

Kevno, 6. julija. AA. Litvanska vlada je izgnala papeškega nuncija škofa Bartolonijs. Pozvala ga je, da zapusti v 24 urah deželo. Vlada je obtožila nuncija, da je pozival duhovništvo k uporabi proti vladi v vpršanju spora z Vatikanom.

Otvoritev razstave slovenskih umetnikov v Beogradu

Beograd, 6. junija. I. Jutri ob 11. uri se bo v Umetniškem paviljonu na Kalimegdanu otvorila razstava del treh slovenskih umetnikov: Gojmir Kosa, Franca Pavlovca in Jamnikarja. Jamnikar bo razstavil svoje skulpture, ki jih je razstavil že v inozemstvu. Kos bo razstavil skoro vsa svoja dela. Pavlovca pa, ki sedaj prvič nastopi v Beogradu, pa več slik.

Obe madžarski zbornici razpušteni

Budimpešta, 6. junija. n. Z dekretom guvernerja Hortija sta bili danes razpuščeni poslanska zbornica in senat. Jutri se prične volilna kampanja po vsej državi. Dan volitev še ni določen.

Nesreča italijanskega letalskega ministra Balba

Rim, 6. junija. AA. Uradni komunikati pravi: Po končanem pregledu letalskih naprav v Neaplju je minister za letalstvo general Balbo dal znamenje za povratek v Rim. Vodno letalo, ki ga je upravljal sam, pa se ni hotelo dvigniti in je z veliko hitrostjo padlo v vodo. Očividno je bilo letalo pri pristanku zadelo v trd predmet, tako da je bilo že pred odletom poškodovano. General Balbo in njegov spremljevalec major Cagna sta bila z letalom hipoma pod vodo. Po dolgem naporu sta se rešila iz letala in splavalila na površino. Tu sta se prišla za polomljeni krili letala, nakar so ju rešili. General Balbo je bil ranjen na obrazu, na prsih in po nogah.

Obsojen vohun

Beograd, 6. junija. AA. Svetomir M. Novaković, urednik III. kategorije, s službo v ministrstvu vojske in mornarice, je izdal nekaj časa za denarne nagrade neki tuji državi neke podatke o naši armadi in njeni vojaški pripravljenosti. Do teh podatkov je prišel v svoji službi, ki jo je zavzemal v istem ministrstvu. Čeprav je obtožen Novaković to počel zelo spretno, se je vendar še pravočasno odkrilo in je bilo moči preprečiti, da ni mogel več vršiti tega izdajniškega dela. Obtoženi Novaković, ki so ga zalotili pri poslu, je tako pri preiskavi kakor pred sodiščem jasno in določeno priznal, da je te usluge tuji državi delal za velike nagrade in da pri tem ni imel udeležencev ne med vojaškimi krogi, ne med civilisti. To je tudi preiskava potrdila. Iz vsega preiskovalnega materiala iz treh izpovedb pa rezultira, da je bil Novakovićev motiv pri tem nizkotnem početju — izdajstvu nad domovino — izključno samo koristoljublje. Za ta in podobna svoja izdajalska dela je bil obtoženi Novaković pred vojaškim sodiščem za oficirje dne 30. maja t. l. kaznovan s smrtjo.

Gen. tajnik dr. Windischer zapušča Zbornico

V današnji tajni seji je bil na lastno prošnjo upokojen generalni tajnik Zbornice g. dr. Fran Windischer. Zbornica mu je pri tej priliki izrekla svoje priznanje in svojo zahvalo za njegovo službeno delovanje, ki je trajalo daleč preko določene dobe. Nadalje je imenovala Zbornica g. dr. Windischerja za svojega dopisjučega člana.

Odveč je, da bi na tem mestu obširneje govorili o velikih zadrugah g. generalnega tajnika za Zbornico, ker smo prepričani, da bo doktor Windischer še nadalje aktivno sodeloval v našem gospodarskem življenju, ki je prejelo od njega toliko močnih impulzov. Odveč pa je tudi naglašati, da so zbornični svetniki ustregli dr. Windischerjevi prošnji le zelo neradi in le vsled tega, ker je bila nepreklicna. Na drugi strani pa moremo tudi z zadoščenjem izreči prepričanje, da bo mogel dr. Windischer sedaj, ko bo prost napornega in dostikrat tudi zelo neprijetnega dela v Zbornici, tem bolj posvetiti svoje preizkušene moči velikim gospodarskim vprašanjem naše ožje in širše domovine.

Za novega generalnega tajnika Zbornice je bil imenovan g. Ivan Mohorič.

Razdiralna agitacija med obrtništvom

Usoda naše industrije je usoda stotin trgovcev in tisočev obrtnikov.

Ljubljana, 6. junija.

Na današnji plenarni seji zbornice TOI je predsednik g. Ivan Jelačin ml. ob viharjem pritrevanju vseh zborovalcev obsodil razdiralno agitacijo, ki se je po naročilu od zunaj pričela razvijati med našim obrtništvom v zadnjem času.

To agitacijo, je dejal, vršijo ljudje, ki ne poznajo podrobneje ustroja zbornice, niti niso v njih praktično sodelovali ali se zanje zanimali, pa vendar širijo morda iz osebnih nasprotstev agitacijo proti sistemu skupnih zbornic in skušajo nekatere obrtniške kroge pridobiti za posebno obrtniško zbornico. V svoji agitaciji ne vedo navesti nikjer nič stvarnega proti delovanju naše zbornice, marveč begajo obrtnišvo le s pavšalnimi in neresničnimi navedbami. Vse to se godi v dobi, ko tarejo naše gospodarstvo težke skrbi in ko mora zbornica koncentrirati do skrajnosti vse svoje moči v zaščito interesov našega gospodarskega dela. V tej dobi, ko je dolžnost vsakega slovenskega gospodarja podpirati delovanje zbornice, skušajo kratkovidneži naše delo s tako neplodno agitacijo ovirati in njegov uspeh oslabil. Menda mi ni treba šele povdarjati, da obstoji absolutna povezanost interesov gospodarskih panog, da je uspeh enega tudi korist drugega in zaslužek tretjega. Kdor je razsoden in nima postranskih sebičnih namenov, ta to ve, občuti in vpoštevja. Zmotno bi bilo, če bi kdo hotel trditi, da posveča naša zbornica morda industriji preveč pažnje. Kajti, če bi tudi to bilo res, je le treba pomisliti, kakšen bo položaj, ki nastaja v industrijskih krajih, ko ugasnejo tovarniški dimniki. Usoda naše industrije je eksistenčno vprašanje in obenem usoda stotin trgovcev in tisočev obrtnikov, ki najdejo baš v industrijsko razvitih krajih svojo najboljšo eksistenco. Naša zbornica uživa radi svojega stvarnega, strokovnega dela — to mirno in brez samohvale lahko trdim — ugled v celni naši gospodarski javnosti, pri vseh oblastnih in je deležna polnega priznanja v politiki in v tisku. Herostratsko delo opravlja, kdor si upa ta naš slovenski gospodarski parlament rušiti in podirati. Zato obsojamo najodločneje take poskuse zanašanja in netenja razdora v krogih našega obrtnišva.

Naša zbornica prazerno pojmuje svoje zakonite dolžnosti za zavarovanje gospodar. solidarnosti, podpiranje gospodarskega napredka in zaščite gospodarskih interesov in se pregloboko zaveda vse težine današnje dobe, da bi se mogla spuščati v plitko osebno polemiko, ki do sedaj za svojo težo ni mogla ničesar pozitivnega in konkretnega navesti. Predalce bi nas vodilo s pota in pomenilo bi nedopustno trošenje delovne energije, ako bi morali pobijati posebej vsak neodgovoren poskus ustvarjanja umetnih interesov in stanovskih nasprotstev, ki je, kakor vidimo, glavni posel nasprotnikov našega gospodarskega solidarnosti in pozitivnega dela.

Zato se zbornica v svojem delu ne more in ne bo dala motiti od malenkostnih in nestvarnih napadov z leve ali desne. Prepričani smo, da bo kraljevska vlada pri reševanju zborničnega vprašanja našla ono rešitev, ki jo diktirajo potrebe napredka vsega gospodarstva in državni narodni interesi.

Zanimanje letoviščarjev za Logatec

Logatec slovi kot mirno, zdravo in prijetno letovišče

Logatec, 6. junija.

Z novo uredbo je bil za letovišče imenovan tudi Logatec. Ob tej priliki naj pomenimo, da je Logatec pred vojno zelo slovel kot mirno, tiko in prijetno letovišče. Vsako leto je obiskalo Logatec mnogo tujcev, osobito Tržčanov. — Zadnja leta prihajajo k nam naši bratje z juga. Omeniti je treba, da je občina pod župovanjem g. Oblaka Gabrijela storila mnogo, da se tujski promet spet oživi. Tako je občina dala lani postaviti moderno letno kopališče, ki ustreza vsem higijenskim in sportskim zahtevam. Tudi ulice smo preuredili in so v kras našem kraju.

Poleg tega bo te dni pričela občina še škropiti javne ceste, tako da vkljub velikemu prometu ne bo prahu. Kakor se čuje, bodo v počitnicah prišli semkaj zagrebški dijaki, ki bodo nastanjeni v šoli. Zelo se zanimajo za naše kra-

je tudi južni bratje, kateri nameravajo letos v večjem številu obiskati naše kraje. Sicer pa kako tudi ne, saj gotovo ni zlepa bolj zdravega kraja od Logatca. Svež zrak, moderno letno kopališče in povrhu tega še parno kopališče z smrekovo esenčno kopeljo, katera je zelo priprava za revmatične bolezni. Povrh tega pa se dobijo poceni in zdrava stanovanja s hrano. Na razpolago sta dva hotela. Trdno smo prepričani, da bo tajska sezona letos pri nas zelo živahna.

Dan ruske kulture

Po vsem svetu obhaja ruska emigracija že sedmo leto na rojstni dan največjega ruskega pesnika A. S. Puškina svoj narodni praznik. Dan ruske kulture je simbol njenega notranjega edinstva in vezi z veliko domovino. Kakor vedno, obhajata Ruska Matica in Ruska invalidska zveza istočasno tudi Dan ruskega invalida. Prireditelji vabijo vso bratsko ljubljansko javnost k proslavi Dneva ruske kulture, ki se bo vršila v ponedeljek 8. t. m. ob 20. uri v beli dvorani »Uniona«. Po slavnostnem govoru predsednika Ruske Matice univ. prof. dr. Evgena Spektorskega bodo sledile naslednje točke programa: 1. ga. Marija Nablocka, članica Narodnega gledališča (recitacija). 2. dr. N. Preobraženskij: O ruskem pisatelju N. S. Ljeskova (v slovenščini). 3. ga. Maria Maver (recitacija). 4. ga. Škerlj-Medvedova, članica Narodnega gledališča, bo pela pesmi ruskega komponista M. Musorgskega: »Uspavanka« iz cikla »Pesme in pesni smrti« in pesme iz cikla »Otroška soba«. — Pri klavirju g. Marijan Lipovšek. Vstop prost. Pri vstopu se bodo pobirali prostovoljni prispevki v korist ruskih vojni invalidov.

Uspeh nove mladinske igre

Ljubljana, 6. junija.

Danes popoldne se je v tukajšnjem opernem gledališču vršila krstna predstava mladinske igre »Žaromik«, ki jo je spisala mlada učiteljica iz Primorja Ruža Petelinova. Igra je priredila žensko kulturno društvo »Atena«, režiral jo je prof. Šest, sodelovali pa so še člani Nar. gledališča Skrbinek, Rakarjeva, Slavčeva in Kukčeva. Igra je vključila poznemu času in lepemu vremenu privabila mnogo hvaležnega občinstva, zlasti mater in otrok, ter ga je ves čas imenito zabavala. »Žaromik« je pravljica igra s Krasa, odkoder je pisateljica doma, in pripoveduje o junaškem slovenskem otroku, ki želi svojemu domu samo dobro, pa se vse tajinstvene sile zemlje in narave vežejo z njim, da nazadnje popolnoma zmaga ter se srečno vrne k svojemu domu in vzame vilo Biserico za ženo. Predstava je bila tako za pisateljico kakor z režijo

Zgradba pravoslavne cerkve v Ljubljani

Cerkev bo stala 1.774.434 Din, parohija pa 525.196 Din — Treba je le še gradbenega dovoljenja, nakar prično zidati

Ljubljana, v maju.

Na nedavnem obnem zboru pravoslavne cerkvene občine je predsednik gradbenega odseka inž. Otčahal poročal o zgradbi cerkve, ki bo gotovo zanimalo ne samo vso našo javnost, temveč tudi naše brate na jugu, ki z veliko pozornost zasledujejo, v kakšnem stanju je sedaj zgradba druge pravoslavne cerkve v Dravski banovini.

Velikodušen dar ljubljanske mestne občine

Iz poročila inž. Otčahala posnemamo, da se pripravljala dela glede zemljišča in projekta bližajo končni rešitvi, glede denarnih sredstev za zgradbo poslopij pa nudi jo še precej obširen delokrog. Za stavbišče na Bleiweisovi cesti se ima občina zahvaliti ljubljanski mestni občini, ki ji je odstopila del sveta v Trubarjevem parku brezplačno pod pogoji: 1. za cerkev takoj, ko bodo zgrajeni temelji do zgornje roba podstavka; 2. za parohijal pa s pripadajočim vrhom takoj, ko prejme mestna občina stavbne načrte parohijata.

Odobritev ministrstva za gradbe in pravosodje

Glede na ta sklep bo torej treba izvrševati le še zemljeknjižni prepis, ki je odvisen od načrtov in delne izvršitve zgradbe. Na željo zadnje glavne skupščine, da naj ima zgradba povsem tradicionalno zunanost starih srbskih pravoslavni cerkva, je bilo naprošeno gradbeno ministrstvo za napravo potrebnih projektov. Cerkevna občina mu je dolžna zahvalo, ker je naprošene projekte že izvršilo in odobrilo.

Projekt za zgradbo cerkve je gradbeno ministrstvo odobrilo z odlokom 8. decembra lanskega leta. Po njem se ima zgradba izvršiti po načrtih in po proračunu v mešani režiiji. Ta odlok si je osvojilo tudi pravosodno ministrstvo, ki je vse tehnične dokumente s proračunom v znesku 1.774.434 Din dne 12. decembra lani odstopilo kr. banskni upravi.

Sestava režijskega odbora

Na pismeno prošnjo pravoslavne cerkvene občine je bil načrt poslan upravi pravoslavne srbske dijeceze v Plaskem, ki je z odlokom 8. februarja t. l. zahtevala predvsem podatke o kritju gradbenih stroškov in razširjenju režijskega odbora na 5 oseb. Temu odloku je srbsko pravoslavna občina ustregla s svojim poročilom 24. marca t. l., v katerem je prijavila, da tvorijo režijski odbor po sklepu odbore seje 26. februarja t. l. kot zastopniki srbsko-pravoslavne občine inž. Josip Otčahal, Rudolf Svelozar Vesel, Janko Vivoda in Aleksander Kozar. Po odloku kr. banske uprave v Ljubljani 8. januarja t. l. kot zastopnik kr. banske uprave inž. Josip Černivec.

Doma in na cesti, v vrtu in pri izletu
dobri in poceni platneni čevlji

„VIKTORIA“
s šivanimi gumi podplati

DETALJNE CENE PO PARU:
Številke 24-27, 28-34, 35-41, 42-46

Dinar 30°-35°-50°-60°

Dobilo se v vseh trgovinah čevljev.
Na veliko pri Palma Zagreb, poštni predal 226.

Ugodna fazona, elastična hola!

Sive, bele in črne za širjenje in na spango.

Domači izdelek.

Na vsakem podplatu zaščitni znak WIMPASSING

in igralce popoln uspeh. Avtorica in najboljši igralci so bili nagrajeni s cvetjem; izmed otrok je poleg Mitje zlasti ugajal Močan kot Potepin in pa mala plesalka v zadnji sliki. Da sta bila oba medveda, zajčki in druge takšne stvari še posebna atrakcija za otroke, ni treba posebej poudarjati. Delo je pri tej krstni predstavi pokazalo toliko pesniške in odrske sposobnosti svojega avtorja, da bomo z zanimanjem sledili razvoju književnega dela Petelinove. Fri.

slavna občina pokriti s posojilom z nado, da bo upravni svet srbskih pravoslavni fondov prevzel garancijo za posojilo.

Pokritje stroškov za parohijo

Zgradba parohijske hiše je proračunana na znesek 525.195,73 Din, od katerega odpade na surovo zgradbo 280.087,20 Din in na dovršitev 245.158,53 Din. Vprašanje pokritja teh stroškov se dosedaj še ni moglo obravnavati, ker niso bili na razpolago tehnični dokumenti.

Zgradba cerkve in parohijske hiše se bliža torej svoji realizaciji, za katero bo še treba mnogo truda, zlasti glede pokritja stroškov.

Novo mesto

Akademični slikar Božidar Jakac se je po dolgem presledku spet vrnil k svojim dragim v domači novomeški kraj. Pred nekaj dnevi je prišel z večernim vlakom. Pričakovali so ga na kolodvoru številni prijatelji. Skoro dve leti je križaril po tujini v napredni Ameriki in delal čast našemu imenu in sebi slavo. Pozdravljen prav prisrčno v naši sredi!

Komandant mesta podpolkovnik g. Vlačar Dic je nastopil službeno mesto ter se tudi z rodbino že naseli v naši metropoli, kjer mu kličemo dobrodošlico z željami, da bi se mu priljubil kraj, kot se je še vsakomur, in da bi mu bilo bivanje med nami polno uspehov, sreče in zadovoljstva!

Vojški nabori prično v sredo 10. t. m. v gimnazijski telovadnici. Naborniki se opozarjajo, naj pridejo pred naborno komisijo trezni in dostojni, kar so dolžni sebi in narodu. Točnost je predpogoj. V sredo pridejo na vrsto občine Mirna peč, Gorenje polje in Dol. Toplice. V četrtek 11. junija občine Novo mesto, Črmočnice, Orehovica in Brusnice. V petek šmihel-stopiška občina, v soboto pa občine Prečna, St. Peter, Poljane in Bela cerkev.

Gimnazija že zaključuje svoje javno delo. Maturanti so s poukom končali in se pripravljajo na končni izpit, ostali razredi zaključijo v sredo. Odposlanec min. prosvete univ. prof. Popović je že tu. Kaj kmalu bo Vidov dan in mladina pohiti na potrebne počitnice. Potujočemu dijaštvu postavi kot vsako leto novomeško učiteljsko potrebno svratišče na deški osnovni šoli.

Otroški vrtec pada v nedeljo popoldne v Sokolskem domu pod vodstvom vrtnarice ge. Z. Marazove prijeten in ljubeč program z grobnimi svojimi gojenci in gojenkami. Govor, petje, deklamacije in končno še srčkana igra, da bo zadovoljno vse, ki ima koga na zavodu in kdor pohiti pozdravit in pogledat naše najmlajše igralce.

Nogometna tekma med SK Ilirijo (rezerva) Ljubljana in lokalnim SK Elanom bo danes popoldne na Loki.

Izložba »Jadranske Straže« v oknu knjigarne Krajec nasl. vabi k ogledu in pristupu v edino našo pomorsko-propagandno udruženje. Letovanje na Martinšćici, drugod na Jadranu, čepice »J. S.«, značke, revije in edicije, lepota naših pomorskih krajev itd. Pojdite in pogledjte, pristopite in podprite!

Dolgi lasje niso več v modi, le redko jih je še najti, ker so poleg vseh drugih morda slabih strani še nepraktični. To je bridko občutila služkinja Cilka Kocjan na Bregu pri Murnu. Dve veliki kiti sta dčili njeno glavo; ponosna je bila nanje in ni se hotela ločiti od njih. Usoda pa je s kruto roko posegla vmes in jo namah oropala ženskega okrasja. Šla je zakuriti, lasje so se ji nenadno užgali in zgoreli sta obe kiti. Sreča v nesreči je bila, da ni odnesla resnih opeklin, ostalo je pri velikem strahu in opaljeni frizuri.

V drugi fazi
Za drugo fazo zgradbe v letu 1932. odpade skupaj 429.846,58 Din, ta znesek se namerava kriti takole:

1. Pomoč kr. banske uprave v l. 1932 50.000 Din. 2. Pomoč mestne občine ljubljanske v letu 1932. 50.000 Din. 3. Pomoč kr. državne uprave v letu 1932. 50.000 Din. 4. Prihod od nabiralne akcije v Ljubljani v letu 1932. 50.000 Din. 5. Prihod od nabiralne akcije od centralnega odbora v Beogradu v letu 1932. 20.000 Din, skupaj 220.000 Din.

Nepokriti ostanek gradbenih stroškov v znesku 209.846,58 Din namerava srbska pravo-

Blažena nemščina

Te blažene nemščine je v Ljubljani res že preveč. Če že nemškutarijo starejše gospe — Bog ž njimi — so pač še iz stare dobe. Toda človek sliši nemščino tudi iz ust, da se mora kar začuditi. Tako n. pr. smo že prejeli več pritožb, da se slišijo pri merjenju nove tramvajske proge samo nemška povelja. Kaj je naš človek res samo za kramp in lopato, da morajo taka enostavna merjenja vršiti Nemci. Z druge strani se nam piše, da je neki voznik piva na velesajmu, ko je vozil v največji gneči skozi glavni drevored, venomer kričal: Pass auf! Kaj so že kot priprosti vozniki piva nastavljeni Nemci? So to sicer malenkosti, toda v vseh teh malenkostih je izražena naša narodna zavednost in naša neresnost. Če ne bomo znali niti malenkosti prav reševati, potem pač nikdar ne pridemo do lepše bodočnosti.

Albanske čepice na sejmu

Ni je tako neumne stvari, ki je ne bi prevzela moda in prisilila ljudi, da jo nosijo. Tako vidimo tudi te dni na velesajmu, ko prodira nova moda. To so albanske čepice, ki jih zlasti mladina kupuje kar na debelo. Silno imenitni se zde nekateri v teh čepicah, veliko bolj ko kmečki fant, kadar vtakne za klobuk pero ali pušlec. Hvaležni pa bi bili vsem tem pristašem nove mode, če bi vsaj približno povedali, zakaj se jim zdi nošnja albanskih čepic imenitna. Ali hočejo morda s temi čepicami povedati, da so na isti kulturni stopnji ko Albanci, ali hočejo povdarjati svoje simpatije do Albancev, ali pa jih nosijo kar tako, ker se jim pač zdi imenitno?

Mislimo pa, da kar nič ni imenitno, če kaže kdo, da je nacionalno tako malo zaveden in da sledi vsaki neumnosti mode.

Celje

* Na velikem vokalno-orkestralnem koncertu CPD, ki se vrši v soboto 20. t. m. ter v nedeljo 21. t. m. v Celjskem domu, nastopi ves nad 60 pevcev broječi društveni mešani zbor; tudi štirje solisti: do domačini, v orkestru pa sodelujejo skoraj vsi znani celjski glasbeniki. Koncert pripravljajo že mesec dni bo prvovrsten glasbeni dogodek za Celje.

* Kolonija Kola jugoslovanskih sester v Bakarcu. Prva kolonija dece in odraslih se odpre dne 14. t. m. v Celjski dom v Bakarac. Pri tej koloniji je še nekaj mest prostih. Druge kolonije odpotujejo 5. in 26. julija, 16. avgusta ter 6. septembra. V odborovi seji dne 2. t. m. se je določilo število popolnoma brezplačno in po znižani ceni sprejetih na 72. Od teh plačajo n. ateri samo vožnjo. Poleg teh sprejme Kolo po znižani ceni še one potrebne, ki jih pošlje poliklinika v Celju, Rdeči križ in Murske Sobotice, Kolo jugosl. sester iz Mežice ter Bratovska skladnica iz Laškega.

* Današnje gasilske svečanosti. Danes ob 5.30 bo budnica po mestu, od 7. do 8. sprejem gostov na kolodvoru z godbo, ob 8.30 zbor gasilcev. Za kresijo radi uvrstitve v slavnostni pohod in nastop k maši na prostem pred Marijino cerkvijo, po maši blagoslovitev nove zastave ter pozdrav mestnega načelnika g. dr. Gorčiča, blagoslovitev novega gasilskega doma, rešilnega avtomobila ter vsega gasilskega orodja, ob 11.30 slavnostna seja v občinski dvorani, ob 12.30 slavnosten banket v hotelu »Evropia«, ob 14.30 pričetek velike veselice na Glaziji, ob 21. ognjemet.

* Opozorilo hišnim posestnikom v okolici. Okoliški občinski urad bo izdal nove hišne tablice samo do vključno 13. t. m. Po tem terminu bo dal namestiti tablice na stroške hišnih posestnikov.

* Izlet na Brezje in Bled. V soboto 13. t. m. bo velik izlet na Brezje in Bled, pri katerem sodeluje pevsko društvo »Ojčka«. Poseben vlak bo v soboto popoldan peljal iz Celja. Doslej se jih je že toliko prijavilo, da se bo izlet lahko vršil. Kdor se hoče še prijaviti, naj to stori najkasneje do 8. t. m.

* Montaža hišnih vodomerov. Mestna občina oddaja celokupno montažo okrog 427 komadov hišnih vodomerov. Ponudbe sprejema do 12. t. m. Natančnejše na uradni deski mestnega načelnika.

* Nalezljive bolezni v Celju in okolici. V času od 15. do 21. maja je bilo stanje nalezljivih bolezni sledeče: legar v okolici 8; škrlatica v mestu oba slučaja ozdravela; šen v okolici edini slučaj ozdravel.

* Izgube. 1. t. m. je bila v mestu izgubljena poselska knjižica na ime Lečnik Arnold. 2. t. m. je bil v mestu izgubljen zavitek s perilom. Najditelj naj odda stvar na policijo.

* Z gugalnice je padel. 23-letni trgovec Gračar Franc iz Celja je padel v četrtek tako nesrečno z gugalnice pri Celjski koči, da si je zlomil levo nogo in levo roko. Prepeljali so ga v javno bolnico. Ni še dolgo tega kar je SPD v Celju ki je lastnik Celjske koče, oddalno izjavilo, da ne prevzame nikake odgovornosti za one, ki se nočejo pokoravati naredbam okrbnika glede gugalnice. Kljub temu se je pripetila ta huda nesreča.

* Avtomobil do smrti povozil staro. V pek je v Velenju neki avto povozil 57-letno Julijo Kvartičovo. Ženska je imela obe nogi zlomljeni in so jo prepeljali v celjsko bolnico, kjer je v soboto podlegla poškodbam.

* Nezgode. 17-letna rudarjeva hčerka Maček Marija iz Gornje Rečice pri Laškem je padla s kolesa in si močno poškodovala koleno. — 27-letni jetnik L. Franc je po nesreči zadel na hodniku jetnišnice v neki tram in si poškodoval čelo. — 39-letni posestnik Pižorn Franc iz Smartnega ob Paki je padel po stopnicah in si zlomil desno nogo. — Vsi se zdravijo v javni bolnici.

Jz Dravske banovine

d Kr. banska uprava razglasa: Tudi letos velja za priznavanje prispevkov pri ureditvi gnojišč pravilnik, po katerem morejo predložiti tozadevne prošnje samo korporacije (občine, zadruge, strokovna društva itd.). Prednost pri priznavanju prispevkov imajo srednji in manjši posestniki. Obrazci za prošnje se dobijo pri sreskih načelnikih. Prošnje, ki ne bodo pri kr. banski upravi do 30. junija, se letos ne bodo vpoštevale. Prošnje za brezobrestna posojila in za priznanje prispevkov pri gradbi in ureditvi hlevov naj se ne vlagajo, ker ni v to svrhu proračunskih sredstev. Pri nabavi gnojnih sesalk in sodov se priznava prispevek do ene tretjine nabavne cene. Sesalke naroča kr. banska uprava, zato mora biti v prošnji, ki jo je vložiti preko občine in pristojnega sreskega načelnika, točno označena dolžina sesalke.

DANAŠNJA

d Godba »Vič-Glince« priredi danes ob 4. uri popoldne vrtno veselico na vrtu gostilne Marinko (Oblak) z izredno pestrim sporedom. Mala vstopnina bo omogočila vstop vsakomur. Čisti dobiček je namenjen fondu za nove instrumente. Vabljeni vsi.

NEDELJA

d Konceptni pristav Zbornice za TOI, gospod Jurij Koc je napravil z odličnim uspehom zadnji rigoroz in bo promoviran ta mesec za doktorja prava.

VELJAJ

d Prvovrsten, osvežujoč in zdrav brizganeč v vročih poletnih dneh napravite, če vinu, pomešanem z Radensko mineralno vodo, dodate kosček ledu. 1351

OBISKU

d Velika tekma koscev. Zveza kmetskih fantov in deklet v Ljubljani priredi v Beričevem pri Ljubljani 21. junija ob pol 15. uri veliko tekmo koscev za naslov zvezinega prvaka. Na tej tekmi bodo tekmovali kmetski fantje-kosci iz cele Dravske banovine. Na to svojevrstno prireditev vabimo vso javnost. Zelo ugodna avtobusna zveza izpred Mestnega doma (Krekov trg). Obenem pa tudi opozarjamo na veliko kmetsko veselico, ki jo priredi društvo kmetskih fantov in deklet v Beričevem.

VELESEJMA

d Kaj pa Vi gospod knjigovodja? Nudi se Vam najlepša prilika spoznati naše moderno Ro-Lex knjigovodstvo. Nad 400 Vaših gospodov kolegov dela v Dravski banovini že par let po našem sistemu in vsi so zadovoljni z njim. — Radi bi Vam dokazali, zakaj ima naša metoda toliko prijateljev. Pridite tedaj k nam na velesesejma družba z o. z. Ljubljana, Selenburgova ulica 6/I. 1362

Motilo pa bi Vaše razpoloženje, ako bi uživali sama, četudi najlažja kiselkasta vina, ker to ni zdravo. **RADENSKI KRALJEVI VRELEC** pa paralizira vinsko kislino ter napravi iz vina res 1351 prijetno rezko pijačo.

d Vidovdanske proslave v Cerkljah pri Kranju. V nedeljo 28. t. m. bo praznovala cerkljanska osnovna šola 140 letnico svojega obstoja. Ta dan bo v Cerkljah vrsta slovesnosti, in sicer blagoslovitev nove društvene zastave, otvoritev razstave, ki se nanaša v prvi vrsti na slavne

rojake cerkljanske, ki so svoje prve nauke začeli v cerkljanski šoli. Popoldne ob 1/3. uri se odkrije spominska plošča slavnemu skladatelju Davorinu Jenku, takoj zatem pa najizrazitejšemu slovenskemu gledališkemu umetniku Ignaciju Boršniku. Zatem bo prireditev šolske mladine v Društvenem domu in pa velika ljudska slavnost, ki jo priredi na Vavkonovem vrtu gasilno društvo v Cerkljah. Rojake vabimo, da ta dan v obilnem številu posetijo Cerklje in se udeležijo slovesnosti. Za razne vozne ugodnosti bo preskrbljeno iz Ljubljane, Kranja ali Kamnika. Ker sta takrat dva praznika, se nudi lepa prilika za izlete v kamniške planine.

d Fotoaparate kupite najboljše pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Stari trg 9. 420

d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v velikih izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Zidovska ulica 4 in Stari trg 12. 600

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

685

tovarna Jos. Reich.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. Srečko Puher

se je preselil z ordinacijo iz Poljanske ceste 16 v lastno vilo v Simon Gregorčičevo ulico 32 (vila poleg banske palače na Bleiweisovi cesti nasproti Trgovskega doma). Tel. 20-70. 1406

Ljubljana

Nedelja, 7. junija 1931, Lukrec, Pravoslavni: 25. maja H. gl. Iv. K.

Ponedeljek, 8. junija 1931, Medard. Pravoslavni: 26. maja Ap. Karpo.

Nočno službo imata lekarni Piccoli na Dunajski cesti in Bakarčič na Sv. Jakoba trgu. — Jutri v ponedeljek pa lekarne Bahovec na Kongresnem trgu, Ustar na Sv. Petra cesti in Hočev var v Šiški.

* Sokol I. Tabor priredi taborenje s svojim moškim naraščanjem v Metliki. Taborenje se vrši od 5. julija do 2. avgusta t. l. Vodniki taborenja so znani sokolski tehnični in prosvetni delavci. Cena za vso dobo letovanja znaša Din 300.—. Bela krajina je zdrava, z izredno milim podnebjem. Reka Kolpa je topla in ima zlasti v Metliki lepe prostore za kopanje ter mnogo drobnega peska. Prijave sprejema vodnik naraščanja ob telovadnih urah do 15. t. m.

* Pridobitni zavezane osebe se opozarjajo, da je v smislu dodatnega dopisa dravske finančne direkcije v Ljubljani seznamek javno na vpogled in lahko vsak davčni zavezanec pregleda davčno osnovo tudi drugih sličnih obratov. Seznam je na vpogled do vseh 9. junija 1931. Med navadnimi uradnimi urami pri mestnem načelniku v Ljubljani, v mestnem odpravniku soba 47.

* Promenadni koncert vojaške godbe 40. pešpolka v korist Rdečega križa bo v ponedeljek 8. t. m. ob 18. uri v Zvezdi.

* Nova mladinska igra gđ. Marije Grošljeve. Osnovna šola »Mladika« priredi s sodelovanjem Mestne ženske realne gimnazije in akademikov v sredo 10. t. m. ob pol 16. uri v opernem gledališču v prid sokolskemu skladu mično gledališko predstavo. Mladina bo igrala gđ. Grošljevo novo pravilno igro »Zlati šah«, nadvse zanimivo odersko delo za mlade oči in otroška srca. Dejanje živahno poteka na zemlji, pod zemljo in v oblakih. V igri nastopijo kraljična Luč, njene družice z dvornim norcem, podaniki, duhovi in še več zabavnih oseb, ki bodo znale izvesti tudi resnim gledalcem obilo smeha in pravega pravilnega razpoloženja.

* Poslednja dram. premijera letošnje sezone bo v sredo 10. t. m. Vprizorila se bode v režiji g. Cirila Debeveca Leonard Frankova drama v štirih dejanjih »Vzrok«. Pisatelj Frank spada med najmarkantnejše evropske pisatelje, njegovi nemški originali so prevedeni v vse svetovne jezike. Svoja tema obravnava in opisuje na podoben način, kakor nesmrtni ruski pisatelj Dostojevski. Z odigranjem te predstave dobe dramski abonenti svoje 20. dramsko predstavo letošnje sezone.

* Najboljši liker sveta »Gromožovka« Maribor, Maistrova. 1331

* Priporočamo nakup blaga za obleke pri znani in solidni trgovki Novak na Kongresnem trgu šte. 15. (Nasproti Nunske cerkve). 1220a

* Oblastna strelska družina Ljubljana priredi danes strelske vaje na vojaškem strelišču. Začetek ob 8. uri.

* »Jugočeška« na velesajmu. V paviljonu M je razstavila poleg drugih tekstilnih industrij v naši državi tudi naša največja tekstilna tovarna in specialna tovarna za svilo »Jugočeška«. Del paviljona, kjer je razstavila svoje izdelke »Jugočeška«, je izredno okusno prirejen in vzbuja razstavljenca svila zato še posebno pozornost. Ni ga obiskovalca velesajma, ki bi se ne ustavil v tem oddelku in obžudoval izdelke »Jugočeške«. Svileni izdelki, kakor Crep-Sloven, Bemberg, Emona-Bemberg, Adriena-Bemberg in Dagmar svila, ki imajo tako ceno, da si jih

lahko kupijo tako žene okusa in praktičnosti in o katerih se naš ženski svet tako pohvalno izraža, bodo gotovo še danes in jutri vzbujali pozornost obiskovalcev v paviljonu M.

* Skolsko društvo Ljubljana—Šiška položi 14. junija t. l. temeljni kamen za sokolski dom. Slovesno polaganje kamna bo ob 11. uri dop. Popoldne javna telovadba in ljudska zabava.

* Nar. žel. glasbeno društvo Sloga ima svoj VII. redni letni občni zbor v ponedeljek 8. t. m. ob 18. uri v Ljubljanskem Dvoru, Udeležba za vse člane obvezna.

Koks za kovače in centralne kurjave

7 angleškega vretno 75 Din za 100 kg
tranka alierno nudi
Ljubljanska mestna plinarna.

* »Vijolica z Montmartra«, opereta znanega komponista Kalmana, se vprizori na našem odru koncem prihodnjega tedna. Dirigiral bo g. Neffat.

* Na angleški način pere in lika ovratnike, da se kravatna lahko zaveže — kemično čisti obleke Šimenc, Ljubljana, Kolodvorska ul. 8. 1960

* Sokol I. ponovno vabi svoje članstvo in prijatelje na redni letni nastop v nedeljo dne 7. t. m. ob 17. uri. Vse brate, ki imajo slavnostni krog, vabimo, da se udeležijo nastopa v kroju. Prireditev se vrši ob vsakem vremenu, v slučaju neugodnega vremena v notranjih prostorih. Zdravo! Uprava.

Površnike, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri trgovka J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova c. 12. 998

* Upravi policije. Prijatelj lista piše: Opetovano sem se je jezil, ko sem videl, kako vozijo vozniki pivo v paviljone tudi takrat, ko je v glavnem drevoredu največja gruča. Tem voznikom seveda niti na misel ne pride, da bi stopili z voza in vodili konje za uzde. Posledica tega je, da marsikateri pasant dobi udarec z ojnico. Tako sem videl gospodično, ki jo je prav dobro izkupil. V silnem drendaju, ki vlada na sejmu, je tudi prav mogoče, da se konji splaše. Človek ne sme niti pomisliti na to, kakšna panika bi mogla nastati. Mislim, da bi se moglo pivo z lahkoto voziti v takj gneči tudi na ročnih vozičkih. En nepotreben in zelo razburljiv dogodek smo že doživeli na velesajmu, ali naj doživimo še enega.

Dr. Drago Švajger

Beethovnova ulica št. 2
ordinira od 1. junija do 1. septembra
samo od 10. ure do 1. ure 1354

F. Fajdiga sin

Zaloga pohištva in tapet iških izdelkov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 7
Ustanovljena leta 1879 317

* Nepredvidna vožnja s kolesom. Wolfar Antonija je na Marijinem trgu vozila tako nepredvidno, da je podrla na tla s kolesom Antona Zvoldja, slugo mestnega fizikata, stanujočega v Rožni dolini. Zvokelj je vozil pravilno in počasi po desni strani, za njim pa je pridrla z vso naglico Wolfarova, se zadela v njegovo kolo in ga podrla na tla. Zvokelj si je pri padcu umazal obleko in opraskal na desnem kolenu ter trpi na svojem kolesu okrog 60 Din škode.

* Tatvina obleke. Klemenčiču Antonu, hlapcu pri Francu Novljanu, mesarju na Poljanski cesti št. 49, je bila ukradena 550 Din vredna siva moška obleka. Obleko je imel shranjeno Klemenčič v hlevu, kjer je spal. Tatvina je osumljen brezposelni pekovski pomočnik brez stalnega bivališča Slak Karel, ki se je mudil v bližini hleva. Po tatvini je neznan kam odšel.

* Tatvina kolesa. Ham Albinu, mesarju na Trnovskem pristanu, je bilo 5. t. m. okrog 20. zvečer ukradeno moško kolo vredno 600 Din. Ham se je nahajal v gostilni pri Lesjaku na Mesarski cesti št. 2, med tem pa mu je neznan storilec odpeljal kolo.

* Dve mali tatvini. Pestotnik Rudolf je prijavil policiji, da mu je v noči od 3. na 4. t. m. neznan storilec skozi odprto okno odnesel 150 Din vreden suknič. — Emiliji Mahnič, gostilničarki na Tržaški cesti št. 3 pa je nekdo odnesel za 200 Din drobiža ter nekaj jedil in cigaret. Za obema zlikovcema poizveduje policija.

* Puška se mu je razstrelila. Kimovec Blaž, čevljar in posestnik v Litiji je odšel včeraj jutraj na lov na srnjaka. Lovska sreča mu ni bila mila. Nazaj grede, ko je bil že skoro doma, je opazil na svojem vrtu vrano. Hoteč jo ustreliti, je prijel za puško in hotel sprožiti. Puška pa se ni sprožila, ampak je eksplodirala in mu raztrgala levo dlan. Kimovec je odšel takoj v ljubljansko bolnišnico, kjer so mu rano izprali in obvezali roko. Hujše nesreče ni bilo.

* Nesreča na stavbi. Erah Ivan, zaposlen kot zidar pri trgovki Matkovič-Kolman, je včeraj popoldne tako nesrečno padel s strehe, da si je pri padcu zlomil desno roko v rami in dobil težje poškodbe tudi na telesu. Prepeljan je bil v bolnišnico in je njegovo stanje precej resno.

Polkovnik g. Bulić se je poslovil

Škofja Loka, 6. junija. Prvi komandant škofjeloške garnizije polkovnik g. Djordje Bulić, od katerega se je Škofja Loka na najprijateljski in prisrčen način poslovila, je v petek zapustil naše mesto, da prevzame v istem položaju 24. pehotni polk v Kosovskij Mitrovici.

Življenje g. polkovnika je pravzaprav en sam vojaški dan. Rojen v Beogradu kot sin polkovnika Dimitrije, mu je bilo že nekako urojeno, da nadaljuje poklic v svetlih tradicijah svojih prednikov. Po dovršeni vojni akademiji se je mladi častnik udeležil balkanske vojne, pozneje svetovne vojne z vsem svojim gorjem in tragedijo albanskega prehoda. Nešteto krat se je g. Bulić neustrašeno, junaško in vrlo izkazal in ni zato čudno, da je prejel g. polkovnik celo vrsto odlikovanj: Karadjordjevo zvezdo IV. z meči, Belega Orla V., 2 zlati kolajni za hrabrost, red Jugoslovanske krone IV, albansko spomenico, zvezni grški vojni križec in vse spomenice kolajne iz balkanske in svetovne vojne.

V povojnih letih se je g. Bulić popolnoma posvetil poklicu in dela za napredek in veličino Jugoslavije.

Priljubljenemu g. polkovniku želimo uspešnega in plodnega delovanja tudi vnaprej in menimo, da bo g. polkovnik Bulić vsakokrat zopet rad posetil pisane livade, vabeče gaje planinske Škofje Loke.

Polovanje po zvezdi večernici

97.

Naši znanci so bili vsaj začasno na varnem, a upanje, da se zmaji hiše ne bodo dotaknili, je bilo prazno. Velikanski trator jo je dregnil s svojim kljunastim gobcem, da se je zamajala in zavrtela po peščenem obrežju kakor lahka otroška žoga. Dušan, Danica in Čučiruč so se morali krčevito stisniti v zavoj, da se med vrtenjem ne bi pobili. Od strahu in zmede so se skoraj onesvestili.

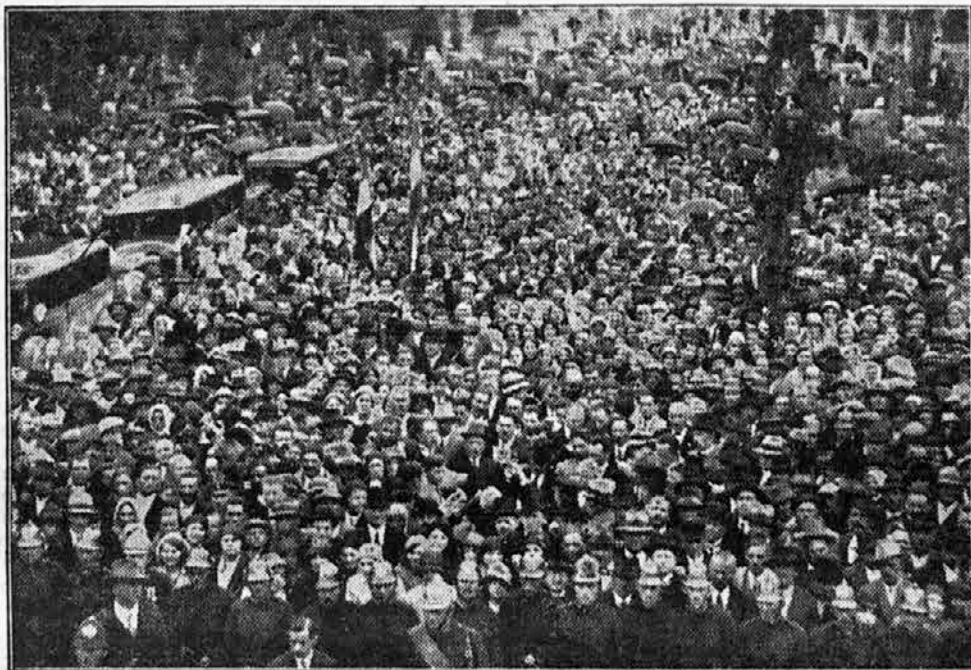
98.

Precej časa so trgoroži vrteli polževo hišo in jo skušali s svojimi močnimi čeljustmi tudi streti, kar se jim pa le ni posrečilo. Hiša je morala biti strašansko trda, da je kljubovala tem pošastim. Toda — bila je še ena nevarnost! In Dušan se je je kmalu domislil. »Kaj, če nam zveri zvalijo hišo v jezero!« je vzkliknil. »Potem ni več pomoči; utopili se bomo...« — »O Bog, o Bog...« je zajokala Danica in pričela moliti.

Iz zagrebških kraljevskih dni

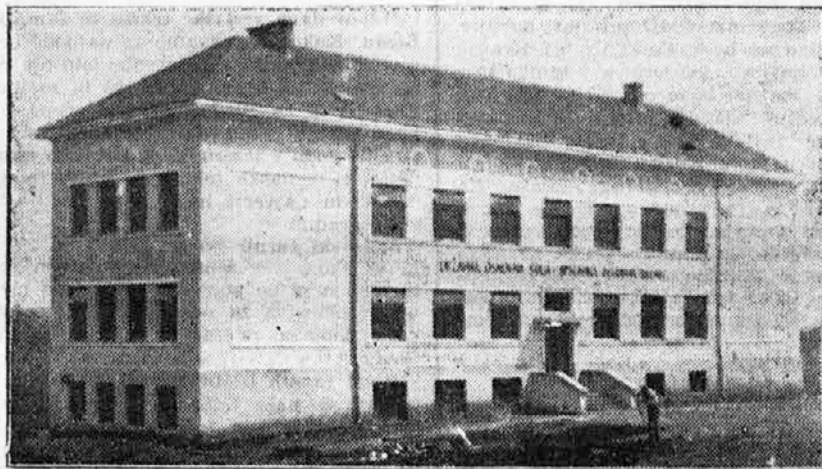

Nj. Vel. kraljica Marija prihaja k svečanosti blagoslovitve temeljnega kamna srednješolskega zavetišča v spremstvu ministra Preke, armijskega komandanta gen. Marića, dvorne dame Svrnjugove in drugih odličnih oseb.

Nepregledne množice pozdravljajo kralja v Koprivnici.

Blagoslovitev novega prosvetnega doma v Semiču

V nedeljo 7. t. m. bo pohitelo belokranjsko učiteljsko, pa tudi drugi prijatelji šole v Semiču, kjer se bo vršila svečna blagoslovitev novega šolskega poslopja.

Stara šolska poslopja ni v nobenem oziru več odgovarjalo svojemu zvišenemu namenu. Zgrajeno je bilo leta 1888 in nekoliko renovirano leta 1923. V stari šoli so bile tri male učilnice in majhno stanovanje za šolskega upravitelja.

Novo poslopje ima krasno lego. Delo je prevzela Stavbna družba iz Ljubljane ter ga tudi prav lepo in pravilno izvršila. Poslopje ima 6 modernih učilnic z najnovejšo predpisano šolsko opremo, ki jo je izvršil mizarški mojster Peček iz Mirne na Dolenjskem. Poleg učiteljske zbornice ja pisarna šolskega upravitelja in so-

ba za rokotvorni pouk. Upraviteljevo stanovanje obstaja iz 2 velikih sob, kabineta, kopalnice, kuhinje in drugih pritliklin. V podprtljaju je 6 pranih kopeli za učence ter soba, kuhinja in pralnica za gospodinsko šolo.

Novo poslopje obdaja velik vrt in prav prostorno dvorišče oziroma igrišče. Napravila se bo tudi vrtna ograja z betonskim podstavkom. Glavna zasluga za zgraditev nove šole gre v prvi vrsti za napredek vedno vnetemu g. županu Simončiču, šol. upravitelju Janezu Riglerju, ki upravlja to šolo že dolgo let, ostalemu gradbenemu odseku — pa tudi občinskemu odboru.

Poslopje je kras vsej občini, pa tudi vsemu okraju.

Trebnje

Kolesna platišča. Lastniki vozil se strogo opozarjajo na razglas, ki je na razpolago v občinskem uradu, glede širine kolesnih platišč.

Šoferske izkaznice. Banovinsko takso na šoferske izkaznice je treba plačati takoj, in sicer za usposobljenost za avtomobilsko vožnjo Din 100 za motocikle Din 50.

»Zenitev« na našem odru. Mokronoško sokolsko društvo priredi danes zvečer v Trebnjem svoje gostovanje z veseligrjo »Zenitev«. Vabljeni.

Nesreče pri živini. Vsem, ki vlagajo prošnje za podporo zaradi nesreč pri živini, sporočamo, da so sredstva za take podpore, tako malenkostna, da županstvo teh prošenj ne sprejema več. Na srez pride le Din 1400. Le najbolj siromašni naj vložijo prošnje. — Radi dobave koruze po toči poškodovanim sporočamo, da tozadevni denar od ministrstva še ni prišel. Vsi oni, ki so jeseni prejeli semensko pšenico iz Dolnjega Mi-

holca in Beltincev v Prekmurju, naj se javijo na županstvu.

Gornjigrad

Sokolsko društvo Gornji grad priredi v nedeljo 21. t. m. popoldne s svojim članstvom, naraščajem in deco pešizlet na Ljubno, kjer se vrši ob 15. telovadni nastop. Vabljeni so vsi člani, posebno pa še oni, ki smo jih pri naših pešizletih dosedaj stalno pogrešali. Gotovo pa se nam bodo pridružili tudi prijatelji Sokolstva. Upamo tudi, da se nam v Radmirju priključijo bratje in sestre mladega Sokolskega društva Rečica ob Sornji. — Članstvo gornjegrajskega Sokolskega društva se opozarja na letošnji župni zlet, ki se vrši 29. t. m. v Celju. Članstvo se poziva, da se tega zleta udeleži v čim večjem številu. Prijave sprejema in daje potrdila uprava društva. — Narodna čitalnica priredi najbrže na Vidovo igro »Stari Ilja« in sicer v društveni dvorani.

Osebnosti s pošte

Postavljeni so za p. t. manipulanta X. skupine Mihelj Josip, žandarmerijski narednik II. razreda na Pragerskem; za služitelja 2. skupine Trunk Fran v Mariboru 1, Lovše Ivan pri teh. sekciji v Ljubljani, Košir Vincenc v Medvodah, Košir Silvester na Pragerskem, Štar Egidij v Kočevju, Smrekar Pavel in Havlik Vladislav v Ljubljani 2, Tomšič Rudolf v Ljubljani 1, Mavrič Ivan na Jesenicah na Gor. in za dnevnikařja Smogovec Stanko v Domžalah. — Napredovali so za pb. urad. X. skup. Sušnik Ivan, priprav. v Ljubljani 1; za uradniške pripravnike zvaniki 8. skup. Uršič Emil v Ljubljani 1, Jerančič Franc in Jereb Maks v Ljubljani 2, Godec Stefan v Pragerskem, Zabel Ivan na Jesenicah na Gor., Hudina Franc v Ptuj, Rozman Matej v Mariboru 2 in Drolč Ciril v Murski Soboti. — Premešeni so svetnik I-5 dr. Tavzes Janko iz Zagreba k direkciji v Ljubljani, pb. urad. VI.: Krulj Pavel z Zidanega mostu v Gornjo Radgono, Gasperin Emilija z Viča v Ljubljani 1 in Kalokira Ante z Ljubljane 2 v Ljubljano 1; pb. urad. VII.: Meglič Roza iz Rimskih Toplic v Beograd 1, Sivka Ana iz Brezna v Velenje, Ambrožič Miloš z Ljubljane 2 v Ljubljano 1, Mesojedec Marija iz Velenja v Ljubljano 1, Globočnik Marija z Ljubljane 1 v Ribnico na Dol. in Babkov Tereziya roj. Lesjak iz Podčetrka v Trbovlje 1; pb. urad. VIII.: Povše Ljudmila z Ljubljane 1 na Bled 2, Kocjančič Mara z Ljubljane 1 na Vič, Cop Hilda z Jesenic na Gor. v Kranjsko goro, Dular Mara iz Novega mesta v Kranj, Kunst Marica z Maribora 1 v Ljubljano 1, Marušič Justina iz Kranja v Ljubljano 1, Jeglič Kristijan z Maribora 2 v Ljubljano 1, Rupnik Josip z Ljubljane 1 v Maribor 2, Kos Marija iz Kranjske gore v Novo mesto, Petrič Marija z Ljubljane 1 v Kranjsko goro in Peternej Ivana z Bleda 2 v Škofjo Loko; arh. urad. VIII.: Legat Fran z direkcije v Ljubljani 1; pb. ur. IX.: Vončina Ahacij z Ljubljane 1 v Zagreb; pl. manip. IX.: Kurinčič Pvl s Pragerskega v Laško, Korene Anton iz Valjave na Jesenice na Gor., Braz Lavra iz Škofje Loke v Ljubljano 1, Mikuš Vladislav z Ljubljane 1 v Ljubljano 2, Perše Milena iz Gornje Radgone v Maribor 1 in Juh Avgustina z Ljubljane 1 v Mursko Soboti; zvan. 2. skup. Draksler Martin s Pragerskega v Maribor 2; zvan. 3. skup. Kandare Tatjana z Ljubljane 1 v Trzic; Zupanc Franciška iz Brežic v Mursko Soboti in Tanko Alojzija iz Trzica v Ljubljano 1; služ. 2. skup.: Tanko Ana in Salehar Justina z direkcije v Ljubljano 1, Hribar Vida z Ljubljane 1 na direkcijo, Marinko Linda iz Šmartna ob Paki v Celje, Kordiš Ivan iz Kočevja na Vrhniko, Jaklič Elizabeta iz Trbovelj 2 v Podčetrtek, Podberšek Marija iz Trbovelj 1 v Ljubljano 1 in Bačnik Anton iz Zagorja ob Savi v Ljubljano 1. — Prestanek službe: služba je prestala služb. 2. skup. Skrobbarju Matiji na Pragerskem, Lužar Angeli in Iekra Ivanu v Ljubljani 1 ter Vogrinčiču Ivanu v Murski Soboti. — Umrla sta: pb. urad. VI. Koman Valentin z direkcije in zvan. 3. skup. Rosmanith Franc pri ter. sekciji v Ljubljani. — Upokojena sta: zvan. 1. skup. Poljanec Franc v Škofji loki in Kmet Anton v Trbovljah.

Radio

Ljubljana, nedelja, 7. junija. 9.00 Obrtno predavanje: »Današnji položaj obrtnika«, govori Ivan Ogrin, podpredsednik TOI. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.00 P. dr. R. Tominec: Versko predavanje. 10.20 Ferdo Jelenc: Knjigovodstvo za hotelirje (zaključno predavanje). 11.00 Salonski kvintet. 12.00 Čas. dnevne vesti, plošče. 15.30 Koncert pevskega zbora iz Žužemberka. 17.00 Schöntan-Kadelburg, veseligrja, (Sentiakobski gled. oder). 20.00 Akademski pevski zbor. 20.45 Prenos z Bleda. 22.00 Čas. dnevne vesti. 22.15 Harmonika solo. g. Stanko. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, ponedeljek, 8. junija. 12.15 Plošče (mešan program). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas. plošče, borza. 17.30 Salonski kvintet. 18.30 Dr. A. Bajec: Italijanska. 19.00 Prof. France Vodnik: Poljsčina. 19.30 Zdravstvena ura. 20.00 Flauta solo s klavirjem. Izvaja g. Korošec, pri klavirju dr. Svara. 21.00 Salonski kvintet. 22.00 Čas. dnevne vesti, napoved programa.

Ljubljana, torek, 9. junija. 12.15 Plošče (slagerji iz zvočnih filmov). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas. plošče, borza. 18.00 Salonski kvintet. 19.00 Prof. Fr. Pengov: Proizvajanje sladkorja in škroba v rastlinstvu. 19.30 Dr. Ivan Grafenauer: Nemščina. 20.00 Bogo Pleničar: Šah. 20.30 Prenos iz Zagreba. 22.30 Čas. dnevne vesti. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, nedelja, 7. junija. 11.00 Prireditev dekliške meščanske šole: 1. »Brankac, igra; 2. zbor; 3. orkester. 12.30 Kuhinja. 17.00 Popoldanski koncert. 20.30 Jazz orkester. 21.50 Novice. 22.00 Plesna glasba.

Zagreb, ponedeljek, 8. junija. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.00 Kitiževna ura. 20.30 Koncertni večer. 21.50 Novice. 22.00 Potujih postajah.

Zagreb, torek, 9. junija. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.15 Poročila. 20.30 Viočinski koncert: E. Kahr, Dunaj. 21.30 Vesel večer. 22.30 Novice. 22.40 Večerna glasba.

Beograd, nedelja, 7. junija. 9.00 Prenos iz Saborne cerkve. 10.30 Poljedelstvo. 11.00 Plošče. 12.30 Koncert Radio orkestra. 13.30 Poročila. 16.00 Delavska ura. 17.00 Zdravstvo. 17.30 Plošče. 20.00 Narodne pesmi na kitaro, harmoniko, dudo in tamburico. 21.30 Komedija. 21.45 Novice. 22.05 Plošče. 22.35 Po Evropi.

Beograd, ponedeljek, 8. junija. 12.45 Opoldanski koncert Radio orkestra. 13.30 Novice. 15.30 Otroška ura. 16.00 Plošče. 17.00 Jugoslovanske pesmi. 17.30 Narodna glasba. 18.00 Akademija Rdečega križa. 20.00 Predavanje. 20.30 Narodne pesmi. 21.00 Odlomki opere »Rigoletto«. 21.45 Novice. 22.05 »Njegov glas«, recitacija.

Praga, nedelja, 7. junija. 7.00 Koncert v Karlovih Varih. 8.30 Plošče. 9.00 Brno. 10.10 Plošče. 11.00 Koncert. 12.05 Ljudska glasba. 13.05 Plošče. 16.00 Kvintet. 17.00 Plošče. 19.00 Koncert. 20.00 »Rigoletto«, opera, Verdi, (pl.) 22.20 Koncert.

Praga, ponedeljek, 8. junija. 11.30 Plošče. 12.30 Moravska Ostrava. 14.10 Brno. 19.50 Koncert švedskega zbora. 21.10 Orkestralni koncert. 22.25 Moravska Ostrava.

Plenarna seja Zbornice za TOI

Ljubljana, 6. junija.

Dopoldne ob 9:15 se je vršila plenarna seja zbornice za TOI. Predsednik g. Ivan Jelačin ml. se je spominjal smrti bivšega podpredsednika zbornice g. Kregarja, katerega spomin so zborovalci stoji počastili in je nato prebral odgovor na interpelacijo g. Rebeka in tovarišev o volitvah v trgovsko zbornico.

Predsednik g. Ivan Jelačin ml.

je v svojem izjavnem poročilu uvodoma poudarjal, da sta nas pretekli mesec razveselila dva svetla in važna dogodka, ki nas navdajata z optimizmom in z zaupanjem v bodočnost. Ta dva dogodka sta bila emisija inozemskega stabilizacijskega posojila in zakon o stabilizaciji dinarja. Prepričan sem, je dejal, da bo naš uspeh v inozemstvu dal gospodarskim krogom novega poleta in v najširših krogih pojačal zaupanje v dinar.

Gospodarski položaj zborničnega področja se v preteklem polletju ni bistveno izpremenil v primeri z lanskim. V tej situaciji je bil edini izhod, da se v čim večjem obsegu organizirajo javna dela in da se vsaj s tem nekoliko poživijo celo gospodarstvo. Obseg javnih del v Dravski banovini pa je izvzeli Ljubljane zaenkrat zelo majhen in skromen. Posebno pogrešamo v resoru železniške uprave potrebne kredite za nujna obnove, razširjevalna in preureditvena dela. Tako je n. pr. nadaljevanje del za zgradbo drugega tira na progi Zidani most — Zagreb zopet ustavljeno. Nekoliko boljše kakor pri železnicah stojijo prilike glede poštnega resora, kjer pričakujemo, da bo prišlo še letos do izvedbe dolgo pričakovane avtomatizacije telefonske centrale na Bledu z avtomatičnimi priključki Lese, Radovljice, Boh. Bistrice in Jesenice. Istotako se nam obeta razširjenje kabelske mreže v Ljubljani in povečanje kapacitete glavne avtomatične centrale.

Vedno bolj pereče postaja vprašanje našega cestnega prometa. Tudi vprašanje znosnejše in enostavne ureditve cestnih finan postaja vedno bolj neodložljivo. Z zadovoljstvom smo zabeležili vesti, da se bodo po dolgotrajnih pripravah končno letos pričela graditi poslopja za carinarnice v Ljubljani, na Jesenicah, Raketu, Dravogradu in v Kotoribi in za obmejne carinske stražarnice na glavnih obmejnih predelih napram Italiji, Avstriji in Madžarski.

Zbornični urad je bil letos intenzivno zaposlen. Paralelno z reformo poslovnega davka je zbornica intenzivno nadaljevala delo na načrtu zakona za reformo socialnega zavarovanja. Glede efekta obstoja dve cenitvi. Prva je od Srednjega urada in navaja efekt novih davkov z 80 oziroma 100 milijoni Din. Druga pa je ocena, ki so jo sestavili zavarovalni matematiki po nalogu zbornice in ki odreja nova bremena z okoli 170 milijonov Din. Torej je za nas nesporno dejstvo, da bo razširjenje zavarovanja povzročilo gospodarstvu najmanj za 100 milijonov Din novih bremen.

Socialne davke v Dravski banovini so dosegle globalno skoro 100 milijonov Din, dočim je znašalo število vseh zavarovanih delavcev 121.131.

Predsednik je nato omenjal konferenco o krizi žimne industrije in trgovine z lcom v Beogradu ter priprave za trgovinska pogajanja z inozemskimi državami. Pogajanja za carinsko-tarifni del trgovinske pogodbe s Češkoslovaško so bila uspešno zaključena. Pripravljajo se trgovinska pogajanja z Avstrijo, Nemčijo in Italijo. Izvršitev carinske unije med Avstrijo in

Nemčijo bi imela za naše gospodarstvo na skrajnem zapadu države najdalekosežnejše posledice, ki jih danes podrobno niti od daleč ne moremo oceniti.

V debati se je oglasil k besedi industrijalec g. Lenarčič z Vrhnike in je stavil predlog, naj sklene zbornica naprositi kraljevo vlado, da v gradbeni program del, ki se bodo financirali s pravkar najetim inozemskim posojilom, sprejme prvenstveno predvsem zgradbo železniške zveze Kočevje — sušaka proga. Njegov predlog je bil soglasno sprejet. G. Lenarčič se je baval nadalje tudi z vprašanjem državnega posojila, nakar je predsednik dodal k njegovim izjavam potrebna pojasnila.

Predsednik g. Jelačin je nato poročal o zborovanju obrtnikov, ki se ga je kot povabljenec udeležil, in je poročal, da je na zborovanju izjavil, naj se obrtniki iz južnih krajev ne mešajo v naše zadeve. Poročal je tudi, da je ministrski predsednik Živković odobril posojilo pri Državni hipotekarni banki v znesku okoli 4 milijonov Din za poslovanje Trgovske akademije v Ljubljani.

Zbornični član g. Ložar je poročal o reviziji zborničnih računov in o skrajšanju blagajne in je predlagal razrešeno generalnemu tajniku dr. Windischerju, ki je bil nato tudi soglasno sprejet.

Konzulent g. Žagar je izjerno poročal o skupnem davku na poslovni promet, tajnik dr. Ivan Pless pa o krošnjarstvu in o detajlnem polovanju, o nezakonitostih, ki se vršijo pri tej vrsti kupčevanja, kakor tudi o posledicah za nastanajoče trgovce in konsumente. Določila o izdajanju legitimacij je treba poostrižiti. Lani je bilo izdanih 863 potniških legitimacij, dočim imamo v Dravski banovini komaj 150 poklenih potnikov in zastopnikov. Od referenta stavljeni predlogi so bili soglasno sprejeti.

Zbornični tajnik dr. Ivan Mohorič je poročal o trgovinskih pogodbah s Češkoslovaško, z Avstrijo, Italijo in končno Nemčijo. Svoje izjerno in strokovnjaško poročilo je zaključil z ugotovitvijo, da gremo od pogodbe do pogodbe vedno v težje prilike, da je zato za nas edino pravilna gospodarska politika ona, ki stremi za jačanjem domačega tržišča in za čim večjo neodvisnost od inozemstva.

Zbornični tajnik dr. Pretnar je poročal o obrtovanju brez obrtne pravice. Referent je našel več zelo značilnih primerov in zaključil svoj referat s prošnjo, da se sklene: Store naj se ponovno potrebni koraki pri banki upravi, kakor tudi pri ministrstvu trgovine in industrije, da se zaščiti legalna obrt, osobito pa gospodarsko šibkejši obrtniški sloji pred neznošno konkurenco oseb, ki izvršujejo obrtna opravila brez obrtne pravice. Njegov predlog je bil soglasno sprejet.

Zbornični podpredsednik g. Ivan Ogrin je poročal o poslovanju zavoda za pospeševanje obrti, nakar se je vršila tajna seja.

Zbornični člani podpredsednik g. Bruderman, g. Jernej Ložar, g. Andrej Kralj, g. Ludovik Flor in g. Andrej Oset so stali za več samostojnih predlogov, in sicer g. Bruderman za jačanje poslovne morale in kredita, g. Ložar za uvedbo telefona pri davčnem uradu v Ljubljani, g. Kralj za elektrifikacijo breziškega okraja, g. Flor za omiljenje izterjalne prakse davčnih oblastev, g. Oset pa za omiljenje vinogradniške krize, za ukinitve takse na založne kleti in za odpravo trošarinskih registrov.

cijskih cevi, armatur okov za vrata in okna, peči, orodja, strojev, tračnic itd.; pri Upravi barutane v Kamniku glede dobave 400.000 kg amonijevog solitra, 200 kg bombažnega sukanca, 40.000 kg preje od jute, 30.000 kg parafina, 30.000 kg žvepla, 24.000 kg katrana, 390 tisoč komadov kartonskih škatej, 25.000 kg papirja za zavijanje, 10.000 kg vegetabilnega pergamentnega papirja, 20.000 komadov papirnatih vrečic, 350.000 komadov kuvert. —

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 11. junija t. l. ponudbe glede dobave 2 zidnih ventilatorjev in 2 avtomatičnih zaklopnic, 120 m³ borovih hlodov, 50 komadov posod za vodo, 10 m³ pločevine, 1 kompletne konjske opreme, 10 komadov dežnih plaščev, 50 komadov ščetk, 70 komadov motvoza, 5 parov gumijastih rokavic, 5 kg žice in 50 komadov porcelanskih valjev za živo.

Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 11. junija t. l. ponudbe glede dobave električnega materiala in 100 kg kosira za spajanje; do 18. junija t. l. pa glede dobave 2270 komadov električnih žarnic.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 15. junija t. l. ponudbe glede dobave 150 komadov žarnic.

Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 18. junija t. l. ponudbe glede dobave žag za železo.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 18. junija t. l. ponudbe glede dobave 1 stroja za razmnoževanje.

Borzna poročila

Devize

Dunaj, 6. junija. Amsterdam 286:40, Beograd 12:5812, Berlin 168:88, Bruselj 99:07, Budimpešta 124:10, Bukarešta 4:2337, London 34:6083, Madrid 68:60, Milan 37:25, New York 71:20, Pariz 27:86, Praga 21:075, Sofija 5:1530, Stockholm 190:75, Kopenhagen 190:55, Varšava 79:73, Zürich 137:98.

Vrednostni papirji

Dunaj, 6. junija. Bankverein 15:15, Dunav-Sava-Adria 13:22, Prioritete 92:50, Trbovlje 31, Leykam 2:40.

Notacije naših državnih papirjev v inozemstvu

London, 6. junija. 7% Bler 77:50—79. New York, 6. junija. 8% Bler 86:25—90, 7% Bler 78—79, 7% pos. drž. hip. b. 80:375—82:625.

Sport

Concordia (Zagreb) v Ljubljani

Danes bo po daljšem presledku nastopila v Ljubljani zagrebška Concordia v borbi za važne točke. Concordija, ki je državni prvak, ne samo v nogometnem sportu nego tudi v lahkoatletiki in hazeni, goji želje, da si tudi letos osvoji največje trofeje. In reči se mora, da po dosedanjih njenih uspehih ni izključeno, da si pribori prvenstvo v ligi in s tem nastop v nadaljnjem tekmovalstvu za drž. prvenstvo. V treh dosedanjih tekmah je odnesla Concordija 5 točk, čeprav ni nastopila v kompletni postavi, kar pa v Ljubljani ne bo slučaj. Na razpolago ima vse svoje igralce, tako da bo v Ljubljani, ki je iznenada postala trd oreh zagrebškim klubom, lahko nastopila kompletna tudi z Amerikanci (Pavelićem in Živkovićem).

V kompletni postavi predstavlja Concordia mogoče bolj opasnega rivala, kakor se misli. To je dokazala v lanskem tekmovalstvu za državno prvenstvo, posebno v finalni tekmi s renomiranim BSK-om iz Beograda, katerega je premagala z 4 : 2.

Razumljivo, da bodo imeli Primorjani težko, mogoče najtežjo nalogo v lignem tekmovalstvu. Toda dolžnost do Ljubljane, do našega nogometa, zahteva, da dajo v nedeljo vse iz sebe in da častno reprezentirajo naš nogomet. Prepričani naj bodo, da jim bo stala ob strani sportna Ljubljana, ki pa tudi od njih zahteva, da vložijo vse moči v to borbo.

Tekma se bo igrala na igrišču ASK Primorje, Dunajska cesta, s pričetkom ob 17:30 in to ob vsakem vremenu. Predtekma prične ob 15:45.

Sodnik za prv. tekmo Concordia : ASK Primorje

Do danes še ni znano, kdo bo vodil gornjo tekmo. Kakor smo že poročali, sta kluba prosila za g. Kujundžiča iz Subotice. V koliko bo želji ustrezno, bomo videli.

Današnje sportne prireditve v Mariboru.

Ob 8. na Rapidovem igrišču: lahkoatletski miting SK Rapida. Ob 16:30 na igrišču SK Železničar: prvenstvena nogometna tekma SK Železničar mladina : SK Rapid mladina. Ob 18. prijateljska nogometna tekma SK Železničar : SK Svoboda. Ob 20. na verandi pivovarne Union: mednarodne rokoborbe.

Mariborski sport.

SK Svoboda (Ljubljana) : SK Železničar 7:0 (2:0).

Maribor, 4. junija.

Na igrišču SK Železničar se je danes odigrala prijateljska tekma med ljubljansko Svobodo in mariborskim SK Železničar. Tekma, ki je končala z visoko zmago domačinov, ni nudila ničesar. Gosti so predvajali jako skromen nogomet. V tehničnem oziru so daleko ostali za domačini. Tudi moštvo SK Železničarja je igralo izpod svoje običajne forme. Posebno desna stran napada. Rezultat odgovarja prilično znanju obeh nasprotnikov, bil bi pa lahko še večji, ako ne bi igralci domačinov razstrelili številnih zrelih šanc.

Sodil je g. Nemeš v stilu tekme.

ISSK Maribor rezerva : SK Svoboda (Maribor) 7:2 (4:1).

Prijateljska tekma, ki se je vršila na igrišču ISSK Maribor je končala z zaslužno zmago belo-črnih.

SK Železničar II. mladina : SK Jadran (Tezno) 4:1 (2:0).

Prvi letošnji nastop SK Jadrana je končal z porazom v razmerju 1:4.

SK Ptuj : SK Rapid mladina 1:0 (0:0).

V Ptuj je bila odigrana prijateljska tekma med mladino mariborskega Rapida in prvim moštvom SK Ptuja.

SK Mura (Murska Sobota) : SK Železničar rezerva 3:1 (1:1).

Rezerva SK Železničarja je gostovala v Murski Soboti ter proti tamošnjem SK Mura absolutno prijateljsko tekmo. Po lepi igri so bili Mariborčani poraženi s 3:1.

Plavalni dvomatch

FTC (Budimpešta) : SK Ilirija.

Ljubljana, 6. junija.

Danes popoldne se je vršil v kopališču Ilirije plavalni dvomatch med že znanim budimpeštanskim gostom FTC in našo Ilirijo. Tekmovalje se je pričelo ob 16. in je trajalo do 18. ure.

V dvomatch so bile vpletene nekatere vmesne točke, med drugim poizkus rušenja jugoslovanskega rekorda na 200 m prosto dame, ki se je popolnoma posrečil. Stari rekord je bil zboljšan za celih 12¹/₂ sek.

100 m prosto gospodje: 1. Zentay (FTC) 1:07⁴/₁₀, 2. Turnšek (I) 1:13⁴/₁₀, 3. Lavrenčič (I) 1:15¹/₁₀, 4. Svetek (I) 1:15⁴/₁₀.

100 m hrbtno gospodje: 1. Hunyadi (FTC) 1:22⁷/₁₀, 2. Zirovnik (I) 1:22, 3. Tavčar (I) 1:30⁵/₁₀. 100 m hrtno gospodje: 1. Forrai (FTC) 1:25, 2. Grlic (I) 1:33, 3. Kramar (I) 1:33²/₁₀.

200 m prosto dame: rekordni poizkus Nade Lampretove (I), ki je plavala proti štafeti Bradač, Fetič J., Zalokar, Kržan (vse I), Cas Lampretove 2:59⁴/₁₀! nov jugoslovanski rekord (stari 3:12 Olga Roje, Split. Medčasi 40⁸/₁₀, 1:27, 2:16).

50 m juniorji preste: 1. Šerbec (I) 33²/₁₀, 2. Verbič (I) 34³/₁₀, 3. Kodre (I) 34⁸/₁₀, Prezelj (I) 35²/₁₀, izven konkurence Svetek (I) 31⁹/₁₀.

100 m prsno dame: 1. Keržan A. (I) 1:51⁴/₁₀, 2. Babinec (I) 1:53⁸/₁₀, 3. ga. Klemenčič (I) 1:57⁵/₁₀.

Štafeta 5 × 50 m preste: 1. FTC (Nagy, Angelus, Molnar, Hunyadi, Zentay) 2:32⁶/₁₀, 2. Ilirija (Turnšek, Uršič, Fritsch, Lavrenčič, Zirovnik) 2:35, jugoslovanski rekord, ker se prvič plavalo (povprečni čas 31 sek.).

Nato so izvajali poljubne skoke s 3, 5 in 10 m gg. Vajda (FTC) in Ilirijani Kordelič, Strnad, Čerček, Trošt.

30 m prosto deklice: 1. Grošelj (I) 26⁸/₁₀, 2. Tavčar, 3. Dolenc N.

3 × 100 m mešano gospodje: 1. FTC (Forrai, Nagy, Zentay) 4:03³/₁₀, 2. Ilirija (Kramar, Zirovnik, Lavrenčič) 4:3.

3 × 100 m mešano dame: 1. Ilirija I (Kržan, Dolenc, Lampret) 5:02. Lampretova je plavala pri tem 100 m prosto 1:18²/₁₀! 2. Ilirija II.

Waterpolo FTC : Ilirija 11:1 (6:0). Waterpolo tekma je pokazala obetno premoč gostov, posebno v streljanju in obvladanju žoge. Edini gol za Ilirijo je zabil Fritsch, drugače najslabši mož sedmorice.

Razpis

Krajevni šol. odbor v Škofji Loki razpisuje oddajo

ključavničarskih, pečarskih, parketnih, tapetnih, steklarskih, slikarskih in pleskarskih del za osnovno in meščansko šolo v Škofji Loki.

Ponudbe, pravilno sestavljene in pravilno kolekovane je vložiti v zapечатem zalozu najkasneje do 12. ure 16. t. m. pri podpisnem odboru.

Vsi potrebni podatki, pojasnila in ofertni pripomočki se dobe v pisarni stare šole vsak dan od 10. do 12. ure proti povrnitvi stroškov.

Krajevni šolski odbor v Škofji Loki, dne 7. junija 1931. 1414

Prava jugosl. izdelovalnica slovenskih, nemških in „kromatičnih harmonik“ pravega domačega izdelka, za katere

jamčim 2 leti

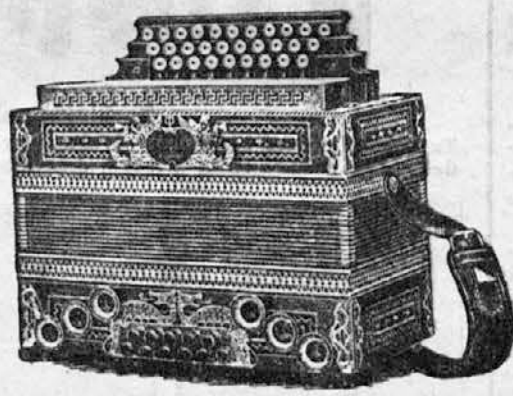
Sprejemam vse vrste harmonik v opravi.

Majhna popravila se izvrše takoj. — Proti doplačilu tudi zamenjam harmonike in glasove. — Pri meni dobite tudi vse potrebščine, kakor tudi glasove za harmonike.

F. Kucler

izdelovatelj harmonik

postaja Drenov grič — pošta Vrhnika (Jugoslavija)

Razširjajte Jugoslovana!

Ivan Novak

strojno mizarstvo in zaloga pohištva — Vižmarje

Št. Vid nad Ljubljano

1416

se priporoča za izvršitev stavbenih in pohištvenih del. Zaloga spalnic, jedilnic in pisarniških oprav.

Delo solidno. — Potrebna točna. — Cene zmerni.

Strojno mizarstvo Ivan Mrhar Stanežič št. 21 — Št. Vid nad Ljubljano.

Pozor obiskovalci velesejmal

Oglejte si izložbo pohištva v paviljonu E 62 — 64 spalnico in jedilnico po jako nizki ceni.

Gospodarske vesti

× Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani ima svoj VI. redni občni zbor v ponedeljek, dne 8. t. m. ob 16. uri v veliki dvorani Trgovskega doma v Ljubljani, Gregorčičeva ulica 27, I. nadstropje. Na zboru se bo med drugim razpravljalo tudi o aktualnem vprašanju obravnavanja insolventne, ki se pojavlja v naraščajočem številu in ki utegnejo izzvati še katastrofalne posledice. O tem predmetu bo pod posebno točko dnevnega reda poročal družbeni podpredsednik gospod Stane Vidmar. Z ozirom na važnost zborovanja je želeli čim večjo udeležbo članstva.

× Prodaja odpadkov od suknja, volne, bombaža in usnja se bo vršila potom ustmene javne licitacije dne 19. junija t. l. pri Zetskem žandarmerijskem polku v Podgorici. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem polku). —

× Nemški gospodarski pritisk na jugovzhod. Nemške državne železnice so znižale prevozne tarife za blago, namenjeno na jugovzhod za 20%. To znižanje se predvsem nanaša na one predmete, za katere je nemški izvoz še posebno agresiven, v glavnem: igrače, pupe, božični okraski, umetno cvetje in sadje, posamični, glavnički, gumbi, celuloidni izdelki, drobnarija iz usnja, kovine iz stekla, steklovina, termos steklenice, zrcala, pisarniške potrebščine, muzikalije itd. Popusti so dovoljeni samo za blago, ki je namenjeno preko obmejnih postaj, ne pa v posamezne luke. Ti popusti veljajo skoro za vse panoge nemške industrije.

Dobave

III. Pomorska obalska komanda v Boki Kotorski sprejema do 10. junija t. l. ponudbe glede dobave 500 košar za premog in 100 steklenic; do 15. junija t. l. pa glede dobave 20 komadov železnih vozičkov za prevoz premoga. —

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 15. junija t. l. ponudbe glede dobave 250 m kablo, 1400 kg bakrenih vrvi in 500 kg vijakov za tračnice. —

Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 15. junija t. l. pri Komandi mornarice v Zemunu glede dobave raznega gradbenega materiala, kovin, železa, vodovodnih in kanalizacijskih cevi, armatur okov za vrata in okna, peči, orodja, strojev, tračnic itd.; pri Upravi barutane v Kamniku glede dobave 400.000 kg amonijevog solitra, 200 kg bombažnega sukanca, 40.000 kg preje od jute, 30.000 kg parafina, 30.000 kg žvepla, 24.000 kg katrana, 390 tisoč komadov kartonskih škatej, 25.000 kg papirja za zavijanje, 10.000 kg vegetabilnega pergamentnega papirja, 20.000 komadov papirnatih vrečic, 350.000 komadov kuvert. —

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate.
Ponatis, tudi v izvečku, prepovedan.)

108

V Albertu, tem zasanjanem mladeniču, v Albertu, boječe ljubečem, je še vedno tičal Albert vojak. Streljali, razdirali in morili smo — strast po razdiranju in moritvi tiči še vedno v nas; majhna, skrita, potuhnjena je ta strast — toda vedno pripravljena, da se naenkrat dvigne, da zrasede, nas potegne s seboj in zopet razbija in mori. Dokler bo tičala ta strast v nas, tako dolgo ne bo prišlo novo življenje. Begali bomo, se motili in poginili. Gluho klasje, podivjana zrna. Samo robustni se bodo rešili in se povzpeli kvišku. Drugi so ogroženi.

Če bi bil Ledderhose v takem položaju, kot je Bethke, bi ga premagal. Če bi bil Jupp Ludvik, bi ne trpel tako. Karol ne more razumeti Raheja. Tjaden ne bi streljal. Toda, ali ne ljubim Bethkeja in Alberta, Ludvika in Raheja bolj ko druge? Zakaj so ravno ti ogroženi? In zakaj se Ledderhose povsod prerinejo?

Ne smemo podleči — ne smemo podleči!

2.

Rahe je slonel ob zbirki kamnov. Ludvik je hodil po sobi sem in tja. Naenkrat je obstal, zagrabil nekaj

časopisov, ki so ležali na mizi in jih razgrnil: »Tukaj — tukaj — vedno eno in isto — dan na dan — ne pridemo iz vojne, kamorkoli se ozremo — vojna, vojna —«

Sklonil sem se nad liste. Opazil sem, da je bilo vse polno poročil rdeče zaznamovanih. »Vojni ujetnik Z., ki se je vrnil včeraj iz Alžira, je takoj, ko je zvedel, da je imela njegova žena nedovoljeno razmerje z njegovim prijateljem, ustrelil najprvo svojo ženo in potem ranil svojega prijatelja tako, da leži zdaj v brezupnem stanju v bolnici. Nato se je Z. sam ustrelil.«

»Neki potnik, ki se je 18. tega meseca prepiral z nekim soferjem radi plačila, je po kratkem besedičenju potegnil revolver in ustrelil soferja.«

»Pripadniki prostovoljskega kora Lützov iz Perlacha so ustrelili dvanajst prebivalcev, katere je neki neznanec denunciral majorju Sch. kot komuniste. Krivda ustrelenih se ni mogla dokazati.«

»Ključavničar F. je zabodel v prepiru svojega hišnega gospodarja, ki mu je hotel povišati najemnino. F. je bil šele pred 14 dnevi odpuščen iz bolnice, kjer se je nahajal radi rane, ki mu jo je povzročil strel v glavo.«

»Včeraj se je ustavil pred hišo bankirja L. tovorni avtomobil, v katerem so se nahajali možje, oblečeni v vojaške uniforme. Ti so se legitimirali in hoteli napraviti hišno preiskavo. Ko je L. opazil, da so za-

čeli ti moške ropati, se mu je posrečilo, obvestiti policijo. Prišlo je do medsebojnega streljanja. Roparji so se zabarikadirali, ustrelili so dva stražnika in neko šestletno deklico. Potem so ušli po strehah.«

Ludvik je preobračal liste. »Tu — tu — tu — zabodel, ubil, ustrelil — tako gre to naprej — strašen seznam — strašna obsodba — strašna navada! Ko sem prvič meril in streljal na človeka, sem se zavedal, da se je v tistem trenutku odprl prepad med menoj in mojim prejšnjim življenjem — tistega prvega strela ni bilo mogoče nikdar več popraviti. Z njim smo razstrelili spoštovanje pred življenjem. To tu —« udaril je po časopisih — »so posledice. Z uniformo se ne da kar enostavno sleči tistega, kar so vžgala v nas leta moritve. Za nekaj časa moremo pozabiti na to — toda zopet se pojavi.« Pogledal me je. »Saj si to sam čutil, takrat ko smo ležali tam na Glavnem trgu, in je divjala strojna puška proti Weilu, — povem ti, če bi imeli tedaj puške, bi tudi mi tako nepremišljeno streljali, kot je streljal Albert.«

Rahe je povzdignil noge. »Zato moramo gledati, da ga spravimo ven, Ludvik.«

Ludvik ga je pogledal.

»Če bi imeli pol tucata pametnih fantov in avtomobil,« je nadaljeval Rahe, »bi se nam moralo posrečiti. Najbolj ugoden čas bi bil tedaj, ko ga bodo vodili v razpravno dvorano. Skočili bi vmes, začeli razgrajati, dva bi pa med tem z Albertom utekla.«

Soproga predsednika francoske republike
Doumergue-a

Predsednik francoske republike Gaston Doumergue se je tik pred svojim odstopom poročil z vdovo Ivano Grave.

Bogata Praga

Pri zadnjem ljudskem štetju so našli v Pragi 202.129 oseb, ki imajo kolikor toliko premoženja. Ti ljudje imajo 6841 milijonov čeških kron premoženja, dolga pa 654 milijonov čeških kron. Od zgoraj imenovanih 202.129 oseb pa jih je 146.424 takih, ki imajo manj premoženja kakor 10.000 kron. Po 50.000 do 100.000 kron premore 8790 oseb, po 100.000 do 250 tisoč kron pa ima 6848 oseb. Do pol milijona čeških kron premore 2479 oseb, milijonarjev pa živi v Pragi 601, med temi pa jih je 222, ki premorejo po več milijonov. Med milijonarji je 48 veleposestnikov, 200 veleindustrijalcev, 118 trgovcev in bankirjev, 16 zasebnih nameščen- cev, 56 oseb svobodnega poklica (odvetniki, zdravniki itd.) in 2 vojaka.

Papeževa armada

Papežovo vojaštvo ni vojaštvo v pravem pomenu besede, ki bi se vežbalo in urilo za vojsko, ampak ga rabijo bolj za parado pri raznih slavnostnih priložnostih in pa za domačo stražo.

Papeževa armada šteje tri oddelke. Prvi oddelek tvori »plemenitaška garda«, drugi oddelek »švicarska garda«, tretji oddelek pa »hišna garda«. Poleg tega služi v Vatikanu tudi nekaj papeških orožnikov.

»Plemenitaška garda« je obstojala prvotno iz dveh oddelkov, iz »Lance spezzate« in iz »Cavalleggeri«. Oba oddelka je združil papež Pij VII. Člani te garde so smeli biti spočetka samo plemenitaši iz cerkvene države, papež Benedikt XV. pa je dovolil vstop v »plemenitaško gardo« vsem italijanskim plemenitašem. Namen te garde je bil, da so dobili plemenitaši vstop na papeški dvor. Tudi še danes postavlja »plemenitaška garda« vsak dan častno stražo za papeža.

Zanimivo je, da obstoji ta mala četa iz samih častnikov. Poveljnik ima čin »generalnega poročnika«, potem sta v gardi še dva »brigadna generala«, 9 podpolkovnikov, 9 stotnikov, 21 poročnikov in 18 podporočnikov. Do 1. 1904. je nastopala ta četa na konjih.

Drugi oddelek papeževega vojaštva tvori svetovnoznana »švicarska garda«. Njihovo uniformo je ustvaril sam Michelangelo in je še danes prav taka, kakršna je bila pred stoletji. Člani te garde morajo biti Švicarji; šteje pa 10 častnikov in 110 mož.

Najmlajši oddelek papeževega vojaštva je »hišna« ali domača garda. Ta oddelek je ustanovil papež Pij IX., Leon XIII. pa ga je popolnoma preuredil. Ta oddelek šteje 4 stotnike po 80 mož. Vsaka stotnija ima po enega trobentača. Ima 80 častnikov in jako močno in odlično vojaško godbo. Vseh »domačih« gardistov je 500. Nastopa pa ta oddelek le ob posebnih priložnostih.

Vatikansko orožništvo pa šteje 100 mož s 8 častniki. Naloga orožnikov je, da varujejo

vatikansko palačo in da skrbijo za red in mir. Vsaki dve uri obhodi orožniška patrulja vse vatičanske prostore.

Boj za ime

V Parizu bodo te dni razpravljali pred sodiščem o zanimivi tožbi, ki jo je vložil knez Colloredo-Mannsfeld proti svoji prvi ženi, da mora opustiti naslov »kneginja« in se imenovati naprej s svojim dekliskim imenom. Knezu je očitno mnogo ležeče na tem, da doseže svoj namen, kajti on je takoj po ločitvi svojega zakona ponudil svoji prvi ženi 100.000 frankov odškodnine in pa po 500 frankov na dan rente, če ugodi njegovi želji.

Knez Colloredo se je prvič oženil l. 1903 v Parizu, l. 1925. pa se je dal v Pragi ločiti. Njegova ločena žena pa se neče odpovedati knežjemu naslovu, na katerega ima po mnenju kneza edinole njegova druga žena pravico.

Knez stoji na stališču, da se mora prva žena odpovedati naslovu, ker po francoski postavi izgubi ločena žena ime in naslov moža, od ka-

terege je ločena; bivša kneginja pa se sklicuje na češko postavo, po kateri obdrži tudi ločena žena ime in naslov svojega ločenega moža.

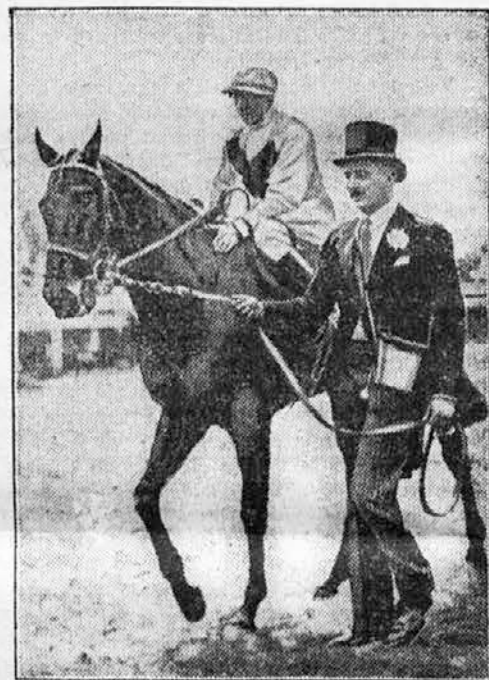
Pariški svet se za to pravdo zelo zanima in zlasti ženstvo je silno radovedno, kdo bo dobil. Najbolj prav pa utegnejo imeti tisti, ki pravijo, da bodo največ dobili — advokati!

Nova moda

Ni je tako neumne stvari, ki je ne bi prevzela moda in prisilila ljudi, da jo nosijo. Tako vidimo tudi te dni na velesejmu, ko prodira nova moda. To so albanske čepice, ki jih zlasti mladina kupuje kar na debelo. Silno imenitni se zde nekateri v teh čepicah, veliko bolj ko kmečki fant, kadar vtakne za klobuk pero ali pušlec. Hvaležni pa bi bili vsem tem pristašem nove mode, če bi vsaj približno povedali, zakaj se jim zdi nošnja albanskih čepic imenitna. Ali hočejo morda s temi čepicami povedati, da so na isti kulturni stopnji ko Albanci, ali hočejo povdarjati svoje

simpatije do Albancev, ali pa jih nosijo kar tako, ker se jim pač zdi imenitno?

Mislimo pa, da kar nič ni imenitno, če kaže kdo, da je nacionalno tako malo zaveden in da sledi vsaki neumnosti mode.

Derby v Epsomu

Najznamenitejša konjska dirka na Angleškem je vsakoletni »derby« v Epsomu. Tudi letos je gledalo dirke nad 100.000 ljudi. Teh dirk se redno udeležuje angleški dvor in vse angleško plemstvo in londonsko meščanstvo. Značilno za to družabno prireditev je, da nosijo vsi možki pri tej priliki visoke sive cilindre in dolge salonske suknje. Na sliki vidimo konja »Camoriano« in njegovega lastnika Dewarja, ki je v dirki zmagal.

Tudi časi se menjajo

Na Švedskem so imeli do 17. stoletja navado, da so razgrnili nad mizo, kjer je obedoval ali večerjal kralj in njegovi gostje, široke rjuhe, da ni padel na skleda ali na krožnike kakšen pajek s stropa.

V drugi polovici 20. stoletja ne boš videl v priprostih »meščanskih« stanovanjih v kulturnih deželah nobene preproge več, na stenah pa bo visel kvečkemu kakšen portret.

Do konca 18. stoletja v »meščanskih« stanovanjih niso vedeli, kaj je zofa.

Pred 300 leti so hodili dvorjani v Berlinu na lesenih hodilih (steleci) na dvor, če niso hoteli gaziti strašnega blata.

Tla v sobah angleške kraljice Elizabete so bila nastlana s slamo. Tako je bilo tudi v vseh boljših stanovanjih. Ljudi, kjer so nastlali tla v sobah vsak dan s svežo slamo, so imeli za zelo bogate.

Ana Boleya, »prijateljica« angleškega kralja Henrika VIII. je imela samo tri srajce in en sam par čevljev.

Pred 100 leti je bila v Nemčiji moda, da elegantni gospodje niso nosili s seboj samo ogle-dalca, ampak tudi zobotrebce. Zobe so si trebili tudi v največji in najfinejši družbi kar očitno.

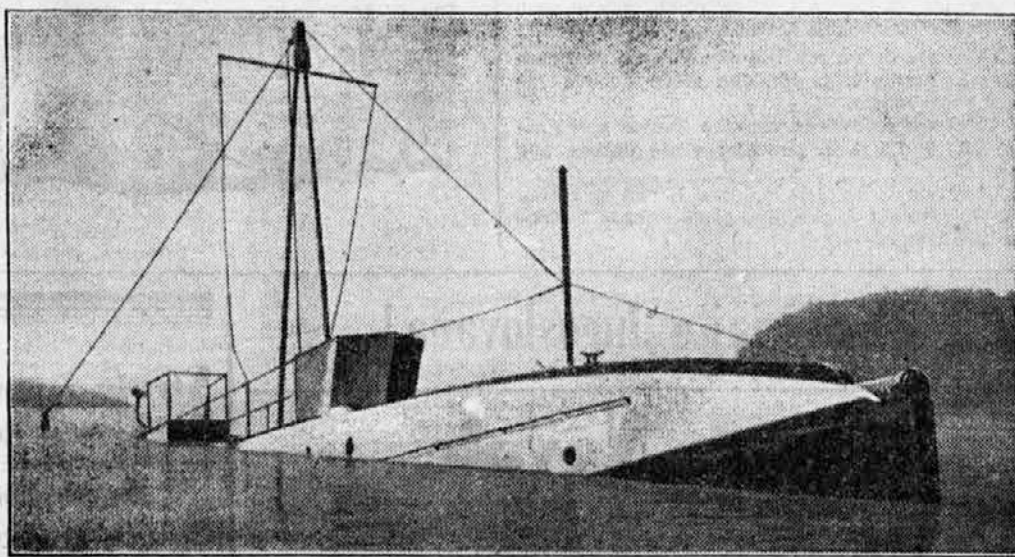
Klub jecljačev

Klub jecljačev imajo v Londonu. Klub je ustanovil odvetnik Stanley, ki je tudi predsednik kluba in znan dobrotnik in podpornik vseh klubovih članov in vseh ljudi, ki jecljajo. Na pojedinah, ki jih prirejajo člani kluba, mora vsak član kluba tudi govoriti. Ni pa se treba nikomur bati, da bi se mu smejali, ker vse članke družijo isti nadloga. Člani kluba so skoro sami možki, kajti znano je, da je jecljajočih žensk prav malo. Odvetnik Stanley pripoveduje, da je jecljal skoro 30 let, z vztrajnostjo pa je to hibo do danes že skoro popolnoma odpravil, in kdor posluša govore G. Stanleyja, kar ne more verjeti, da je ta človek kedaj jecljal.

Buckinghamška palača v Londonu

Ta palača je dvor angleškega kralja, kjer bo sprejel v ponedeljek v svečani avdienci nemško delegacijo. Sedanji obisk nemških državnikov v Angliji je prvi uradni obisk Nemcev v Angliji.

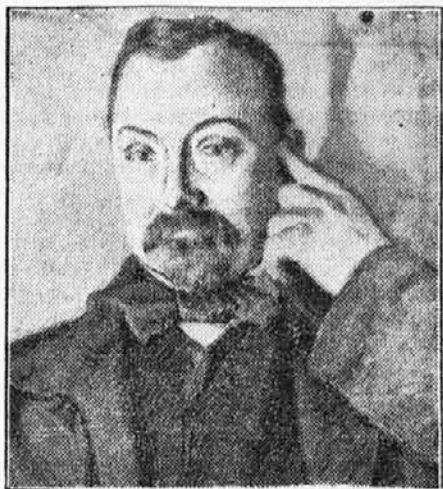

Podmornica »Nautilus« je nastopila svoje pot na severni tečaj

Na sliki vidimo podmornico baš v trenutku, ko se začne potapljati pri neki poskusni vožnji.

1818 - Jurij Flajšman - 1874

Danes popoldne odkrijejo v Beričevem pri Ljubljani skromen, pa zelo ličen spomenik očetu slovanske umetne glasbe, prvemu slovenskemu skladatelju Juriju Flajšmanu. Spomenik bo stal pred rojstno hišo skladatelja.

Po krivici je bil dolgo časa pozabljen; zaslugo zato, da se ga je narod spomnil, ima prof. dr. Pavel Kozina, ki je temeljito proučil Flajšmanovo glasbeno delo, izdal več zvezkov Flajšmanovih solospjevov in bil tudi iniciator za postavitev njegovega spomenika.

Naš mladi rod je popolnoma pozabil na klicarje, ki so ga vodili iz suženstva v boljše bodočnost. Pel je Flajšmanove pesmi, a je mislil, da so narodne. »Luna sijaj«, »V Gorenjsko oziraj se skalnato stran«, »En starček je živel«, »Ti si urce zamudila« in druge, ki jih pojo vsepovsod, niso narodne, ampak Flajšmanove.

Kdo in kaj je bil Flajšman? Kakšne so njegove zasluge za slovensko glasbo?

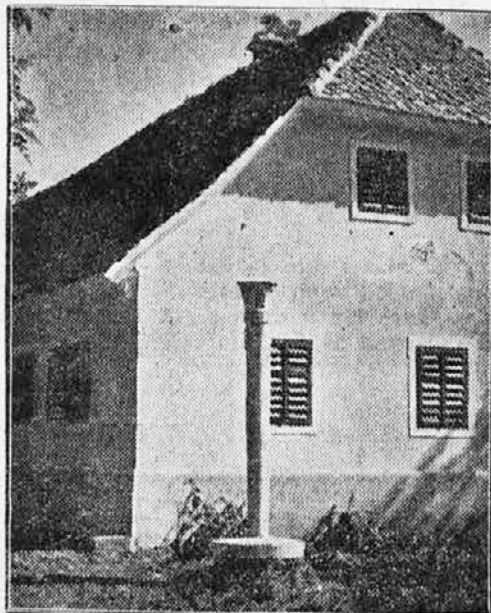
Rojen je bil 18. aprila 1818. v Beričevem. Svoja mlada leta je preživel v času, ko avstrijske oblasti narodu, prepojenem po francoskem evangeliju o svobodi, bratstvu in enakosti, niso mogle iztrgati tega iz srca, dasi so takrat imeli vso oblast v rokah Nemci in nemškutarji. Vse je bilo nemško, če so na prireditvah zapeli slovensko pesem je bila to izredna redkost.

Takrat je domorodec in narodni prvoboritelj Flajšman začel Slovencem podarjati skladbo za

skladbo. Bil je zaveden Slovenec in Slovan — za tiste čase pač znak izredne narodne zavednosti. S svojimi pesmi »Triglav«, »Himnus na Vodnika«, »Gorenjke«, »Vojaška«, »Slave dom«, »Kranjski fantje«, »Zelja Kranjca«, »Ilirija oživljena« je budil narodno zavest in narodni ponos Slovencev. Flajšman je bil plodovit skladatelj. Zložil je nad 100 pesmi, ki si jih je narod vzel za svoje. Bil je urednik prvega glasbenega lista »Gerlica«, v katerem je priobčeval svoje, pa tudi drugih skladateljev skladbe, sam pa je stal od l. 1848. — 1870. sedem zvezkov svojih skladb. —

Njegove zasluge za slovensko glasbo so zato brezdvoma neprecenljive. Oral je glasbeno ledino v njihujem času avstrijskega režima, odrazil je narod k vztrajnosti in je s svojimi skladbami pripravil pred tolikimi in tolikimi leti narodu pot k srečni bodočnosti, ki nam je zasijala šele po vojni v Jugoslaviji. Ko se danes zbirajo pevci in pevke, ki so neštokrat prepevali Flajšmanove pesmi, k odkritju njegovega spomenika, naj se zaslužnega moža spomni in hvaležnosti ves narod.

Slava Flajšmanovemu spomniku. Z. P.

Flajšmanov spomenik pred njegovo rojstno hišo v Beričevem.

Napake in pravila slovenskega jezika

(Dr. Rudolf Kolarič, Jezikovno rešeto I. — Dr. Rudolf Andrejka, Napake v slovenskem izrazoslovju.)

Narod naj ne prisega na tiskano črko. — Dr. Janez Plečnik, Repetitorij Anatomije.

Troje ljudi je, ki v kulturi sodobne družbe vršijo sicer čisto različne opravke, pa so vendarle rojeni iz enega duha in iz ene krvi: jurist, moralist in filolog. Vsem trem je življenje naložilo prav za prav eno in isto nalogo: prevzemati zakone, kar se jih je od začetka do danes izcimilo iz človeškega dejanja in nehanja, tem iz dneva v dan iskati in pripisovati nekaj novih in vse skupaj z ognjem in mečem uveljavljati in izvrševati nad ljudmi. Toda med zakoni, ki bedijo v naravi, in pa zakoni, ki si jih piše človek, je neki težek, usoden razdor: z zakoni narave je tako, da se nepréstano vežejo in podpirajo med seboj, in čim več jih odkrije izkustvo človeškega iskanja, tem manj jih je — v teh zakonih, se zdi, živi neka silna, nikjer zapisana težnja, vse tisoče znanih in neznanih zakonov nazaduje strniti v enega samega. Z zakoni, ki si jih piše človek, pa je čisto drugače: vsak dan jih je več in več, njih število je polagoma naraslo tako daleč, da ni nobenega reda več med njimi, kar je eden danes

zapisal, to bo jutri drugi izbrisal — nobene veljave in postave ni več. Toda človekov zakon je težka in nepregibna stvar; če je že prišel na papir, se ne premakne in se ne umakne. Z zakoni je na svetu zato tako težko, ker bi vsi radi bili večni.

Jezik naroda je zapisan rasti in razvoju kakor vsaka druga živa stvar pod nebom. Jezik je kakor življenje: vsak dan, vsak trenutek, se iznova rodi in vsak trenutek umre. Oblike in sistemi, ki so danes zaživi iz njega, bodo nekoč samo še mrtvi, volti glasovi in jezik jih bo iztrebil iz sebe: vsak čas ima svoj izraz, vsak čas jeziku nekaj odvzame in nekaj pride. Z živim čutom in z odprtimi očmi slediti neskončni varijaciji tega razvoja in rasti in neprestano beležiti vse zahajajoče in vzhajajoče pojave — to je poglavitna naloga vsakega jezikovnega raziskavanja. Človeku, ki ima z jezikom neposrednega opravka — književniku, novinarju in takim ljudem — bi bilo danes predvsem treba kakšnega obsežnega, izčrpnega leksikalnega pregleda našega jezikovnega bogastva, pregleda, ki bi nas seznanjal z vsemi pisanimi in nečrkani našega besednega zaklada — in takšen pregled bo imel tudi vso pravico, da bi najpogostejše rabljene, najlepše ali najpriljubnejše oblike izmed vseh odredil za norme. Ugotovitev slovenskega pravopisa — to je danes morda eno naših osrednjih kulturnih vprašanj. Toda za ustvaritev tega dela je treba nekaj več kakor enega slovničarja, pri ta-

kem delu bi bilo treba zaposliti vse ljudi, ki se kakorkoli ukvarjajo z našim jezikom: jezikoslovce, pisatelje, korektorje, tvorce strokovne terminologije, zbiralce in poznavalce jezikovnega bogastva med narodom itd. Dokler tega dela ne bomo imeli, se bomo morali pač zadovoljiti z majhnimi, iz dnevne potrebe napisanimi slovničskimi polemikami in pa s strokovnimi študijami in delci, ki si bodo zastavila namen, vsaj pred enim pragom pomesti, vsaj v enem prostoru napraviti red.

Knjižica, ki jo je uredil dr. Kolarič, je brez dvoma napisana iz najčistejšega namena in iz žive potrebe in bo na mizi marsikaterega pisalca s pridom vršila svoje poslanstvo. V tem zvezku je dr. Kolarič zbral množico slovniških in pravopisnih drobtin, ki so mu jih kot uredniku jezikovnega dela »Slovenskega tiska« nanesli Sovrč, Mikuš, Bunc, dr. Andrejka, Iv. Hribar, dr. Rupel, Savinšek in urednik sam. Tako je cela vrsta primerov slabega slovenskega pisanja in najpogostejših zdrsajev postavljena na srčnatni oter — človeku v svarilo in pouk. Človeku, ki mu je slovenskega jezika pošteno mar, je pa vendarle malo žal, da marsikateremu teh v sveti jezi napisanih sestavkov manjka tiste preproste, intimne, plemenite topline, ki bi edina mogla premagati svet; tam, kjer ni znanstvenega miru, naj vsaj ne bi bilo šolniške in pridigarke kosatosti.

Iz tegale zadnjega razloga so »Napake v slovenskem izrazoslovju«, ki jih je zbral dr. Andrejka, človeku mnogo prijaznejše delo. In ker je za smiselnost vsakega poizkusa, v znanstveni obliki širiti lepoto in pravilnost jezika, prvi pogoj strog red in sistem, nam bo to delce v obliki slovarja še dvakrat bolj dostopno. — Dr. Andrejka je v »Napakah« nabral celo vrsto izrazov iz našega govora in pisave, ki so slepo prestavljeni iz nemške oblike ali rojeni iz nemške in tuje misli, ter jih tolmači in prevaja v boljši, pravilnejši slovenski izraz. Iz dela diha živa, tvorna volja, priboriti si jasnost in lepoto besede, in slovarček bolj tehta in predlaga, kakor pa da bi obsojal in predpisoval. Nekatere stvari bodo človeku kajpak dale malo misliti: potem takem, spečati, Američan (namesto: Amerikanec; meni se zdi, da je v slovenskem jeziku polagoma zrastle čisto jasna razlika med tema imenoma: Američan — prebivalec Amerike, Amerikanec — človek od nas, ki je bil v Ameriki) itd. Fri.

Zbori VII-2

Številka je posvečena v glavnem spomnu skladatelja Jurja Flajšmana, ki mu je dr. Kozina napisal uvodni članek. Slede poročila o pevskih koncertih in glasbene novice. Dr. Kozina objavlja Flajšmanov »Himnus na Vodnika«, ki ga priredil za Flajšmanovo »slavo v Beričevem, nadalje »Tri šolarske pesmi« in samospjev »Sanjca na Flajšmanov napjev iz »Besede« pa »Triglav«. Obe Adamičevi nabožni pesmi za mladinski zbor (»Sveti trije kralji« in »V Jeruzalemu vse je spic«) sta polni religioznega etosa in v svoji preprostosti več vredni kot marsikaka kronično izumetničena skladba nabožne vsebine. Priporočam našim cerkvenim skladateljem, da bi krenili vsi na ta tir. — Slavko Ostere.

IV. simfonični koncert

V petek je dirigiral L. M. Škerjanc IV. (in poslednji) simfonični koncert, ki je bil radi visoke sezone bolj slabo obiskan. Kot pianist je sodeloval Ivan Noč. Spored je obsegal Francovo simfonijo, Musorgskega »Noč na Lisi gorici« in Čajkovskega b-mol koncert za klavir in orkester. Dirigent je obvladal vse tri partiture zopet na pamet, kar bi zelo mnogo doprineslo k izvajanju, če bi bilo več skušenj in če bi ne bili člani orkestra še izčrpani. Tako pa ne morem zamolčati, da so bila pihalna včasih precej razglahana in marsikatero mesto tudi ritmično ne povsem jasno. Povdarjam, da dirigent za to ne nosi nobene odgovornosti: če bi bili, vsi tako precizni kakor on, bi lahko bilo izvajanje idealno.

Noč je odlični pianist in je zmagoval najtežja mesta svojega vratolomnega parta z lahko. Spored je bil večini publike že znan, zlasti Franck dolgočasen, to pa radi neizmernih ponavljanj — sekvene in reminiscenc. Nikjer se ne more zatajiti kot organist. Danes je že jasno, da je njegova bitka z Debussyjem izgubljena. Morda ima v svojem taboru le še d'Indya. Čajkovski in Musorgski sta pa dečka, ki

jima invencija kar prekipeva. Musorgski je zlasti ritmično silen, Čajkovski pa v občutju. V prihodnjih sezonah bo dobro plačirati simfonične koncerte na ugodnejši čas. Slavko Ostere.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama.
Začetek ob 20. uri zvečer.
Nedelja, 7. junija: Zaprtlo.
Ponedeljek, 8. junija: Zaprtlo.

Opera.
Začetek ob 20. uri zvečer.
Nedelja, 7. junija: Zaprtlo.
Ponedeljek, 8. junija: Zaprtlo.

MARIBORSKO NARODNO GLEDALIŠČE
Nedelja, 7. junija: Zaprtlo.
Ponedeljek, 8. junija: Zaprtlo.

Novosti državne biblioteka v Ljubljani

Priobčuje dr. Joža Glonar.
(Zvezdica označuje naslove knjig, ki so natisnjene v cirilici.)

Alpen, Die österreichischen. Eine zusammenfassende Darstellung, hg. v. H. Leitmeier, Leipzig, 1928. II. 48.244.

Bagh o bahar, The, for the Examination of Military officers and others by the Higher and Lower Standards. Calcutta, 1905. 48.431.

Baron, J.: Institucije rimskoga prava. Zagreb, 1925. 47.960.

Boranić Dr.: Pravopis hrvatskoga ili srpskoga jezika. Zagreb, 1930. 47.791.

Dahl Sv.: Geschichte des Buches. Leipzig, 1928. 47.970.

*Djordjević T. R.: Makedonija, Pančevo, 1920. 47.839.

Dürr E.: Erkenntnistheorie. Leipzig, 1910. 47.880.

Edicije »Socialne misli«. Zagreb, 1929— 47.806.

Fittbogen G.: Franz Xaver Mitterer und die Anfänge der Volkstumarbeit. München, 1930. 47.916.

Gamillscheg, Ernst: Etymologisches Wörterbuch der französischen Sprache. Heidelberg, 1928. 42.328—III/5.

Goršić Fr.: Tumač zakona o izvršenju i obezbjeđenju. Zagreb, 1930. 48.428.

Haeckel E.: Natürliche Schöpfungs-Geschichte. Berlin, 1909. 47.915.

Jahrbuch für auswärtige Politik, internationale Wirtschaft und Kultur, Weltverkehr und Völkerrecht. Berlin, 1929— 48.422.

*Jovanović St.: Ustavobranitelji i njihova vlada (1838—58). Beograd, 1925. 47.981.

Karaman Lj.: Iz kolijevke hrvatske prošlosti. Zagreb, 1930. 48.414.

Key Ellen: Essays. Berlin, 1899. 47.752.

Kraljevina Jugoslavija. Geografski i etnografski pregled, uredio P. Vujević. Beograd, 1930. 48.340.

*Kul'bakin St. M.: Staroslovenska gramatika. Beograd, 1930. II. 48.247.

Lanović M.: Privatno pravo Tripartita. Zagreb, 1929. 48.393.

Macdonald Gr.: Father Francis Pierz, Missionary. St. Paul, Minn. 1929. 48.404.

Masaryk, T. G.: Die Ideale der Humanität. Wien, 1902. 47.891.

Michaelis H.: Praktisches Wörterbuch der italienischen und deutschen Sprache. Leipzig, 1914. 48.423.

Mnema. Sborník, vydaný na paměť působení J. Zubatého. V Praze, 1926. 47.973.

Münch W.: Über Menschenart und Jugendbildung. Berlin, 1900. 47.541.

Neudecker G.: Die innere Komposition in Goethes epischer Dichtung »Hermann und Dorothea«. Würzburg, 1896. 47.951.

Novak V.: Antologija jugoslovenske misli i narodnog jedinstva (1390—1930). Beograd, 1930. 48.436.

Orient und Occident insbesondere in ihren gegenseitigen Beziehungen. Forschungen, hg. v. Th. Benfey. Göttingen, 1862—66. 48.432.

Páti, J.: Lužickosorbický malíř Martin Nowak. V Praze, 1930. 48.438.

*Petrović, P. J.: Trgovačko pravo. Beograd, 1930. 48.405.

Pohlady, Slovenské. V Turčianském Sv. Martine, 1881— 47.980.

Prel, K.: Psychologie der Lyrik. Leipzig, 1880. 47.546.

Pismo iz Berlina

V mesecu juniju.

Nemci so kaj ponosni na svojo štirinajst milijonsko metropolo ob Sprevi in kaj radi delajo zanjo reklamo: vsakdo enkrat v Berlin.

Ze prej se mi je dozdevalo, da obstoji najbrž med Berlinom in Parizom skrivna rivaliteta, kar pač ni nič čudnega med dvema kulturno tako visoko stoječima narodoma kakor so Nemci in Francozi. Zdaj se mi to ob razgledovanju Berlina skorajda potrjuje. Več zgradb in to najmonumentalnejših v Berlinu, se gledujejo na pariški (n. pr. Dom, Reichstag, Brandenburger Tor). Ob tem pa se ne sme pozabiti, da je Berlin pravzaprav novo, komaj par sto let staro mesto, da so začeli zanj delati načrte šele za pruskim cesarjem (Schinkel je delal načrte stavb od 1780—1840 l.) in da potem takem pariški vpliv ni nikakor nemogoč. Na drugi strani pa je zopet — kakor se sliši — Berlin grajen brez načrta, ker mu je težka najti središče. Nekateri so pač mnenja, da je centrum tam, kjer stoji krasen Dom (protestantska katedrala s kupolo) in kjer se dviga grad ter pred njim nacionalni spomenik cesarja Viljema I.

Zdaj v maju napravljajo silno lepo lice Berlinu množica njegovih velikih parkov, ki jih obiskujejo domačini in tuji, brezposelnj in počitka željni. Tu je treba v prvi vrsti omeniti ogromen park na obeh straneh široke, ravne šarlottenburške ceste z Veliko in Malo zvezdo. V parkih ob cestah stoji spomeniki vseh, kolikor je za nemško državo zaslužnih mož, dasi bi se ob pogledu na nje tuhtam moglo reči, da so ti spomeniki trdnješi od slave onih, v katerih čast so postavljeni. Triumfalni spomenik ima nemški kancler Bismarck blizu velikega stebra zmage. Berlinske ulice se odlikujejo po svoji širini in ravnini ter so kar najpripravnije za

ogromen promet, ki se pretaka v mrzlično pruskem taktu do prav skrajne brezobzirnosti po njih. Tlak se blešči kakor zlakiran ob brezštevilnih drsečih avtomobilskih, motornih in drugih koles. Tu je brez dvoma čutili vsemestni ritem, prigan do skrajnih mej.

Kako imajo Nemci smisel za ohranitev svojih kulturnih vrednot, jasno svedočijo v ta namen zgrajeni številni muzeji — umetnostni kakor so: nacionalna galerija s starejšo nemško likovno umetnostjo, dalje Kronprinzenpalais z novejšim slikarstvom in posebej še muzej cesarja Friderika, kjer so zastopane vse šole (benška, florentinska, holandska, od srednjeveške renesance do srednjeveške cerkvene umetnosti (Dürer), poleg vseh vrst kiparstva (litiga, lesnega). Zlasti mi je vzbujal pozornost Pergamon-muzej (glej knjigo, ki je lani izšla: Der Entdecker von Pergamon Karl Humann) in velika babilonska dvorana, kjer se me zdi najbolj realizirano načelo, ki ga zastopajo arhitekti estetskega tipa, t. j. mnenje, da se rekonstrukcija kahe arhaične razvaline spravi v sklad z moderno tehniko, a da se pri tem vendar ohrani njena tipična arhaiška karakteristika. Da bi še posebej omenjal veliki napredek nemške tehnike in to v vseh področjih, se mi vsekakor ne zdi potrebno.

Razen umetnostno zgodovinskih muzejev ima Berlin še več drugih, kjer se odkriva nemška vojaška sila: Zeughaus, t. j. zbirka orožja, dvorana slave, spominski prostor cesarja Viljema Velikega, najrazličnejše uniforme itd.; nadalje so narodopisni muzeji vseh narodov od predzgodovinske do novejšje dobe in še vse polno drugih strokovnih muzejev (Museum für Meereskunde, Botanisches Museum itd.), ki omogočajo predvsem študentom njih študij. Inženirji in profesorji vodijo dijake v muzeje, kjer jih podučujejo ob praktičnih vzgledih. Tudi je hvalevredno to, da je vsak dan odprt kak muzej

brezplačno, da si more tujec tekom enega tedna ogledati vse zastonj.

V Berlinu je kajpak preskrbljeno tudi za duševno pašo, ki jo nudijo teatri in druga zabavišča. Opera ima pač večino klasičnega repertoar (Tosca, Madame Butterfly) in dramska gledališča, ki jih je kakor opernih cela vrsta, ljubijo svoj nemški program (Schillerja, Lessinga), včasih za spremembo kaj novejšega (n. pr.: Langerja). Posebno radoveden sem se napotil v Deutsches Theater, ki ga vodi znani M. Reinhardt. Igrali so Karla Zuckmayerja pravljico »Der Hauptmann von Köpenick«, meščansko tragikomedijo, ki bi tudi pri nas doela uspeha. Ze dolgo nisem videl kaj tako posrečenega. Ne le, da je tehnično oder izpeljal menda do dovršenosti, rahel ropot strojev je čuti za zastopar in scena je na mah popolnoma druga, ampak tudi igranje, podajanje, življenje, skratka v vsem in popolnoma Reinhardtova šola. Samo to bi še dostavil, da je vstopnina v gledališča neverjetno visoka. Zato ne vem, kako jih ljudje obiskujejo v zimskem času, zdaj so pač čisto bolj prazna.

Koncertno življenje tu sredi tehničnega procvata, kakor se mi zdi, stopa nekoliko v ozadje, dasi napovedujejo plakati zadnji (šesti) simfonični koncert: Berlioz-Faustverdamung. Vendar pa imajo vodstva vedno namen, v Berlin privabiti kar najboljše pevke in muzikalne moči (naš Rjavec je n. pr. Berlinu znan).

Kinogledišče je preveč, nekatera prav razkošna. Za ponočno zabavo je dovolj lokalov (n. pr. Residenzkasino), kjer se nudi očem ves berlinski kič. Naletiš seveda še na druge reči, kakor n. pr. na umetniške razstavalne salone, ki vpeljejo zamaž po kupcih, antikvarijate, ki jih redko kdo prebrska, omembe vredni so pa okusno prirejeni prodajalni magazini, kjer dobiš, kar ti srce poželi, če imaš le denar. Brez nadaljnjega je treba priznati, da življenje v

Berlinu ni poceni, dasi marsikakega tujca rada zapeljejo nizke številke. Vidiš pa veliko bogastvo Berlinčanov, če se pelješ na izlet v Potsdam s cesarskim gradom Sanssouci.

Berlinsko življenje se dozdeva še dokaj moralno, Berlinčani so pač Prusi, nedružabni po svojem značaju, dasi na zunaj kaj formalni in strogo resni. (Čen. pr. slovenski študent, vesel se svobode, včasih na noč malo zavriska, se ustavi ne le policist, temveč vsa ulica.) Nočem reči, da se v Berlinu tudi človek ne počuti dobro, priznati pa moram, da po svoji zanimivosti nudi Pariz mnogo več nego Berlin. In če al bode Nemci še toliko prizadevali osredotočiti v Berlinu zapadno Evropo, se jim to ne bo utegnilo prav posrečiti. Berlin pač ne bo nikoli Pariz. Fr. b-o.

Zahvala koroških igralcev.

Ni nam mogoče, da bi se vsem posebej, ki so nas ob priliki našega gostovanja z igro »Miklova Zalac« v Ljubljani, Celju in Mariboru tako slovesno sprejeli, spremljali in pogostili, dostojno zahvalili. Zato si usojamo tem fotom izreči našo najiskrenejšo zahvalo za toli! dokaze ljubezni, naklonjenosti in nezaluznega priznanja! Predvsem se zahvaljujemo našim rojakom »Klubu koroških Slovencev« v omenjenih mestih za njihovo pomoč; dalje izrekamo globoko zahvalo ravnateljstvu gledališča, mestnim zastopstvom, ki so nam šla povsod kar najbolj na roko, številnim govornikom za prijazne domače pozdrave ob sprejemu in slovesu in slavnemu občinstvu za udeležbo pri naših prireditvah. Ti dnevi nam ostanejo v trajner in najlepšem spomnu.

Izobraževalno društvo »Kot« v Št. Jakobu v Režu.

Mladci Jugoslovan

Ivan Matelič:

Pomlad

Solnce se razlilo je čez trate,
stvarstvo vse s toploto napolnilo;
zavetele lipe so košate,
duh cvetov se vije ko kadilo
iz posode zlate.

V zraku svetla sanja se vijuga,
vsaka bilka v radosti trepeče;
priskakljaj je topli veter z juga;
v radostnem zanosu si šepče
reke modra struga.

V polje solnce svoj pogled upira,
dol in gora v skrbnih sta snovanjih;
srce novih radosti nabira;
v grmu slavček ždi v pričakovanjih
tihga večera...

Danilo Gorinšek:

Dehteča lipovka

Ce je človek žalosten in potr, ga včasih najmanjša reč razhudi, prav tako pa ga lahko razveseli in zvedri temna duša najneznatnejša stvar. Stvar, ki hodiš mimo nje dan za dnem s slepimi očmi, s slepimi zato, ker morda rase ob potu tvojega vsakdanjega sprehoda, ker si jo tolikrat že videl, da greš mimo nje in veš da je tam, čeprav je ne pogledaš.

Prav taka najbolj neznatna stvarica te lahko razvedri.

Janku je umrla sestra. Bil je žalosten do smrti in nič pod milim nebom ga ni moglo potolažiti. Minili so že tedni po njeni smrti in Janko se še ni bil nasmejaj.

Na njegovem vrtu je dehteča evela lipovka. Janko se je dan za dnem podil krog nje, ne da bi je bil vesel, ne da bi si pozelel njene dehteče opojnosti.

Tri tedne po sestrični smrti pa je stopil na vrt in ko je prišel do lipovke, je kot omamljen dvignil glavo; globoko je vdihaval opojni duh cvetja. Zazrl se je v lipovko in komaj glasno zašepetal: »Kako lepo dehti!«

Pri tem je zasijalo z njegovega obraza kot blaženost; stopil je na prste in utrgal vejico... Ves njegov popoldan je tedaj bil samo občudovanje doslej zanj vsakdanje narave.

Doma v Jankovi sobici je dehtela lipovka v čisti vodi. Ali Janku je trajala žalost delj mimo utrgane veje...

Utrgana lipovka je ovela, in ko je Janko hotel zdraviti svojo bolno dušo, je moral zopet na vrt. In tako znova in znova.

Tako je Janku prihajalo spoznanje: narava se razprostira tam zunaj; tam zunaj je večno živa in če jo spraviš med štiri zidove, umre. Umre, kot je zunaj polna najbolj kipečega življenja — — —

Ko je posihmal stopal na vrt, mu je bilo ko da je izpregledal po dolgotrajni slepoti, in dehteča lipovka ga je vedrila in mu je bila dragocena vsikdar: v sreči in v žalosti.

Pesmi o kraljeviču Marku

Prevaja Radivoj Rehar.

TURKI NA SLAVI KRALJEVIČA MARKA.

(Dalje)

Kadar Marko te besede čuje,
buzdovan in sabljo v roke vzame,
pa poreče gostom svojim dragim:
»Čujte, škofi, čujte me gospodje!
Kakor res me mati je rodila
plemenita kronana kraljica,
prav tako vam v hipu tem prisegam,
da ovenčal Prilep svoj bom beli
kot bi trenil — z glavami Turčinov!«
Takrač stara ga poprosi mati,
plemenita mati Jevrosima:
»Slušaj Marko, moje dete drago,
slušaj svojo osivelo mater:
ne prelivaj danes vsaj krvi mi,
danes vsaj na krstno svojo slavo.
Kdor ti danes v bele dvore pride
napoji ga, lačnega nasiti —
za posmrtni pokoj staršev dragih
ter za zdravje ženino in svoje!«
Kakor prosi — ugodil ji Marko;
odloži brž buzdovan in sabljo,
v grad pokliče turške janičarje,
posadi po vrsti jih za mizo:
»Vaistina, daj, prinesi vina,
duša Jela, ti jih s hrano hrani!«
Sluga nosi vina jim in žganja,
žena Jela pa jedi premnoge;
jejo Turki, napijo se vina,
pa med sabo turško govorijo:
»Odpotujmo, spravimo od tod se,
dokler vino glav nam ne omami!«
Ne razume — mislijo — jih Marko,
ali služil svetlega je carja
preko morja v Liriji prostrani,
služil sedem ga je let po vrsti,
naučil se turške govorice,
ko da bi ga Turkinja rodila;
pa jim Marko turško odgovarja:
»Gosti turški, sedite in pijte!
Za zdravila slugi nekaj dajte;
ali če vas plačati ni volja
čakajte, da vsakemu po vrsti
z buzdovanom po hrbtišču mahnem.
V buzdovanu mojem zakovanih
štirideset ok samo je jekla,
dvašest srebra čistega, in zraven
šest kovine dragocene zlate;
drugo z drugim — šestdeset šesterol!
Vidite pač, da ste zaslužili,
ker ste vrata grajska mi razbili,
Vaistini, slugi naložili
trideset in šest udarcev težkih.«
Strah prevzame turške janičarje

pred udarci kraljeviča Marka;
naglo da mu dvajset vsak zlatnikov,
age dajo trideset zlatnikov,
da oteli bi iz rok se Marku —
a oteti ni se jim mogoče.
Močno Marko se napil je vina,
pa bi rad se z janičarji sprl:
»Gosti turški, sedite in pijte!
Obdarujte gospodinjno grajsko;
ni vam sužnja Jela, žena moja,

skvarila si svilnato je krilo,
ko nosila jed vam je obilo!«
Pa so Turki že v zadregi težki,
ker denarcev svetlih jim zmanjkuje,
drug pri drugem si izposojuje,
vrže vsakdo mu deset zlatnikov,
age dajo dvajset mu zlatnikov...
Vse pospravi v žepu svoje Marko,
pa odide s pesmijo veselo
k Jevrosimi, materi predragi:
»Jevrosima, mati moja stara,
ne sprejemam turškega denarja,
ker bi morda mi ga treba bilo,
ampak jemljem svetle jim zlatnike,
da se pelo bo in govorilo,
kaj s Turčini Marko je napravil.«
Gredo Turki iz gradu potrti,
pa med sabo to-le govorijo:
»Bog ubije vsakega naj Turka,
ki še zdaj v krščansko hišo stopi,
ko slavili krstno bodo slavo!
Kar za eno dali smo kosilo —
bi za celo leto dosti bilo...«

Radislav Rudan:

Prevzetna bolha

(Basen)

Živela je nekoč bolha, ki ji ni prijalo življenje njenih prednikov.

»Res je,« si je dejala, »da se me vsi boje, ljudje in živali; toda premajhna sem. Ko bi bila tako velika kakor je slon, me nihče ne bi mogel ubiti. Najstrašnejša zver bi bila in vsi bi se me bali. Le kako bi postala tako velika?«

Pa se je zgodilo, da je slišal bolhino tarnanje duh Preobrazil, ki mu je bilo dano, da je mogel vsako bitje spremeniti, pomanjšati ali povečati, in ji je izpolnil pregorečo željo.

Naenkrat, da sama ni vedela, kdaj in kako, je prišla bolha rasti in rasti, da je postala tako velika kakor največji slon. Ozrla se je po sebi in neznanska radost jo je obšla.

»Sedaj naj se me kdo loti!« je zarjula in z enim samim skokom preskočila kar devet polj in devet vasi hkrati.

Toda — ojoj! Ko je hotela zopet na tla, je padla prav na konico stolpa cerkve v deveti vasi in se — nabodla nanjo. V smrtni grozi se je hotela rešiti ali zopet spremeniti v prejšnjo malo navadno bolho, pa zaman. Šlo ni ne eno ne drugo in poginila je.

Prebivalci devete vasi, ki so bili v sorodstvu z Butalci, so mrtvo bolho sneli z zvonika in napravili iz nje klobase. Še danes jih imajo, če jih niso že vseh pojedli.

Ivan Albrecht:

Otrok toži

Lani me je božala
in kot angel pela,
letos mi na veke je
mali onemela.

Lani v roke sem ji dal
evetja za vezilo,
zdaj polagam ji samo
rože na gomilo.

Vendar v sreči cvet rdeč
živo se razcvita,
materine v njem oči,
solnce dve — žarita.

Črna zemlja in nebo,
oj, nebo visoko,
le zakaj sta vzela mi
materino roko?

Ezop-Fr. B.:

ŽERJAVI IN GOSI

Žerjavov in gosi krdele
je v žito kmetu priletelo;
žerjavi lahki odlete,
gosem pretežkim pa — gorjel!

Uganke

Spremenljiva vsa sem jaz:
sprva kakor mlad obraz,
potlej samo polobroč,
končno temna kakor noč.

Rešitev prejšnje uganke: črna j. Pravilnih rešitev smo prejeli 21. Nagrado je žreb dolečil: Mirku Sirovniku, učenku lj. š. v Novi cerkvi. Rešitve današnje uganke bo sprejemalo uredništvo »Mladega Jugoslavana« v Mariboru, Aleksandrova c. 24 do srede 10. t. m. opoldne.

F. Fomič:

Goska srečnoska

Bajtar Tinač je bil tako reven, da še postelje ni imel. Ženo sta spala kar na slami, ki sta jo postlala na tla.

Ko se je neko jutro prebudil, je žena še ležala, poleg nje se je pa smehljaj prijazen otroček, ki ga je štorklja prinesla v spanju.

Tinač se je razveselil drobnega črviča in ga prijazno pobožal s svojo raskavo desnico, da se je detetu obrazek takoj zakremžil in jok. Zajokal pa ni. Mar naj se otrok čmeri, če ga očka lepo poboža.

»Vse je lepo in prav! Samo, kako te bomo živeli?« se vprašuje Tinač, ko leže s slamnatega ležišča. Denarja ni bilo pri hiši, ne olja, ne moke, prav ko pravi tista kitica pesmi:

»Ni jesih, ni olja, še zrna ne soli,
tako se pri Tinaču, pri baltarju godi!«

Naš bajtar pa ni obupal. Delo ima v kamnolomu. Malo zasluži, toda vendar pridno dela. Za gospodarja ima skopuha, ki ga goljufa za njegov znoj in žulje. Tinač pa ne razmišlja o tem, temveč samo dela.

Tudi ta dan pride zelo zgodaj v kamnolom in prične drobiti in tolči ogromno skalo. Skala doni volto, da se mož kar čudi, vendar krepko razbija dalje. Sam je še. Nihče ne pride tako zgodaj na delo. Še gospodarju se ne da tako zgodaj vstati in nadzorovati svojih delavcev.

Ko mož tolče in tolče, ga mahoma nekdo prime za roko. Obrne se. Pred njim stoji siv grbec, ki ga resno gleda.

»Kaj boš povedal?« ga vpraša Tinač.

»Pusti mojo skalo!« ukazuje grbec.

»Pustil bi jo, če bi bil jaz gospodar. Tako pa ne smem. Danes sem kupil dele. Kdo mu bo zaslužil kosce kruha, če se sprem z gospodarjem?« oporeka bajtar.

Sivček se zasmeje, da se pokaže vrsta ko repa belih zob:

»Ne! Nihče te ne bo več lažemal! Tvoj gospodar te goljufa. Naj bi tudi sam zaslužil, kaj

je ta svet njegov! Toda on te izkorišča. Ves dobiček pograbi, a delavcem da komaj toliko, da žive!«

»Res je, res! No, pa se vendarle bijemo naprej!« se smehlja skromni Tinač.

»Le pusti mojo skalo! Čakaj, pokažem ti njeno notranjost!« pravi grbec in ga prime za roko.

Naslednji hip sta stala v globoki, prostrani votlini. Vsa se je lesketala. Fosforne luči so se prelivali od stropa v pestrih barvah in obsevale smaragde in rubine, ki so sijali.

»O, kakšna krasota! Seveda se ne dotaknem več tvoje skale!« je obljubil bajtar.

»Vidiš! Kralj sem vseh podzemeljskih zakladov. Zdaj pač ne boš več mogel pokvariti moje skale, čeprav bi jo hotel! Samo vsakih sto let se dvigne iz globine in se odpre, da pridem na svet. Tedaj osrečim človeka, ki se mi zdi vreden sreče. Takoj, ko sem tebe zagledal, sem spoznal, da si pravi! Osrečil te bom!«

Grbec odvede Tinača dalje po votlini. Prišla sta do blestečega jezera. Po jezeru so plavale goske in veselo galele. Grbec je zaploskal. Takoj so zaveslale k bregu.

Starček je vzel najmanjšo gosko in jo izročil baltarju.

»To je goska, tvoja srečnoska! Pazi, da je ne izgubiš!«

»Kaj naj ji dam jesti? Sami smo siromaki!« zaskrbi Tinača.

»Niš ne bo jedla, tudi ne pila! Ti jo postavi zvečer na mizo!«

Zjutraj bo našel cekine, ki jih stresa goska iz sebe!« odvrne grbec.

Bajtar vzame gos. Hoče se zahvaliti. Pa stoji sam pred domačo hišo z gosko v roki.

»Kako, da se mi more tako živo sanjati, pa kar na poti?« se vprašuje. Takoj pa čuti, da drži v roki gosko in spozna, da so sanje morale biti resnica. Ko vstopi, se ga žena razveseli. Debelo ga pogleda, ko opazi, da nosi s seboj gosko. Mož ji samo tajinstveno pomežikne in postavi gos na mizo.

Ta dan se ni hotelo zvečeriti. Potem pa spet noč ni hotelo biti konec.

Naposled je vendarle prisijala zarja. Tinač in žena sta hitela k mizi in zastrela: okoli gosi je ležalo polno cekinov. Kar za tri pesti jih je bilo.

»Žena! Rešenji smo!« se je mož razveselil.

Zapustil je svojega skopega gospodarja in si postavil lepo hišo. Zagradil jo je. Na vrtu je izkopal malo jezerce in na to jezerce je dal svojo gosko-srečnosko. Vsako noč jo je pa odnesel v hišo in jo postavil na mizo, kjer mu je stresla tri pesti cekinov.

»Kako, da je Tinač obogatel?« si je belil glavo njegov bivši gospodar. Še plačujem preveč svojim delavcem. Manj jim bom dajal!« je rekel skopuh.

Tinač se je pa smejal. Poklical je svoje nekdanje tovariše in jim dal dela in jela, da so bili srečni in veseli.

Gospodar ni miroval. Vedno je oprezal okoli Tinačeve hiše in stikal ter iskal. Večkrat je videl, da nese mož vedno zvečer svojo gosko v hišo. »Morda mu pa ta prinaša srečo?« se je domislil. Ko je naslednje jutro prinesel Tinač gosko na jezero, je skočil čez plot veliki gospodarjev pes, pograbil gosko za kreljut in jo odnesel. Gospodar ga je že čakal. Vzel je gos in odšel z njo domov. Gos je zaprl v hlev in ji dal jesti, pa se ni jedi dotaknila. Gospodar jo je siloma nakrmil. Zvečer jo je pa odnesel v sobo in jo postavil na mizo. Gos je mirno občepela. Ko je zjutraj gospodar pogledal na mizo, je same groze zakrčkal. Po mizi so gazile same krstače, ostudne kače in druga golazen.

Gospodar je hitel k Tinaču:

»Tvoja gos je nekaj strašnega! Vzemi jo nazaj!«

Tinač je bil vesel. Šel je k gospodarju po gosko. Golazni se ni prestrašil. Kar skozi okno jo je pometal.

Gospodar je ostal sam. Denar je imel. Srečen pa ni bil. Spoznal je, da bogastvo, ki so mu ga nagrabili s svojimi žulji delavci, ni prineslo prave sreče. Pobiljšal se je in postal dober in usmiljen. Njegov najboljši prijatelj je postal zdaj Tinač.

Pa se je Tinaču v sanjah prikazal grbec. Rekel mu je:

»Menda si zdaj zadovoljen! Če ti gosko še pustim, boš tako obogatel, da te bo pričelo skrbeti in težiti tvoje lastno bogastvo. Ljudje ti bodo stregli po življenju in sreča te bo jela zapuščati. Svetujem ti, da mi gosko vrneš!«

Ali menite, da se je Tinač kaj obotavljal? Takoj je skočil k mizi in starčku gos izročil ter se mu zahvalil za njegovo dobroto. Ko se je zjutraj Tinač vzbudil, je pa opazil, da je gos res izginila.

Odlej je ostalo bogastvo v njegovi hiši, pa tudi sreča. Še danes ta dan so pri Tinačevih najbogatejši v naši vasi!

Masaryk in enakopravnost žen

V Pragi je izšla knjižica K. Čapka »Pogovori s T. G. Masarykom«, iz katere podajamo nekaj misli predsednika Masaryka: »Kako morejo ljudje sploh govoriti o tem, če je li žena enakovredna možu. Kakor bi ne bila enakovredna očetu mati, ki je rodila dete. Ako mož v resnici ljubi, kako bi mogel ljubiti bitje, ki je nižje kakor on sam. Ko mi je pok. prof. Albert dokazoval, da žene niso sposobne za medicino radi preslabotnih mišic in živcev, sem mu dejal: Pa za bolniške strežnice niso preslabotne? Strežnica mora streči bolniku dan in noč, mora ga vzdigovati in delati vse, kar je potrebno — za vse to mora imeti gotovo močnejše živce nego vi kirurzi, ki potrebujete za operacijo največ eno uro. Na to je prof. molčal.

To vam rečem: vprašnje o enakopravnosti žen je posebno vprašanje buržoazije in inteligence. Pri kmetu in delavcu mora žena čestokrat opravljati enako težko delo kakor mož. Če pa sedi mož v pisarni, ne misli na to, da mora njegova žena cel dan skrbeti za otroke, nakupovati, kuhati, pospravljati, opravljati devet poklicev; rad bi vedel, kdo izmed teh dveh naredi več dela!

Kar se pa tiče uradov, umetnosti, znanosti, politike pa to-le: Tu so žene šele začele prodirati; prenapljeno je, da si že upamo soditi, bodo li uspele ali ne. Saj so možki imeli tisoče let časa, da so se to naučili in še včasih slabo izvršujejo svoje delo. Tudi visoka aristokracija si ni mnogo ubijala glave z žensko enakopravnostjo; žene so bile kraljice in so že s tem gospodovale v politiki.

Podcenjevanje žen priča o poligamni družbi; živimo faktično še v mnogoženstvu. Prvotni človek se ni brigal za otroke in je postal z ženo kakor s sužnjem ali s tovarno živino; toda bil je le surov lovec, bojevnik, ki je zato branil življenje svoje družine s svojim življenjem. Danes smo civilizirani, toda kljub temu še ni irginila poligamija. Dokaz je prostitucija. Sploh dvojna morala za ženo in moža. Kako slabo vpliva na zakon. Iz tega, kar opažam v življenju in v literaturi, vidim, da večina je mož kriv propadlih zakonov. A kjer so krive žene, tudi tu so možje sokrivi;

saj je bilo doslej od njih odvisno, kako si vzgoje žene. Nočem s tem reči, da so vse žene geniji in angelji; v celoti so z možmi na isti stopnji razvoja, toda imajo to prednost, da se v življenju in njegovih dolžnostih vzdržujejo čistejše nego možje. Ne pijejo toliko, ne kade toliko, ne postopajo toliko — zato išče toliko mož rešitev v zakonu.

Jaz vidim samo eno pot in to je vzgoja k monogamiji. Tu imate vsekulturno nalogo. V isti meri gospodarsko kakor socialno; ako hočemo zatreti prostitucijo, moramo odpraviti v ponižanje vodečo bedo — paupertas meretrix. Hočemo li zvišati moralno, se moramo potruditi, da bodo ljudje lepo, čisto in zdravo stanovali, da se bodo matere mogle posvetiti otrokom, da si bodo ljudje s poštenim delom mogli priboriti življenje in dom.

In potem ta nesrečni alkohol! Veste, kako gre z njim z roko v roki prostitucija in vsa ta družabna beda. Jaz verujem, da zdrav in vzgojen mož ter zdrava, vzgojena žena ne bosta imela teh zamotanih spolnih problemov. Njihovi odnosi bodo močni, veliki in krasni. Silna in zdrava priroda je pravna — jasneje povedano, ni nizka. Isto higijena življenja, duševnega in telesnega. Jaz bi mladim ljudem ne delal mnogo moralnih pridig, toda rekel bi jim: Pramen žive in poživljajoče vode najde samo ta, ki v mladosti ni zgubil smisla za čistost.

In pa več smisla za otroke. Naši očetje večinoma ne znajo postopati z otroci in jim posvečajo premalo pozornosti. Verujte mi, da naša vzgoja šepa predvsem pri očetu.

Vendar najvišji razlog monogamije je ljubezen. Velika ljubezen, brez meje, ljubezen celega človeka k celemu človeku ne more prenehati z leti, niti s smrtjo. Jaz vidim to tako: edini mož, edina žena za vse življenje; ostali zvesto do smrti. Da, bil sem za možnost ločitve zakona; ravno zato, ker hočem, da bi zakon bil ljubezen, ne poslovna zadeva, ne konvencija, nerazumna in neločljiva zveza. Seveda se da ločitev zlorabiti, kakor vse drugo. Ljubezen, simpatija je največja moralna sila; iz nje izhaja vsako sočutje, pomoč, sodelovanje. Je to zakon življenja v odnosu dveh ljudi, v družini, narodu, državi, človeštvu. Drugega ne poznam.

namj kot gost ljubljanskega ženskega pokreta, ki je goso povabil v našo sredo ob njenem povratku iz Beograda v domovino.

Žensko gibanje na Španskem.

Mednarodni ženski krogi se bavijo z vprašanjem, ali bo preobrat v Španiji prinesel tamkajšnjemu ženskem gibanju večji razmah. Dve novici: imenovanje Viktorije Kent za generalno direktorico zaporov ter pripustitev žen k poroti, kadar se razpravljajo zločini iz strasti, kažejo na to, da bo nova vlada dostopnejša zahtevam enakopravnosti žen.

Pod diktaturo Prima de Rivera so že imele španske žene, kakor znano, za nekaj časa volilno pravico za občine. Čeravno je tam žensko gibanje novejšega datuma, vendar je bila univerza že od nekdaj pristopna tudi ženam. L. 1913—14 je bilo v Madridu vpisanih 36 študentk, l. 1926—27 jih je bilo pa že 1000. V Madridu prakticira sedaj 95 zdravnic, odvornice so le posamezne. Apotekaricam se ne stavijo nikake zapreke, več sto se jih je že posvetilo temu poklicu. Dalje je mnogo učiteljic, srednješolskih profesorice ter trgovskih nameščenk. Vendar se v Španiji s poroko tudi preneha poklic. Poleg svobodnega ženskega gibanja je še katoliško, čegar socialno-karitativno delovanje je znano. Katoliške organizacije vzdržujejo veliko število večernih in nedeljskih, gospodinjskih šol, ženskih socialnih in poklicnih šol, domov za zapuščeno dečo, potovalnih knjižnic, hranilnic itd.

Moda

Čipke pri namiznem perilu

Čipke prihajajo zopet do veljave na vsej črti: z njimi si krasimo svoje osebno perilo, vidimo jih mnogo pri oblekah in bluzah, uporabljajo jih pa v največjem času tudi zelo kot namizno perilo.

Najčesče se uporabljajo pri namiznem perilu čipke naravne barve (rumenkaste). Čajni prtji, ki zavzemajo trenutno le male dimenzije, se navadno obrobijo z živim robom, po sredini se okrasijo z živimi šivi, na voglih pa vsjemo vložke iz rumenkastih čipk. Tak prtji napravimo navadno iz platna svetlo zelene, svetlo modre, rožnate ali rumene barve. To je preprosti čajni prt za tiste, ki ne marajo mnogo trošiti.

Ce pa želimo imeti paradni čajni prtji, potem ga obrobimo s širokimi rumenkastimi čipkami, katere vsjemo z angleškim ali rišelj vodom, kakor jih vsivamo pri osebem perilu. Te čipke imajo včasih simetrične, včasih pa zelo nesimetrične zobce. Čajni prtji, ki so tudi obrobjeni s čipkami so zelo podobni žepnim robčkom. V enem voglu vezemo monogram z malim okrasom.

V kopalščih vidimo:

Kopalne kostime iz volnenega in svilenega jerseyja, tafta in kitajskega krepa. Kopalne plašče iz flausa, kretona, satena z velikimi rožami na belem dnu.

Gumijaste sandale, ki harmonirajo s kapami, so enake barve in enako okrašene.

Solnčnike iz kretona z velikimi rožami ali tudi enobarvne.

Pulovre in svedre iz fine volne, okrašene z malimi zastavicami in nautičnimi znaki vseh narodov.

Pasove spletene iz usnatih jermen.

Ogrlice iz malih školjk, kakoršne vrže morje na obalo, ki jim pravijo »kanibalski zobec«.

Kabinske obleke iz zelo lahkih, pisanih tkanin, ki se dajo z neko jekleno pripravo razširiti v obliko velikega zvona, v čigar okrilju se lahko neženirano slečemo.

Ročne torbice, ki imajo, ko so odprte, tanke kovinaste opore, s pomočjo katerih se pretvorijo v precej udobne zložljive stolčke.

Enakomerno in neenakomerno črtane ali iz pestrega kretona napravljene šotore, kateri imajo premično ost in se poljubno obračajo po legi solnca.

Pestre ročne torbe, ki harmonirajo s solnčnikom ter so tako velike, da je v njih prostora za otroške igradke in tudi še za ročno delo.

Pyjama, sestavljen iz belega »tussanem«, garniran z modrim, belo pikastim »flamengom«. Široko ukrojena volana daje hlačam značaj krila. Ravna jopica iz »flamenga« z ovratnikom in navširki na rokavih iz belega »tussanem«. Širok platnen klobuk je okrašen s temnomodrim trakom.

Kopalni »ensemble« iz belega platna. Ravna, zelo kratka jopica, kratko krilo z vloženo, v gube zlikano sprednjo polo se odpira spredaj. Gumijev pas.

Kopalni kostim iz črnega »jerseyja«, garniran z belim »jerseyem«.

Razno

Rojstvo in krst brez stroškov

V švicarskem kantonu Thurgau sta rojstvo in smrt gratis. Ze davno je tam v navadi, da vsakega pokopljajo zastoni. Polovico stroškov krije občina, polovico pa kanton. Pred letom je sklenil veliki kantonski svet, da se izplača vsaki porodnici, ki je vpisana v bolniški blagajni, po 10 fr. iz državne blagajne, za dvojčke pa po 20 fr. Večje občine v tem kantonu so šle še dalje ter sklenile, da vsaka porodnica, ki živi vsaj 6 mesecev pred porodom v dotični občini in je tam prijavljena, ima pravico do brezplačne porodniške pomoči. Rojstvo novega občana ne sme torej starše nič stati, naj si bo bogat ali ubog, vsak pride brez stroškov na svet.

Ženski poklici v Ameriki

Novi statistični podatki ženskih poklicnih organizacij v Ameriki o poklicnem delovanju ameriške žene izkazujejo že 575 poklicev, do katerih so si priborile žene. To odgovarja porastu nad 50% v zadnjih 10. letih, posebno v sled prodiranja žene v industrijo. V 540 izmed teh poklicev stoje žene v konkurenčnem boju z možem, medtem ko je le 35 izključno ženskih poklicev.

94-letna delavka

V Leicesteru na Angleškem živi 94-letna miss Polly Gadsby, katera dela v neki tovarni že polnih 84 let. Ze pred 20. leti jo je hotela trdka upokojiti, kar je pa starka odklonila z motivacijo, da bi se čutila preveč osamljeno, če ne bi mogla priti vsak dan v tovarno in ako ne bi mogla več delati v družbi s svojimi tovarišicami, katerih večino pozna že dolga leta.

Brezposelne žene na Angleškem

Med neko debato v angleškem parlamentu o vprašanju brezposelnosti je povdarila konservativna poslanka lady Astor potrebo širših možnosti izobrazbe za brezposelne ženske, posebno v poljedelskih panogah. Lady Astor je opozorila na to, da je onih 21 šol, ki jih je poljedelsko ministrstvo ustanovilo za kmetijske delavce, napolnjenih samih brezposelnih mož, tako da ne pridejo v poštev za ženske, ki se žele posvetiti poljedelskim poklicem. Neki načrt za slične šole za ženske, ki ga je poljedelskemu ministrstvu predložilo delovno ministrstvo, je bil zavrnjen in bo trajalo še dolgo, predno bodo ženske mogle priti do takih šol. Lady Astor je tudi opozorila ministrstvo za javna dela, da ni fond, ki je bil določen za poklicno izobrazbo brezposelnih žen,

v nobenem razmerju s številom brezposelnih, ker je to število medtem naraslo za 100%, tako da je danes v Angliji vsega skupaj 600.000 brezposelnih žen.

Tudi kraljica

V Mexiko-City-ju je bila neka Juana Baranade-Chavaria proglašena za »kraljico mehiških mater. Imela je nič manj kot 37 otrok.

Največja ženska jetnišnica v Evropi

Sredi visokih Karpatov, na enem izmed najslabovitajših mest Madžarske, je ženska kaznilnica, ki je največja v Evropi. Podrobnosti o tem zavodu še niso prodrlje v širšo javnost in vendar zasluži ta kaznilnica splošno zanimanje, tako vsled svoje izredne velikosti, kakor tudi vsled tega, ker je vse vodstvo zavoda v ženskih rokah. Kaznilnico »Maria Nostra« upravljajo redovnice; edini možki v vsem zavodu je vratar. Poleg »ravnateljice«, sestre prednice, je še 55 sester; tudi zdravniki so ženske. Velik odstotek kaznjencev tvorijo morilke, ki so zaprte v samotnih celicah, izvezemsi 2 ur dnevno, ko morejo delati telesne vaje. Po zimi se bavijo kaznjence z vsemi možnimi ročnimi deli: s šivanjem, vezenjem, bisernim vezenjem, čipkarstvom, s tkanjem preprog in platna, knjigoveštvom itd. Tudi pletenje kosaric spada med zimsko delo. Toda večina kaznjencev ima najrajši poletno delo na njivah in poljih. Kaznjence so vračajo v življenje telesno in duševno okrepljene ter z boljšimi izgledi na zaslužek vsled izurjenosti v raznih poklicih, ki so si jih pridobile v ječi. Zavod skrbi zanje tudi po odpustu, jim pomaga poiskati delo ali posreduje njihovo vrnitev v domačo vas, ako imajo še dom.

Gospodinjstvo

Kuhinjski duhovi

Po daljšem bivanju v kuhinji, posebno v takšni, ki se ne da dobro prezračiti, ostanejo na obleki, na rokah in na lasih duh vseh različnih jedi in zelo neprijetno je, če nosi gospodinja ali kuharica te duhove s seboj po stanovanju.

Popolnoma se ta neprijetni nedostatek ne da preprečiti, vendar pa se da precej omejiti, ako se ravnamo po sledečih navodilih: predvsem ne smemo v kuhinji nikdar nositi temnih volnenih oblek in predpasnikov; njihove raskave površine se vse intenzivnejše prime kuhinjski duh ter se take obleke tudi ne morejo tako pogosto prati kakor svetle bombažaste, so torej v vsakem oziru nehiigijenske. Lase si varujemo s kapico ali z ruto, to je vsestransko higijensko pravilo. Ako je mogoče, je seveda najpravičnejše, da si po dokončani kuhi dobro umijemo obraz in roke, si snamemo kapico, izkrtajmo lase ter se preoblečemo v čisto obleko. Če tega ne moremo storiti, si vsaj snamemo ruto ali kapico ter slečemo predpasnik.

Roke si najlažje očistimo s plovcem (Bimsstein). Sadne madeže odstranimo z iztisnjenimi citronami. Močan duh odstranimo od rok na ta način, da si umite, toda ne osušene roke obrišemo z gorčično moko ter jih nato spet izmijemo. Nohti ostanejo kljub kuhinjskemu delu lepi, ako si jih vedno po dokončanem delu dobro stremo s citrono.

Predno preidemo k postopanju s kuhinjsko posodo, moramo omeniti, da zahteva kuhanje močno dišečih jedi posebno pažnjo. Kuhinjska vrata morajo biti zaprta, okna odprta, lonce, ponve moramo pokriti in posebno moramo paziti, da se nam jed ne prismoči.

Cebulni duh odpravimo pri kuhinjski posodi s salmijakom. Nože, deske, ponve obrišemo najprej s časopisnim papirjem; časopisni papir je sploh najboljšje sredstvo za snajenje posode, predno jo omočimo. Posodo vtlaknemo nato v vročo vodo, v katero smo zili na vsak liter po 1 žlico salmijaka. Ako po dobrem umivanju in ribanju s peskom in sodo duh še vedno ni izginil, tedaj ponovimo vse z dodatkom male količine žiperpermangansaurom. Kalic. Seveda moramo nato izprati posodo z vročo vodo. Ribji duh odstranimo s ribanjem s peskom, vročo močno milnico, nakar izperemo z vodo, kamor smo iztisnili eno citrono. Citrona je tudi dobro sredstvo za čiščenje loncev, ponev, predmetov iz kotelovine ter jeklenega roba pri štedilniku.

Jedilni pribor nam tudi čestokrat dela preglavice. Nože moramo takoj po uporabi obrisati, nato iztisniti z najfinejšim smirkovim papirjem, nakar jih politiramo z zamaškom, na katerega smo kanili malo olja. Da ne smemo nožev uporabljati za odpiranje konzervnih škatelej, za tolčenje orlov in sekanje kosti, je samoobsebi umevno.

Žlicam zelo škodi, ako jih uporabljamo — ker se kaj rado zgodi — za strganje loncev in kozic. V posodo nalijemo vode, denemo malo sode ali pepela ter jo pustimo na toplem mestu, da se odmoči. Žlice tudi ne smemo nikdar puščati v kislji jedi, naj si bo katerekoli vrste. To je slabo za žlico, lahko e pa tudi napravi zeleni volk. Po jedi vtlaknemo žlice takoj v toplo vodo, ter jih obrišemo z mehko krpo in politiramo z zamaškom in oljem. Smirkovega papirja ne smemo rabiti pri žlicah, kakor za nože.

Kuhinjski lijak se zelo rad navzame duha, zato mora biti vedno neoporečno čist. Čistimo ga z vročo vodo, kateri smo delali malo sode ali kosček negašenega apna, nakar ga izplaknemo zopet z vročo vodo.

Da smemo v lijak zlivati samo vodo, zna pač vsaka žena, kajti ako se lijak zamaši, stane mnogo popravljanja. Tudi iz splošnih higijenskih ozirov moramo paziti, da ne pride v lijak ničesar drugega, razven vode.

Razširjajte Jugoslovana!

OKUSNA IN ZDRAVA
JE
KOLINSKA KAVA!

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

V. No. 416/18 1558a 2—1

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za prevzem in izvršitev rezervuarja v Rogaški Slatini prvo javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 15. julija 1931. ob enajstih na hidrotehničnem odseku, Stari trg 34/II v Ljubljani. Pojasnila in ponudbeni pripomočki so na vpogled med uradnimi urami na hidrotehničnem odseku, Stari trg 34/II.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi s besedami) na vsoto odobrenega proračuna, ki znaša: 492.180 Din 40 p, z besedami: štiri sto devetdeset dva tisoč osemdeset dinarjev 40/100.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih Novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kralj. banska uprava Dravske banovine v Ljubljani,
dne 28. maja 1931.

VIII. No. 2679/2. 1571

Objava.

Prometni banki d. d. v Ljubljani se je odobrila izprememba v §§ 2. in 3. družbenih pravil po sklepu občnega zbora delničarjev z dne 26. marca 1930.

Izpremembe pravil se nanašajo v glavnem na redukcijo delniške glavnice od Din 5.000.000— na Din 50.000— in na zopetno zvišanje glavnice za Din 4.950.000— na Din 5.000.000—. Ta delniška glavnica se sme s sklepom občnega zbora zvišati do Din 10.000.000— brez predhodne odobritve državne uprave.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 29. maja 1931.

VIII. No. 2394/1. 1587

Objava.

Po sklepu rednega občnega zbora delničarjev Zadružne gospodarske banke d. d. v Ljubljani z dne 23. marca 1931 so se odobrile izpremembe §§ 2—7, 9, 14, 23, 30, 31, 37, 38, 41, 44, 46 družbenih pravil, ki se nanašajo v glavnem na delokrog, zastopanje in upravo banke ter na podpisovanje družbene tvrdke.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
dne 28. maja 1931.

VIII. No. 2393/1. 1588

Objava.

Po sklepu rednega občnega zbora delničarjev družbe »Saturnus« d. d. za industrijo pločevinastih izdelkov v Ljubljani z dne 30. marca 1931 se je odobrila izprememba § 5. družbenih pravil, ki se nanaša na način zastopanja in podpisovanja družbene tvrdke.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
dne 28. maja 1931.

Razglasi sodišče in sodnih oblastev

Preds. 1100—4/30—18. 1575

Razpis.

Razpisuje se mesto pisarniškega (uradniškega) pripravnika s popolno srednješolsko izobrazbo ali izobrazbo strokovnih šol z završnim izpitom, ki je enaka tej izobrazbi, za območje višjega deželnega sodišča ljubljanskega.

Pravilno kolekovane in po predpisu §§ 2. in 3. zakona o uradnikih opremljene prošnje naj se vložijo pri predsedništvu višjega deželnega sodišča v Ljubljani v teku 6 tednov po objavi pričujočega razpisa v »Jugoslovanu«.

Predsedništvo višjega deželnega sodišča v Ljubljani, dne 31. maja 1931.

Preds. 546—5/31—1. 1574

Razglas.

Višje deželno sodišče v Ljubljani je imenovalo dr. Kupnika Edmunda, odvetnika v Mariboru, sodnim tolmačem za nemški jezik pri okrožnem sodišču v Mariboru.

Predsedništvo višjega deželnega sodišča v Ljubljani, dne 2. junija 1931.

C 253/31—1. 1588

Oklic.

Florjan Martin posestnik v Banovcih, pošta Križevci pri Ljutomeru, po dr. Salberger Adolfu, odvetniku v Ljutomeru, je

vložil proti Ščančar Ani, pos. v Bratoncih, in Ščančar Viktorju, pos. sin v Bratoncih, tožbo zaradi 2500 Din s prip.

Ustna sporna razprava se določa na dan 4. julija 1931. ob devetih pri tem sodišču v sobi št. 21.

Ker je bivališče drugotoženca Ščančar Viktorja neznan, se mu postavlja za skrbnika dr. Černe Ferdo, odv. v Dolnji Lendavi.

Okrajno sodišče v Dolnji Lendavi, odd. II.,
dne 31. maja 1931.

C II 233/31—6. 1561

Oklic.

Tvrdki »Daruvarska kožara«, d. d. Daruvar, je vročiti v pravdni stvari dr. Zirovnika, odvetnika v Ljubljani, zoper tv. Daruvarska kožara, d. d. Daruvar, radi Din 2170/80 s pripadki zamudno sodbo z dne 14. marca 1931, oprav. št. C II 233/31, s katero je bila tvrdka obsojena na plačilo zneska Din 2170/80 s 5% obrestmi od dne 1. oktobra 1928 dalje in na Din 890— pravnih stroškov.

Ker imenovana tvrdka ne obstoji več ter se ne more ugotoviti prevzemnik njene imovine, se postavlja za skrbnika dr. Bleiweis-Trsteniški, odvetniški pripravnik v Ljubljani, ki jo bo zastopal na njeno nevarnost in stroške, dokler se ne oglasi sama ali ne imenuje pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Ljubljani, odd. II.,
dne 30. maja 1931.

Cg Ia 295/31—7. 1577

Oklic.

Tožena stranka Abunar Marija roj. Herman, zasebnica, Wien II, Springergasse 4, je vložila proti toženi stranki Abunar Ferdinandu, kovaču, neznanega bivališča, pristojnemu v občini Sv. Rupert pri Krškem, radi ločitve zakona k opr. št. Cg Ia 295/31-7 tožbo.

Narok za ustno razpravo se je določil na 11., 18. in 25. junija 1931 ob devetih pred tem sodiščem v izbi št. 124.

Ker je bivališče tožene stranke neznan, se postavlja Rakovec Ivan, izvršilni uradnik v pok., stanujoč v Ljubljani, Ilirska ulica št. 15, za skrbnika, ki jo bo zastopal na njeno nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sama ali ne imenuje pooblaščenca.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. Ia,
dne 22. maja 1931.

Nc III. 659/31—1.

Cg Ia 228/31—3. 1576

Oklic.

Tožena stranka Kunstel Jos., protokoli-ran trgovec na Vrhniki, je vložila proti toženi stranki Kralj Josipu, trgovcu v Zagrebu, Hercegovska ulica br. 102 k opr. št. Cg Ia 228/31—3 tožbo.

I. narok za ustno razpravo se je določil na 25. junija 1931 ob poldevetih pred tem sodiščem v izbi št. 124.

Ker je bivališče tožene stranke neznan, se postavlja Rakovec Ivan, izvršilni uradnik v pok., stanujoč v Ljubljani, Ilirska ulica št. 15, za skrbnika, ki jo bo zastopal na njeno nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sama ali ne imenuje pooblaščenca.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. Ia,
dne 28. maja 1931.

E 124/31-15 1566

Dražbeni oklic.

Dne 6. julija ob devetih bo pri podpisanim sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin: hiša z gosp. poslopjem, 2 vinograda, 1 vrt, 8 njiv, 8 gozdov, 3 travniki, 1 hram, zemljiška knjiga Gradišče, vl. št. 109, 241; 1/11 zemljiška knjiga St. Jernej, vl. št. 200. Cenilna vrednost: Din 148.696/06; vrednost pritlikin: Din 525; najmanjši ponudek: Din 91.250/70.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Kostanjevica,
dne 21. maja 1931.

E 146/31-11 1567

Dražbeni oklic.

Dne 30. julija 1931 ob devetih bo pri podpisanim sodišču v sobi št. 20 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Pribižje, vl. št. 125, in zemlj. knjiga k. o. Semič, vl. št. 1067.

Cenilna vrednost: 23.710 Din; najmanjši ponudek Din 15.806/66.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Metliki,
dne 30. maja 1931.

Proglasitev za mrtve.

Uvedba postopanja v dokaz smrti.

Deželno sodišče v Ljubljani je uvedlo postopanje, da se proglase spodaj navedeni pogrešanci za mrtve, ker se zamore o njih po § 240. o. d. z., odnosno po § 1. zak. z dne 31. marca 1918., drž. zak. št. 128, domnevati, da so mrtvi. Pogrešance navedeno sodišče pozivlja, da naj se zglašijo pri njem, ako še žive, ali naj mu dajo to kako drugače na znanje. — Po preteku spodaj označenega roka in po sprejemu dokazov bode sodišče razsodilo o dokazu smrti. — Vsakdo, ki bi kaj vedel o katerem teh pogrešancev, naj to sporoči sodišču ali skrbniku.

Ime, rojstni dan, stan in zadnje bivališče pogrešanca	Bistvene okolnosti, na katere se predlog opira	Uvedbo postopanja predlaga	Razv. zak. se predl.	Ime in bivališče skrbnika	Dan in opr. št. oklica	Oklicni rok poteče dne
Oblak Jakob, roj. 3. maja 1873 na Drenovem griču, oženjen, posestnik na Drenovem griču št. 6.	Začetkom svetovne vojne odšel s 27. črnovoj. pešpolkom na srbsko bojišče, bil ujet in pisal zadnjič maja 1915 iz rez. bolnice II. v Užicu - Kičevo, pozneje ni sledu o njem.	žena Oblak Ivana	—	—	1/5. 1931 T 36/31—2	1/12. 1931.
Luznič (Lusnig, Lusnich) Anton, rojen 6. nov. 1891 v Ločniku, oženjen, zidar v Ločniku.	Odrinil s 27. bramb. pešpolkom v Admont 16. nov. 1915, potem na srbsko in rusko bojišče, pisal 31. julija 1916 iz ruskega ujetništva iz Ratkamsa, Tambof, pozneje ni sledu o njem.	žena Lusnič Erminija	da	Benkovič Ivan, vod. zemlj. knj. v pok. v Ljubljani	3/8. 1931 T 16/31—2	1/4. 1932.
Pregelj Josip, roj. 5. aprila 1895 v Jablanci 9, samski, pos. sin na Tenetišah.	Leta 1914 odšel na gališko fronto, od pomladi 1915 ni glasu o njem.	mati Pregelj Ana	—	—	27/4. 1931 T 22/31—2	1/12. 1931.
Korče Jože, rojen 30. avgusta 1886 v Cerknici, oženjen, posestnik v Cerknici 104.	Odšel leta 1914 z 20. lovskim bataljonom na gališko bojišče, bil baje ujet in od junija 1915 ni več glasu o njem.	žena Korče Marija	—	—	19/5. 1931 T 24/31—3	1/12. 1931.
Založnik Janez, rojen 2. julija 1895 v Srednji vasi, samski, pos. sin, ravnatelj.	Začetku svetovne vojne odšel s 27. bramb. polkom na italijansko fronto, pozneje na gališko bojišče, koncem leta 1916 bil ranjen, od takrat o njem ni sledu.	brat Založnik Jernej	—	—	8/4. 1931 T 23/31—2	1/11. 1931.
Škrjanc Janez, rojen 24. aprila 1899 v Zg. Šiški, samski, ključavničar v Ljubljani.	Leta 1916 odšel s 6. prostovoljnim strel. polkom na italijansko fronto, pozneje o njem ni več glasu.	Državni zaklad kraljevine Jugoslavije	—	Škrjanc Janez v Ljubljani	27/4. 1931 T 29/31—2	1/12. 1931.
Kobal Janez, rojen 23. aprila 1891 v Dol. Logatecu.	Odšel leta 1914 s 97. p. p. na rusko fronto, bil ujet, baje 4. okt. 1915 umrl v Zlati Ordii ob perzijski meji, pozneje o njem ni več glasu.	sestra Kobal Ivana	—	—	27/4. 1931 T 30/31—2	1/12. 1931.
Virant Janez, rojen 15. dec. 1895 v Gradišču št. 11, samski.	Odšel decembra 1915 s 27. bramb. polkom na tirolsko, potem na gališko fronto, zadnjič pisal 3. junija 1916.	sestra Jager Frančiška	—	—	27/4. 1931 T 32/31—2	1/12. 1931.
Kočar Blaž, rojen 1. februarja 1885 na St. Urški gori, posestnik v Vrhniki št. 2.	Ob izbruhu svetovne vojne odšel s 27. domobranskim polkom na srbsko bojišče, od koder se ni več javil.	pastorek Vrhnovnik Ivan	—	—	22/5. 1931 T 35/31—2	1/12. 1931.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. V.,
dne 2. junija 1931.

Kzp VII 501/31/17.

Razglas

Zoper Flis Franca, roj. 26. septembra 1901 v Brncih, občina Dol pri Hrastniku, srez Laško, Dravska banovina, tja pristojnega in tam stanujočega delavca, zak. sina Ivana in Julijane roj. Zangman, se je s sodbo okrožnega sodišča v Celju z dne 31. aprila 1931, Kzp VII 501/31, izrekla po § 55. kaz. zak. očevalna odredba prepovedi zahajanja v krčmo za dobo enega leta, in sicer od 18. julija 1931 do 18. julija 1932.

Okrožno sodišče v Celju, odd. VII.,
dne 19. maja 1931.

Vpisi v trgovinski register.

Vpisale so se nastopne firme:

606. Sedež: Pesje.

Dan vpisa: 20. maja 1931.

Besedilo: Ivan in Karolina Detiček.

Obratni predmet: trgovina z lesom.

Družbena oblika: javna trgovska družba od 23. februarja 1929. Družabniki: Detiček Ivan, trgovec, ter Detiček Karolina, pos. in trgovka, oba v Pesjem št. 34.

Za namestovanje upravičen: družabnik Detiček Ivan.

Podpis firme: besedilo firme podpisuje družabnik Detiček Ivan sam.

Okrožno sodišče Celje, odd. I.,
dne 20. maja 1931.

(Firm. 267/31 — Rg A III. 116/2.)

607. Sedež: Velenje.

Dan vpisa: 20. maja 1931.

Besedilo: Rak Edvard, žaga in lesna trgovina v Velenju.

Obratni predmet: žaga in trgovina z lesom.

Imetnik: Rak Edvard, trgovec z lesom v Velenju.

Okrožno sodišče Celje, odd. I.,
dne 20. maja 1931.

Firm. 211/31 — Rg A III 117/2.

608. Sedež: Celje.

Dan vpisa: 30. maja 1931.

Besedilo: Ivan Brigggen.

Obratni predmet: izdelovanje železnih konstrukcij, nezaklanih vrhnjih strešnih svetlin, ventilacij in rotorjev, vse po lastnih patentih.

Imetnik: Ivan Brigggen, inž., Celje, Vodnikova ulica 6.

Okrožno sodišče Celje, odd. I.,
dne 30. maja 1931.

Firm. 258/31 — Rg A III 115/2.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

609. Sedež glavnega zavoda: Sv. Lovrene na Pohorju; sedež podružnice: Otiški vrh. Dan vpisa: 21. maja 1931. Besedilo: Aug. Löschnigg, trgovina z lesom in deželnimi pridelki. Obrat i predmet: trgovina lesom in deželnimi pridelki. Izbršje se podružnica Otiški vrh, ker se je opustila. Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 21. maja 1931. (Firm. 458/31 — Reg. Finz. I. 248/11.)

610. Sedež: Ljubljana. Dan vpisa: 16. maja 1931. Besedilo: Prodaja cerkvenih potrebščin, družba z o. z.

Glasom pogodbe o izpremembi družbene pogodbe z dne 13. avgusta 1930, opravilna šte. 16.970, z dne 8. maja 1931, opravilna šte. 17.864, se je izpremenila družbena pogodba v točki »Prvič« in »Četrlič«. Firma družbe se odslej glasi: »J. Hafner, izdelovanje in prodaja cerkvenih potrebščin, družba z o. z.«

Osnovna glavnica se je povišala od Din 10.000— na Din 12.500— in je v gotovini popolnoma vplačana.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 16. maja 1931. Firm. 466 — Rg VC IV 203/2.

Vpisi v zadružni register.

Vpisale so se nastopne zadruge:

611. Sedež: Celje. Dan vpisa: 20. maja 1931. Besedilo: Konzumno društvo za Slovenijo, reg. zadruga z omejeno zavezo v Ljubljani, podružnica v Celju.

Firma je podružnica pri deželnem kot trgovskem sodišču v Ljubljani pod Zadr. IV. 285 vpisanega glavnega zavoda. Obrat in predmet: Zadruga ima namen:

1. kupovati, pridelovati in predelavati živila, oblačila, stvari za gospodarstvo, kakor sploh blago vsake vrste in razdeljevati to blago proti plačilu med člane; 2. sprejemati v svoj hranilni oddelek denarne vloge; 3. izvrševati gostilniško obrt.

Zadružna pogodba (statut) z dne 7. decembra 1930.

Vsak zadružnik jamči s svojim pravičnim deležem in pa z enkratnim zneskom istega.

Oznanila se izvršujejo po objavah, razobešenih v zadružni pisarni ali pa z objavo v zadružnem glasilu.

Načelstvo obstoja iz 17 zadružnikov.

Zravnico zastopati zadrugo ima načelstvo. Podpis firme: Besedilo firme podpisujeta skupno dva člana načelstva, od katerih mora biti eden predsednik ali podpredsednik zadruge ali predsednik podružnice.

Okrožno sodišče Celje, odd. I, dne 20. maja 1931. (Firm. 255/31 — Zadr. III. 243/2)

612. Sedež: Mežica. Dan vpisa: 21. maja 1931. Besedilo: Mlekarska in gospodarska zadruga v Mežici, registrirana zadruga z omejeno zavezo.

Obrat in predmet: Namen zadruge je v Mežici in okolici pospeševati živinorejo, mlekarstvo in gospodarstvo.

V ta namen zadruga:

1. gradi potrebne zadružne prostore in nabavlja stroje, za izdelovanje mlečnih izdelkov, 2. prevzema od svojih zadružnikov mleko, izdeluje mlečne izdelke ter vse to razpečava, 3. kupuje in prodaja za svoje člane vse vrste kmetijskih in gospodarskih potrebščin in izdelkov.

Zadružna pogodba (statut) z dne 1. maja 1931.

Opravični delež znaša 200 Din in se mora plačati v celoti takoj pri vstopu.

Vsak zadružnik jamči s svojim pravičnim deležem in pa še s petkratnim zneskom istega.

Oznanila se izvršujejo po v uradni nabitem naznanilu ali razpisu v Ljubljani izhajajočem glasilu Zadružne zveze »Narodni Gospodarc«.

Načelstvo obstoja iz 5 zadružnikov, člani načelstva so 1. Bučnik Jakob pos. sin takraj Meže št. 4 (načelnik).

2. Pratekar Maks, pos. onkraj Meže št. 7. 3. Stopar Rudolf, pos. in gostilničar v Mežici št. 12.

4. Šumah Jožef, pos. onkraj Meže št. 3. 5. Veselko Leopold, posestnik onkraj Meže št. 1.

Pravico zastopati zadrugo ima načelstvo. Podpis firme: Besedilo podpisujeta skupno dva člana načelstva.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 21. maja 1931. (Firm. 457/31 — Zadr. IV. 99/1.)

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih zadrukah:

613. Sedež: Sv. Barbara v Halozah. Dan vpisa: 2. maja 1931. Besedilo: Posojilnica pri Sv. Barbari v Halozah, registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Zadružna pravila so se izpremenila v §§ 16, 36 in 43.

Razglasitve osobito vabila na občni zbor, se izvršujejo po objavi v časopisu »Zadružni vestnik« ali v časopisu, katerega določi za to načelstvo.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 21. maja 1931. (Firm. 444/31 — Zadr. I 103/36.)

614. Sedež: Ptuj. Dan vpisa: 15. maja 1931. Besedilo: Posojilnica v Ptuj, registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Dosedanji član načelstva dr. Josip Komljanec je načelnik in dosedanji član Anton Jurca je pa namestnik načelnika.

Zadružna pravila so se izpremenila v §§ 17. in 40.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 15. maja 1931. Firm. 420/31 — Zadr. I 11/47.

615. Sedež: Ljubljana. Dan vpisa: 16. maja 1931. Besedilo: Združene papirnice Vevče, Gorjane in Medvode, d. d. v Ljubljani.

Izbršeta se člana upravnega sveta Crnak Milivoj in Grünwald Ernst, vpišeta pa člana načelstva Korenčan Ivan, trgovec v Ljubljani, cesta na Spodnji Rožnik, in dr. Kliment Volbenk, ravnatelj Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 16. maja 1931. Firm. 461 — Rg B I 121/22.

616. Sedež: Sp. Šiška. Dan vpisa: 19. maja 1931. Besedilo: Električna zadruga za Sp. in Zg. Šiško v Sp. Šiški, registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Izbršeta se člana načelstva Orehek Franc in Stepič Peter, vpišeta pa kooptirana člana načelstva: Poznič Fran, posestnik v Ljubljani, Dravska ulica 11, in Batelino Danijel, stavbeni podjetnik in posestnik v Ljubljani, Knezova ulica 31.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 16. maja 1931. (Firm. 414 — Zadr. VI. 202/48)

617. Sedež: Ljubljana. Dan vpisa: 19. maja 1931. Besedilo: Gradbena zadruga »Martuljak«, registrovana zadruga z omejeno zavezo v Ljubljani.

Izbršeta se član načelstva Caserman Ivan, vpiše pa član načelstva Roman Boris, bogoslovec v Ljubljani, Semeniška ul. 4.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 16. maja 1931. Firm. 459 — Zadr. VIII 298/7.

618. Sedež: Dob. Dan vpisa: 19. maja 1931. Besedilo: Hranilnica in posojilnica v Dobu, registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Izbršeta se član načelstva Auman Franc, vpiše pa član načelstva Oman Anton, kaplan v Dobu.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 16. maja 1931. (Firm. 411 — Zadr. IV. 99/52)

619. Sedež: Ljubljana. Dan vpisa: 19. maja 1931. Besedilo: »Jugošport«, registrovana zadruga z omejeno zavezo v Ljubljani.

Izbršeta se član načelstva Bučar Vekoslav, vpiše pa član načelstva dr. Zupančič Niko, ravnatelj etnološkega muzeja in bivši minister v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje št. 1.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 16. maja 1931. Firm. 456 — Zadr. IX 281/2.

620. Sedež: Ljubljana. Dan vpisa: 19. maja 1931. Besedilo: Konzumno društvo za Slovenijo v Ljubljani, registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Vpišeta se v Ljubljani in na Jesenicah ustanovljeni podružnici.

Za vodstvo podružnice v Ljubljani so pooblašteni že vpisani člani načelstva centralne Zalaznik Vinko kot predsednik, Čebular Rudolf in Kovač Jakob pa kot člana načelstva.

Za vodstvo podružnice na Jesenicah so pooblašteni že vpisani člani načelstva centralne Zugwitz Anton kot predsednik, Jeram Jurij in Bručan Henrik pa kot člana načelstva.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 16. maja 1931. Firm. 381/386 — Zadr. IV 285/94, 05.

621. Sedež: Ljubljana. Dan vpisa: 19. maja 1931. Besedilo: Nabavljalna zadruga uslužbenec državnih železnic v Sloveniji, r. z. z o. z. v Ljubljani VII.

Izbršeta se člana načelstva Zemlja Fran in Kuštrin Ivan, vpišeta pa člana načelstva Punčuh Mirko, žel. uradnik v Ljubljani, in Tumpej Rudolf, žel. uradnik v Mariboru.

Predsednik načelstva je Ponikvar Ciril, podpredsednik Čerček Srečko, tajnik pa Kobal Albert.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 16. maja 1931. Firm. 454 — Zadr. VII 143/24.

622. Sedež: Vrhnika. Dan vpisa: 19. maja 1931. Besedilo: Zadruga elektrarna na Vrhniki, registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Izbršeta se član načelstva Jereb Janko, vpiše pa član načelstva Mesec Janko, posestnik na Stari Vrhniki 7.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 16. maja 1931. (Firm. 462 — Zadr. VII. 212/18)

623. Sedež: Slivnica pri Celju. Dan vpisa: 20. maja 1931. Besedilo: Hranilnica in posojilnica v Slivnici pri Celju, registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Izstopil je iz načelstva Jagodič Franc.

Okrožno sodišče Celje, odd. I., dne 20. maja 1931. (Firm. 259/31 — Zadr. II. 32/27.)

624. Sedež: Trbovlje. Dan vpisa: 20. maja 1931. Besedilo: Stavbinska zadruga »Lastni dom« v Trbovljah, registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Izstopili so iz načelstva: Kajtna Anton, Kmet Ivan in Levce Ivan.

Vstopili so v načelstvo: a) Brcl Franc, pos., Gabersko št. 4, b) Mervar Anton, pos., Loke št. 88, in c) Okorn Filip, poduradnik, Loke št. 368.

Okrožno sodišče Celje, odd. I., dne 20. maja 1931. (Firm. 261/31 — adr. II. 116/45.)

625. Sedež: Maribor. Dan vpisa: 21. maja 1931. Besedilo: Jugoslovanska hranilnica in posojilnica v Mariboru, registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Izbršeta se dosedanji član načelstva dr. Zorjan Ivan, vpišejo pa novoizvoljeni člani načelstva Hohnjec Franc, mesar in posestnik v Mariboru, Oset Andrej, hotelir v Mariboru, in Pinter Ljudevit, železniški uradnik v Mariboru.

Zadružna pravila so se izpremenila v §§ 27 in 45.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 21. maja 1931. (Firm. 461/31 — Zadr. II. 85/29.)

Konkurzni razglasi

Sa 5/31—12. 1586

Sklep.

Poravnalno postopanje, ki je bilo uvedeno na predlog dolžnika Hafnerja Ivana, čevljarskega mojstra in neprot. trgovca v Škofji Loki, Spodnji trg št. 4 s t. 5. sklepom Sa 5/31—2, se v smislu § 56. t. 5. zak. o prisilni poravnavi izven konkurza ustavi, ker dolžnik nima možnosti izpolniti ponujeno poravnavo.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 9. maja 1931.

Popravek.

V razglasitvi šte. 601/1551 glede prisilne poravnave prezadolženca Fischerja Avgusta, objavljeni v »Jugoslovanu« dne 4. t. m., se narok pravilno glasi: 20. junija (ne pa: 29. junija).

Pri Poravnalnem oklicu Sa 18/31/2, objavljenem v »Jugoslovanu« dne 27. maja, se ima narok za oglasitev pravilno glasiti 30. junija 1931 (ne pa: 31. junija).

Razglasi raznih uradov in oblastev

Štev. V. 555/1. 1559—3—2

Razglas o licitaciji.

Ker I. javna ofertna licitacija za oddajo del za gradnjo mostu čez Temenico v Ponikvah v km 5-63—8-12 drž. ceste šte. 2 z proračunjenimi stroški Din 292.274/98, ki se je vršila dne 2. junija t. l. ni uspela razpisuje sresko načelstvo po nalogu kraljevske banske uprave v Ljubljani z odlokom V No 579/2 z dne 6. marca 1931

II. javno pismeno ofertno licitacijo na dan 27. junija 1931 ob enajstih v sobi šte. 7 sreskega načelstva v Novem mestu.

Podrobni pogoji za udeležbo na licitaciji so navedeni v razglasu o I. licitaciji med službenimi objavami v dnevniku »Jugoslovan« šte. 99 od 29. aprila 1931.

Sresko načelstvo v Novem mestu, dne 2. junija 1931.

T. No. 441/31 1562a 2—1

Razglas o licitaciji.

Sresko načelstvo v Celju razpisuje po nalogu kr. banske uprave Dravske banovine v Ljubljani V. No. 605/5 z dne 27. maja 1931 na podstavi členov 86 do 98 zakona o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1910 in njegovih izprememb oziroma dopolnitev

I. javno pismeno ofertno licitacijo

za oddajo izvršitve kanalizacije v javni bolnici v Celju v skrajšanem roku na dan 2. julija 1931 ob enajstih pri sreskem načelstvu v Celju.

Podrobnosti o licitaciji so razvidne iz popolnega razglasa v »Službenih Novinah« in v službenih objavah »Jugoslovana«.

Vsi potrebni podatki in pojasnila se dobijo v uradnih urah pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Celju.

Sresko načelstvo v Celju, dne 2. junija 1931.

Štev. 4425/1 1569

Razglas

Vrečič Francu, roj. 17. avgusta 1897 v Sodiščinih, pristojnemu v Sodiščini, stanujočemu v Boračovi št. 28, srez Ljutomer, se je z razsodbo okrožnega sodišča v Mariboru z dne 16. aprila 1931., Kzp. V 915/31-18, prepovedalo zahajanje v krčme za dobo 1 leta in to po prestani zaporni kazni od 4. junija 1931. do 4. junija 1932.

Načelstvo sresa Murska Sobota, dne 30. maja 1931.

Štev. 1996/31. 1584

Razglas.

Direkcija šum v Ljubljani razpisuje ofertno licitacijo okoli 3300 plm³ mehkega tehničnega lesa, okoli 120 pmr³ mehkih in okoli 15.400 plm³ trdih drv na panju v državnih in verskozakladnih gozdih v področju kr. šumske uprave v Boh. Bistrici.

Na predpisanem obrazcu spisane ponudbe, opremljene s 100— Din kolkom in 10% vadijem, je vložiti najkasneje do dne 26. junija 1931 do 11. ure dopoldne pri direkciji šum v Ljubljani, Bleiweisova cesta šte. 1, kjer se bo tega dne vršila licitacija.

Obrazi ponudb, splošni prodajni pogoji in vsa pojasnila se dobe pri direkciji šum v Ljubljani ali pa pri kr. šumski upravi v Boh. Bistrici.

Direkcija šum v Ljubljani, dne 5. junija 1931.

Št. 467. 1513a—2—2

Razglas

V gluhozemnico v Ljubljani se sprejmejo ob pričetku šolskega leta 1931/32 vnovič gluhozemni otroci na prošnjo roditeljev ali njih namestnikov.

Prošnje za pripust k pouku ali za sprejem notranjih gojencev v zavod naj se vložijo do dne 30. julija 1931 pri podpisnem ravnateljstvu.

Vsa podrobna pojasnila glej v »Službenih objavah« »Jugoslovana« št. 124 z dne 2. junija 1931.

Ravnateljstvo gluhozemnice v Ljubljani, dne 1. junija 1931.

Štev. 573/31. 1573

Razglas.

Podpisani krajevni šolski odbor Blejska Dobrava objavlja tem potom, da se licitacija za oddajo del za zgradbo dvorazredne osnovne šole na Blejski Dobravi radi nepredvidenih zaprek vrši dne 29. junija 1931. ob 9. uri dopoldne v učilnici osnovne šole. Ponudbe naj se vložijo najkasneje do dne 28. junija 1931. do 12. ure opoldne.

Krajevni šolski odbor Blejska Dobrava, dne 4. junija 1931.

Štev. 573/31. 1592

Objava.

Gospod dr. Klemenčič Alojz, advokat v Mariboru, je naznanil odboru Advokatske komore v Ljubljani sub. pr. 24. aprila 1931 šte. 573/31, da se preseli s svojo pisarno v Sevnico ob Savi in hkrati zaprosil, da se mu skrajša selitveni rok na minimum.

Odbor Advokatske komore v Ljubljani je na osnovi § 34/III adv. zakona prošnji ugodil tako, da se izvrši selitev 15. junija 1931.

Advokatska komora V Ljubljani, dne 30. maja 1931.

Kam naj grem, kje naj kupim...

da bom dobro postrežen...?

Bebica —
kam se poljeva?
Na Poljansko cesto 31
k **M. Nardinu**
ki nam nudi najboljša
kolesa
„Mina“
in nam kolo popravi
dobro in po zmerni
ceni. 1036

Kavarna
Restavracija
Klet
„Zvezda“
Dnevno koncert
tastnik Fr. in Roza
Krapeš, vulgo „Ziveli“
Ljubljana 762

DAME! — NOVOST!
Trajna ondulacija
brez opeklin, —
nepoškodovani lasje,
najlepši valovi —
(tudi na dolgih lasih — kitah)
Cene zmjerne.
Vendelin Sebal
Frizar za dame in gospode
Ljubljana
Sv. Petra c. 44 1242

Kupite samo prave
svetovno znane
„Lubasove“
harmonike
Nizke cene!
Najboljše blago!
Franc Lubas
Ljubljana
Velesojem
paviljon E

Vse vrste
HARMONIK
kakor tudi kromatične
najbolje in naj-
ceneje kupite pri iz-
delovalcu harmonik
Franc Kucler
postaja Drenov grič pri
Vrhniki — Jugoslavija
Priznana najboljša domača
izdelovalnica. — Nizke cene.

L. Ornik
manufaktura
Maribor
Koroška cesta 9
Plačilne
olajšave! 697

Za splošno
ključavničarstvo
se priporoča
IVAN KRALI
LJUBLJANA
Gregorčičeva ul. št. 5

Najnovjša brzo-
likalnica. — Prvo-
vrstni modni atelje
JOSIP BOC
LJUBLJANA
Kolodvorska 6 1207

Spalnice
moderne in vse drugo
pohištvo po najnižjih
cenah
Matija Andlovic
Ljubljana
Komenskega ulica 34 1115

Modna trgovina
T. Eger 774
Ljubljana
Sv. Petra cesta št. 2
Modno blago, čipke,
perilo, nogavice itd.

Pozor!

Kdor želi imeti solidno izvršena plesarska dela
po konkurenčnih cenah naj se obrne na trdiko

Ivan Brunčič, pleskarstvo
Ljubljana, Kolodvorska ul. 23
Telefon št. 3476 1319

Modroce,
otomane, divane,
razne fotelje in
vse tapetniške iz-
delke Vam nudi
najsolidneje in
najceneje
Ignacij Narobe
tapetnik
Ljubljana
Gospodarska 16
(pri Levu) 1348

Fotomeyer
Maribor, Gosposka ul.
39. — Vse foto-potreb-
ščine kakor aparati se
dajejo na obroke. Iz-
delava amaterskih slik
v 4 urah. 984

2.500.— Din
zaslužite najmanj me-
sečno, če obiskujete v
Vašem okolišu ljudi!
Tovarna Vega, Ljub-
ljana, poš. predal 307.
Priložite znamko za od-
govor! 988

Duko
ličanje
in tapeciranje
avto-
mobilov
Martin Mali
Domžale 1240

Lovro Rozman
Specijalna delavni-
ca tehtnic uteži in
drugih meril
Ljubljana
Pred Prulami 5
Tel. št. 29-97 1363

Žima
najfinejša za modroce
— iz samih govejih rep-
ov — jamčim, da je
čista, nič mešana, ka-
kor tudi cena nizka
in solidna postrežba.
Oglejte si na vele-
sojmu paviljon K.
Stanko Remič, pre-
davnica in čistilnica
najfineše žime Ljubno
ob Savinji vsako ne-
deljo in praznik. 1390

Ferdo Primožič
mizarstvo in
parketiarstvo
Trnovski pristan 4
Ljubljana
se priporoča za vsa v
to stroko spadajoča
dela. Dobava in po-
laganje parketov,
popravila, struže-
nje starih
parketov
Delo solidno!
1844 Cene zmjerne!

Znatne stavbne
prihranke
dosežete, če Vam iz-
vrši načrte, proračune
in nadzorstvo Teh-
nični biro „Tehna“,
Ljubljana, Mestni trg
št. 25/1 507

Karol Ussar tovarna
tehtnice
Maribor
Plinarniška ul. 17
Izdeluje vse vrste
702 tehtnice

„Hamad“
Smrt ščurkom, steni-
cam, mravljam, mu-
ham in bolham! Take
in druge kemične pred-
mete prodaja Slovenec
na velesojmu v drevo-
redu dežnik št. 927
Ciril Štramsak
Dev. Marija v Polju
pri Ljubljani.
1382

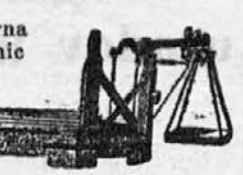
Nogavice, roka-
vice, volna in
bombaž 463
najceneje in v veliki
izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska
ulica in Stari trg

Razglas
Podpisani krajevni
šolski odbor Blejska
Dobrava objavlja tem
potom, da se licitacija
za oddajo del za
zgradbo dvoraz-
redne osnovne šole
na Blejski Dobravi
radi nepredvidenih za-
prek vrši dne 29. junija
1931 ob 9. uri dopoldne
v učilnici osnovne šole.
Ponudbe naj se vložijo
najkasneje do dne 28.
junija 1931 do 12. ure
dopolodne.
Blejska Dobrava
dne 4. junija 1931
Ambrožič Blaž
t. č. predsednik
Ivan E. Laharnar
t. č. zapisnikar 1405

Ivan Seliškar
urar
Ljubljana
Gradišče št. 3
Sprejemam vsa v to
stroko spadajoča po-
pravila. Ista izvršujem
točno in solidno.
Cene nizke. 1225

Ustanovljeno l. 1852
Teodor Korn
Ljubljana
Poljanska cesta št. 8
(prej Henrik Korn)
krovec, stavbni, ga-
lanterijski in okrasni
klepar. — Instalacija
vodovodov in central.
kurjave. — Naprava
strelodvodov; kopali-
ške in klosetne
naprave 792

Lokal
za trgovino se odda s
1. avgustom v Gajevi
ulici v Ljubljani v novi
zgradbi. Natančna po-
jasnila daje Hranilni
in posojilni konzorcij
Aleksandrova cesta 5.
1407

Trgovski
pomočnik
mlajša moč, želi pre-
meniti mesto s 1. ju-
lijem. Naslov v oglaš.
oddelku „Jugoslovana“.

Turisti! Izletniki!
Prvovrstni
turistovski provijant
samo pri
„TURISTU“

K. J A R C
1380 delikatesa
Ljubljana
Dunajska cesta št. 9

Email d. z. o. z.
Ljubljana 7
Beljaška 4 - Telef. 3252
emailira in ponik-
luje po naročilu
NA ZALOZI: Lutz-ove
peči, napisne tablice
— črpalka z ventili
brez usnja in raz-
pršilci za gnojnice
— avtogeno varenje
Email d. z. o. z.
Ljubljana 7
Beljaška 4 1084

Pralnica
likalnica
Ljubljana
Mestni trg št. 8
Telefon 3493
1290

Barvamo
in čistimo blago vsake
vrste. Poizkusite i Vi
pri nas
A. Kollaš, Kranj
1154

Tudi Vas se to
tiče!

Deset let je že minulo,
kar obstoja moje pod-
jetje, pa še nisem imel
časti, da bi Vas po-
složil z najmanjšim de-
lom. Vendar sem pre-
pričan, da ste v tem
času gotovo naročili
kako tapetniško delo
ali pohištvo. Zato Vas
kot vodja higijeni-
nega zavoda za parno
čiščenje perja, tapet-
niške delavnice in
trgovine s pohištvom
vabim, da se prepri-
čate o zmernih cenah
in solidnem delu. Naj-
večja čast mi je bila
izkazana že z osebnim
naročilom Nj. Veličanst-
va kralja Aleksan-
dra I. Obiščite me!
Oddaljen sem od Glav-
nega trga v Mariboru
samo eno minuto na:
Vojašniškem trgu 1
(Dravska vojašnica).
Vdani B. Jagodič,
Maribor

Ivan Mihelčič
konces. elektrotehni-
no podjetje
Ljubljana
Borštnikov trg 1

ima na zalogi vsako-
vrstni el. material in
svetila
Prevzema v izvršitev
el. instalacije. Jamči
za solidnost in zmerno
ceno. 1298

Oglašujte
v
„Jugoslovanu!“

Klavirje, pianine
svetovnih znamk naj-
ceneje kupite: Musica
Sv. Petra cesta 40.
1269

Ferdo Ferenz
stavbno in galanterij-
sko kleparstvo, nape-
ljava strelodvodov
podjetje za izvrševanje
lesnocementnih streh
ter kritje z lepjenim
papirjem
Ljubljana
Mirje 2
Račun poš. hr. 13.439
Telefon 32-68

Kolesa,
šivalni stroji,
gramofoni
na velesojmu paviljon
J 664-65

Avust Pečnik
Stožice 47, p. Ježice
pri Ljubljani 1401

Telefon 2059
Premog
suha drva
Pogajnik, Bohoričeva
ulica 5

KLAVIRJI.
Predno kupite klavir,
si oglejte mojo bogato
zalogo prvovrstnih
klavirjev. Prodajam
najceneje, na naj-
manjši obroke, z ga-
rancijo. — Najcenejša
izposojevalnica!
- Warbinek -
Ljubljana, 1300
Gregorčičeva ul. 5.

Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga r. z. z. o. z.
v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 35/1
Krajevno zastopstvo Maribor, Aleksandrova cesta št. 48
Pravila proti plačilu Din 5.— v znamkah. Za odgovor
prosimo znamko. Uradne ure od 8. do 12. in 14. do 18.
1359

NOGAVICE,
ROKAVICE,
KRAVATE, SRAJCE,
ŽEPNE ROBCE,
damske torbice, toaletne
potrebščine kupite naj-
ceneje in najboljše
pri
JOSIP PETELINC
blizu Prešernovega
spomenika ob vodi
1012

Brezobrestna posojila
za zidavo hiš, za nakup hiš in posestev,
za prevzem hipotek na hišah in
posestvih daje svojim članom
„JUGRAD“
Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga r. z. z. o. z.
v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 35/1
Krajevno zastopstvo Maribor, Aleksandrova cesta št. 48
Pravila proti plačilu Din 5.— v znamkah. Za odgovor
prosimo znamko. Uradne ure od 8. do 12. in 14. do 18.
1359

-- Makulturni papir --
se po ceni proda
Na razpolago večja količina. Naslov v upravi.

PARK HOTEL BLEĐ
oddaja v svojem
PENSION RIKLI
sobe z dnevno prehrano Din 68.—

Zaradi nesreče
inventurna odprodaja
manufakturnega in konfekcijskega blaga po
globoko znižanih cenah Se priporoča
MARIJA ROGELJ, Ljubljana, Sv. Petra cesta 26

OGLEDALA 1118
vseh vrst, velikosti in oblik
brušena in nebrušena stekla
vseh vrst:
zrcalno, specijalno, ledenasto, marmornato i. t. d.
priporoča
„KRISTAL“ d. d.
tovarne ogledal in brušenega stekla
edino čisto domače podjetje
Centrala: MARIBOR, Koroška c. 32. Telef. int. 2132
Podružnica: LJUBLJANA VII, Medvedova cesta 38
Telef. int. 3075
SPLIT, Zrinjska ul. 6. Telef. int. 368

Špedicijsko podjetje

LJUBLJANA

Telefon št. 20-60

R. RANZINGER

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. **Lastno skladišče** z direktnim tirom od glavnega kolodvora. **Carinsko skladišče.** **Mestne trošarineprosto skladišče.** **Carinsko posredovanje.** **Prevoz** pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili.

Moderna električna svetilna telesa

v nova stanovanja (lustre, ampule, krogle, lampione etc.)

Iz velike izbire solidno dobavlja in inštalira

ELEKTROINDUSTRIJA D. D.

Ljubljana, Gosposvetska cesta 13

Telefon interurban 2314 983

Naznanilo.

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem svojo krojaško obrt in konfekcijsko trgovino preselil na Sv. Petra cesto št. 25 (hotel Tratnik).

Priporočam se slav. občinstvu za mnogobrojni obisk, s pripombo, da bom glede postrežbe, točnosti in najnižjih cen v popolno zadovoljnost ustregel. :: Obleke bom izdeloval po najnovejšem kroju. :: Likanje od obleke 15 Din.

S spoštovanjem

1182 IVAN MOHORIČ, krojaški mojster.

Tovarna pohištva

IVAN MATHIAN

arhitekt za interiere

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 14,

priporoča svojo veliko zalogo najmodernejšega pohištva s priznano prvovrstno izdelavo, kakor tudi vsa tapetniska dela po najnižjih cenah.

Potniki, železničarji in dijaki so z aktovkami kovčegi in podobnim najsolidnejše ter najceneje postreženi pri

A. PREKUH

Ljubljana, Stari trg št. 26

ki izdeluje vse to čisto po poljubnih željah ter prevzema popravila 962

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah **izvršuje najsolidnejše klišarna ST-DEU LJUBLJANA** DALMATINOVA 13 308

Razširjajte Jugoslovana!

Najmodernejši in najcenejši aparati za hlajenje

Električne popolnoma avtomatične hladilne omare

»Semperfrigide«

Dosežejo vsako željeno temperaturo in jo avtomatično vzdržavajo

Prvovrstni izdelki v vseh potrebnih dimenzijah. Kakor za mala, tako tudi za največja gospodinjstva, za trgovine z živili in mesnimi izdelki, mesarije, delikatese, hotele, letovišča, gostilne, restavracije in bolnice je mogoče dobiti le pri:

Samoprodaja hladilnih strojev »Semperfrigide«

Bančni zavod „Merkator“, Kavčnik & Co., d. z o. z.

Ljubljana, Šelenburgova 7/II

Blagovni oddelek

Obiščite paviljon „II“, 335-337

Zastopstvo za Ljubljano: Elektrolonska družba z o. z.

1392

TOVARNA SODAVICE

Slomškova ulica 27

priporoča svoje najboljše brezalkoholne pijače, kakor Soda-voda, pokalice in okrepujoči „Sanitas“.

Telefon št. 3231 1071

Crni, modri in barvasti kampani Sportni šlofi Svila Krep Rips za damsko plašče. **Lenasi & Gerkman LJUBLJANA**

829

Od dobrega najboljšo je le 428

Gritzner-Adler šivalni stroj in kolo

Elegantna izvedba najboljši material

URANIA

pisalni stroj v 3 velikostih

Novosti

Šivalni stroj

kot damska pisalna miza

Le pri

Jos. Petelinc Ljubljana

za vodo, blizu Prešernovega spomenika Zmerne cene tudi na obroke! Tel. int. 2913

Za stavbno sezono

se priporoča

slavnemu občinstvu in cenjenim zavodom stara renomirana splošno kleparska in vodovodna inštalacijska tvrdka

Delo solidno! Cene konkurenčne!

Poslovalnica: Novi trg št. 5

Delavnica: Rimska c. 2. in Gregorčičeva ul. 5

S spoštovanjem Telefon 3353

JAKOB FLIGL LJUBLJANA 1004

OGLEDALA

vseh vrst, velikosti in oblik

STEKLO

zrcalno 6—8 mm, masinsko 4—6 mm, portalno, ledasto, alabaster itd.

SPECTRUM D. D.

LJUBLJANA VII — Telef. 23-43 ZAGREB CELOVŠKA 81 OSIJEK

Za soboslikarska,

plesarska in črteslikarska dela se priporoča

419 **Tone Malgaj**

družba z o. z., LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 6

Prvikrat na ljubljanskem velesejmu

samo 3000 parov srbskih OPANK po zelo nizkih cenah:

par: Dečke do št. 29 Din 30.—, od št. 30 do 34 Din 40.—, ženske Din 50.—, moške Din 60.—.

Paviljon E 505—506

Sanatorij

v Mariboru, Gosposka ul. 49

Telefon 2358 429

Lastnik in vodja:

primarij doktor Černič specialist za kirurgijo.

Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: z višinskim solncem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; **tonizatorjem** za elektriziranje po poškodbah in ohlapelosti črevesa; **diatermijo** za električno pregrevanje in električno izžiganje; z žarnico „hala“ za revmatična in druga boleča vnetja; „enterocleaner“-jem za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig. Dnevna oskrba: I. razr. 120, II. razr. 80, III. razr. 60 Din

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Brzojavni naslov: KREDIT LJUBLJANA

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila

Ljubljana

Prešernova ul. št. 50 (v lastnem poslopu)

Telefon št. 2040, 2457, 2548, 2706 in 2806

Predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic, in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvu, safe-deposits itd.

Najvarnejše vlaganje denarja!

Hranilnica Dravske banovine, Ljubljana

prej Kranjska hranilnica v Ljubljani

Hranilnica Dravske banovine, Maribor

Hranilnica Dravske banovine, podružnica Celje

prej Južnoštajerska hranilnica v Celju

Najugodnejše obrestovanje!

so pupilarno varni denarni zavodi Dravske banovine, katera tudi jamči za vse njihove obveznosti z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo

Hranilnice dajejo komunalne, hipotekarna kredite, kredite na kratko dobo in proti amortizaciji, menične kredite, posojila na zastavo vrednostnih papirjev, izdajajo garancije in posredujejo vse posle denarnih zavodov

Vloge sprejemajo na hranilne knjižice in v tekočem računu, in to osebno ali po pošti

1412

Repč Fran

sodarsko podjetje 1157
Ljubljana — Kolezijska ulica 18
Se priporoča obiskovalcem velesejma za ogled razstavljenih del v paviljonu E zunanje lope.
Detajlna prodaja.

Dobra obutev -- pol zdravja!

Hočete imeti prijetno lahko hojo? Potem se obrnite na prvo specialno čevljarstvo delavnico kjer boste postreženi kakor sami želite. Izdelovanje vseh vrst moških in luksuznih damskih čevljev. »Golsenja«. — Popravila se sprejma.
MIHAEL PETERNEL, Ljubljana, Breg šte. 1. 1225

Teichert & Sohn

Liegnitz

Vodilni najboljši ter najcenejši so Teichertovi stroji za obdelavo lesa po vsem svetu.

Zastopnik: Ludovik Heršić

Ljubljana, Gledališka ulica 12. 1199

Specijalna elektrotehnična delavnica Ivo Grilec

Ljubljana, Mestni trg 17, Cankarjevo nabrežje 25.
Popravilo in previjanje vseh vrst motorjev, generatorjev in transformatorjev. Specialni oddelki za previjanje in popravila avtodinam. — Precizna popravila vseh vrst zdravniških, zobozdravniških itd. aparatov. Telefon 2744. 1189

BMW

mojsterski izdelek tehnike!

ZASTOPSTVO TOVARNE:

ER. FASCHING

MARIBOR, Kralja Petra trg 1.

BMW — DELAVNICA:

A. NOVAK

MARIBOR, Jugoslovanski trg 3

1338

Priporočamo

izredno poceni

Blago za obleko in kompletno podlogo:

Sportni-mode ševit
3 m blaga in celotna podloga za ..... Din 298.-

Modni polkamarn, kupon
3 m in kompletna podloga za ..... Din 445.-

Modni čisti kamarn, kupon
3 m in kompletna podloga ..... Din 575.-

Velika izbira -- priznано dobro blago!

Uradnikom in drž. nameščencem plačilne ugodnosti.

Specielna trgovina sukna in krojaških potrebščin

NOVAK - LJUBLJANA

Kongresni trg št. 15.

Nasproti nunske cerkev

Kmetijska družba v Ljubljani

Turjaški trg št. 3

Je glavna zastopnica kmetovalcev v Dravski banovini in šteje nad 380 kmet. podružnic in okrog 26.000 članov. Člani plačajo na leto 30 din in dobivajo za to brezplačno strokovni list

»KMETOVALEC«

Ta list jim nudi strokovni pouk in navodila za umno gospodarstvo. Družba dobavlja članom tudi razne kmetijske potrebščine.

Vsak kmet mora biti član Kmetijske družbe!

459

Beli zobje: Chlorodont

prijetno, osvežujoča, zobna pasta s poprovo meto
tuba Din 8.-- in Din 13.--